

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Broj: 01-GV-02-550/20
Sarajevo, 27.05.2020. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo

GRADSKO VIJEĆE

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 2. i člana 74. stav 1. Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 34/08 – prečišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na 38. sjednici održanoj 27.05.2020. godine, usvojilo je

Izvještaj o ostvarivanju politike Grada Sarajeva i aktivnostima Gradonačelnika Grada Sarajevo za period 01.01.- 31.12.2019. godine.

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Dr. Igor Gavrić, s.r.

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 216 659
Fax: +387 33 205 874
Email: gsgv@sarajevo.ba
Web: gradskovijece.sarajevo.ba

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADONAČELNIK

**IZVJEŠTAJ
O OSTVARIVANJU POLITIKE GRADA SARAJEVA
I AKTIVNOSTIMA GRADONAČELNIKA GRADA SARAJEVA
ZA PERIOD 01.01. - 31.12.2019. GODINE**

Sarajevo, maj 2020. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 407 443
Fax: +387 33 208 341
Email: grad@sarajevo.ba
Web: www.sarajevo.ba

Na osnovu člana 39. stav 1. tačka 9. Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 34/08 – prečišćeni tekst), gradonačelnik Grada Sarajeva, Gradskom vijeću Grada Sarajeva, na 38. sjednici od 27.05.2020. godine, podnosi na razmatranje i usvajanje:

**IZVJEŠTAJ
O OSTVARIVANJU POLITIKE GRADA SARAJEVA
I AKTIVNOSTIMA GRADONAČELNIKA SARAJEVA
ZA PERIOD OD 01.01. 2019. DO 31.12.2019. GODINE**

I UVODNI DIO

Gradonačelnik Grada Sarajeva je u skladu sa odredbom člana 20. Statuta Grada Sarajeva, a u vezi sa članom 38. („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 34/08 - prečišćeni tekst) izvršni organ Grada Sarajeva, nadležan da predstavlja i zastupa Grad Sarajevo, kao i da obavlja poslove iz samoupravnog djelokruga Grada Sarajeva za koje je utvrđena njegova nadležnost u skladu sa članom 39. Statuta. Gradonačelnik je u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Sarajeva, između ostalog, nadležan i za podnošenje izvještaja Gradskom vijeću o ostvarivanju politike Grada Sarajeva i svojih aktivnosti, Programom rada Gradskog vijeća predviđeno je godišnje izvještavanje.

Ostvarivanje gradske politike, a samim tim i politike Gradonačelnika Grada Sarajeva ostvaruje se kroz gradske službe. U Gradskoj upravi Grada Sarajeva djeluje ukupno sedam Gradskih službi, i to: Gradska služba za lokalnu samoupravu i razvoj Grada, Gradska služba za opću upravu i zajedničke poslove, Gradska služba za urbano planiranje, investicije, stambene i komunalne poslove, Gradska služba finansija, Gradska služba za obrazovanje, kulturu, sport i mlade, Gradska služba za inspekcijski nadzor i Gradska služba za evropske integracije i EU fondove, a koje su formirane na osnovu Odluke o organizaciji i djelokrugu organa uprave Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 27/17 i 9/20). Pored gradskih službi za upravu, formirana je i Stručna služba Gradonačelnika Grada Sarajeva na osnovu Odluke o osnivanju stručne službe Gradonačelnika Grada Sarajeva broj 01/04-34-4495/19, koja se

sastoji od dva odjeljenja, i to: Odjeljenja za kabinetske poslove i informisanje i Odjeljenja za međunarodnu saradnju i protokol.

Metodologija izvještavanja je ostala ista kao i u svim prethodnim godinama, i vrši se u skladu sa metodologijom izrade i donošenja godišnjih programa rada i godišnjih izvještaja o radu utvrđenom Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 29/12 i 11/17).

Provodenje politike Gradonačelnika Grada Sarajeva tokom 2018. godine ostvarivalo se uz poštivanje utvrđenih programskih ciljeva, dinamike rada, rokova i finansijskog okvira utvrđenih u: Politici Grada Sarajeva za mandatni period 2016.-2020., Programu rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2019. godinu, Programu rada Gradonačelnika Grada Sarajeva za 2019. godinu, Budžetu Grada Sarajeva za 2019. godinu i Odluci o izvršenju Budžeta Grada Sarajeva za 2019. godinu, a uz poštivanje svih važećih propisa i procedura.

PROGRAMIRANE AKTIVNOSTI I AKTIVNOSTI KOJE PROIZLAZE IZ NADLEŽNOSTI GRADA SARAJEVA KOJE PROVODI GRADONAČELNIK

Gradska politika i u 2019. godini imala je za cilj realizovati što veći obim nadležnosti Grada Sarajeva utvrđenih Statutom Grada i drugim propisima. U realizaciji gradske politike, za koju je u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga nadležan Gradonačelnik, u ***oblasti lokalne samouprave i razvoja grada*** glavni pravci djelovanja, u izvještajnom periodu, odnosili su se na praćenje zakonskih i drugih akata aktuelnih za lokalnu samoupravu, kao i apliciranje na javne pozive u sklopu programa Evropa za građane i drugih programa koje finansira Evropska unija.

Aktivnosti Grada Sarajeva u ***oblasti međunarodne saradnje*** tokom 2019. godine odvijale su se na multilateralnom nivou kroz učestvovanje u međunarodnim skupovima, na bilateralnom nivou u formi saradnje sa pobratimskim, partnerskim i drugim gradovima i institucijama u svijetu, saradnjom sa diplomatsko – konzularnim predstavništvima u BiH, te aktivnosti u okviru međunarodnih asocijacija.

Realizacijom aktivnosti u navedenim oblastima ostvareni su ciljevi međunarodne saradnje Grada Sarajeva utvrđeni Programom rada za 2019. godinu, te je unaprijedena saradnja na bilateralnom nivou u oblasti kulture, obrazovanja, sporta, privrede.

Također, je posebna pažnja poklonjena razmjeni iskustva i intenziviranju saradnje s pobratimskim i partnerskim gradovima.

Obzirom da je Gradonačelnik nosilac pripreme na izradi provedbene planske dokumentacije (regulacionih planova), u skladu sa potrebama lokalnih zajednica i inicijativama nadležnih općinskih službi, u 2019. godini, ***u oblasti urbanog planiranja***, vođene su aktivnosti na pripremi i izradi regulacionih planova za područja četiri gradske općine.

Definisani su ciljevi i usmjerenja prostornog razvoja, koordiniran rad svih institucija uključenih u proces izrade planova, osigurano učešće javnosti u svim fazama izrade planova, te dostavljana plansku dokumentaciju Gradskom vijeću Grada Sarajeva na razmatranje i usvajanje.

U ***oblasti komunalnih poslova***, rad se temeljio na nekoliko osnovnih ciljeva: praćenje donošenja svih zakonskih i drugih akata na nivou Federacije BiH, Kantona Sarajevo i općina, saradnja sa javnim komunalnim preduzećima, općinama, Kantonom Sarajevo, a sve u cilju efikasnijeg obavljanja komunalnih djelatnosti i realizacija planiranih projekata komunalne infrastrukture.

U cilju realizacije Gradske politike na planu ***kulture, obrazovanja, sporta i mladih*** finansirani su, prije svega, projekti i aktivnosti koji su, po principima masovnosti, u najvećoj mjeri i uključivali djecu i mlade, zatim sufinansiranje kulturnih manifestacija, obilježavanje kulturnih i sportskih manifestacija, a provedena je i procedura stipendiranja učenika za 2019. godinu.

Ostvarivanje politike po oblastima:

PROSTORNI RAZVOJ GRADA – URBANO PLANIRANJE PROVEDBENO – PLANSKA DOKUMENTACIJA

Pravni osnov za donošenje provedbene planske dokumentacije, čije je donošenje u nadležnosti Gradskog vijeća Grada Sarajeva, je Zakon o prostornom uređenju Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 22/17 i 1/18), Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH”, br.

63/04, 50/07 i 84/10) i Zakon o prostornom uređenju Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/06 i 4/10).

Gradonačelnik Grada Sarajeva, kao Nositelj pripreme za izradu i donošenje provedbeno-planskih dokumenata za područje četiri gradske općine vodio je aktivnosti na pripremi i izradi regulacionih planova. Gradonačelnik je putem Službe definisao ciljeve i usmjerenja prostornog razvoja, koordinirao rad svih institucija uključenih u proces izrade planova, osigurao učešće javnosti u svim fazama izrade planova, te kao Predlagač upućivao Gradskom vijeću Grada Sarajeva plansku dokumentaciju na razmatranje i usvajanje.

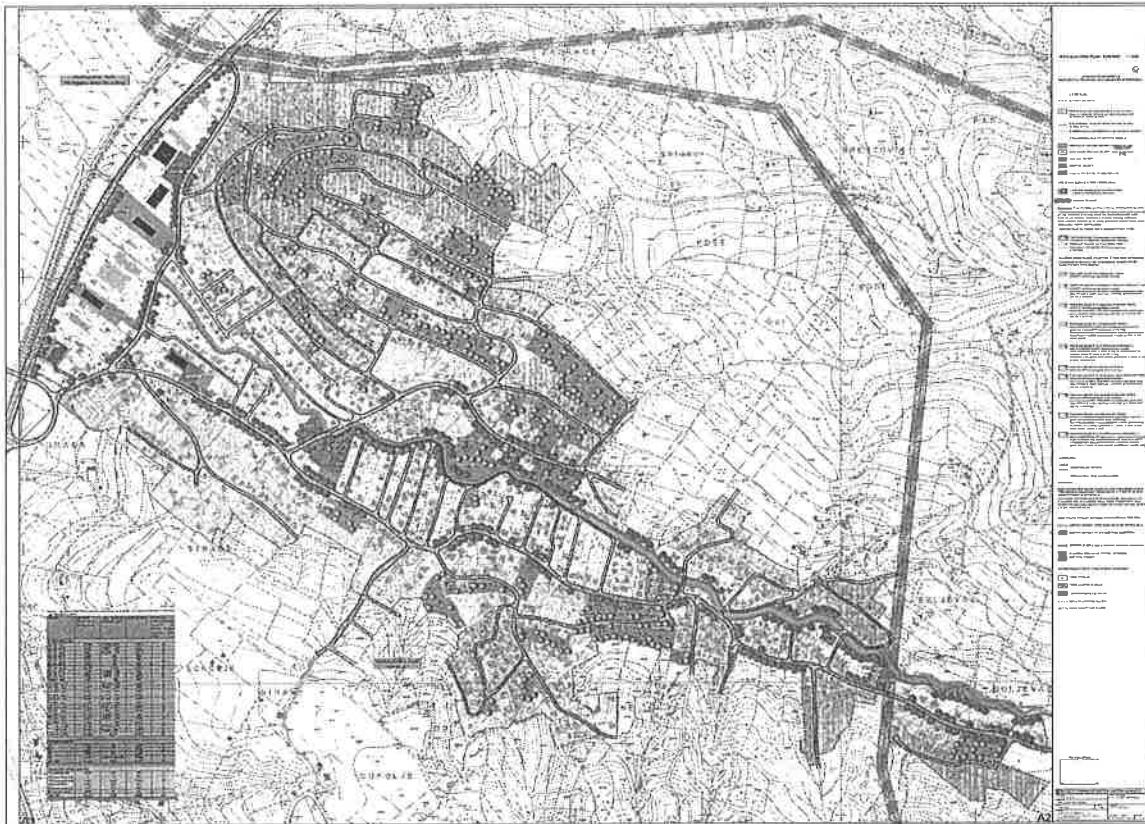
1. Regulacioni plan „Zabrdje“

Cilj izrade Plana je da se uz preispitivanje stvarnog stanja izgrađenosti na terenu u odnosu na važeći regulacioni plan uradi novi provedbeno-planski dokument, kojim bi se definisao i usmjerio razvoj predmetnog područja u skladu sa planovima višeg reda, kao i regulacionim planovima u kontaktnim područjima. Imajući u vidu postojeću izgradnju, ukazale su se potrebe za planiranjem sadržaja društvene infrastrukture, te rekonstrukcijom i izgradnjom saobraćajne i komunalne infrastrukture. Posebna pažnja kod izrade Idejnog rješenja saobraćaja posvećena je uvezivanju obuhvata sa primarnom saobraćajnicom koju čini dionica magistralnog puta M17 (M5) sa zapadne strane i sa naseljem Sokolje sa južne strane. Također, uz regulaciju potoka Lepenica, da bi se planirala propisna kanalizaciona mreža, neophodno je bilo planirati stazu za smještaj komunalne infrastrukture, koja je uvezana u planiranu saobraćajnu mrežu.

Na osnovu Odluke o pristupanju izradi Plana, Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, kao Nositelj izrade, izradio je Osnovnu koncepciju Plana, koja je prezentirana građanima na Javnoj tribini održanoj 26.02.2019. godine u Općini Novi Grad. Sve dostavljene primjedbe i sugestije građana i vlasnika nekretnina razmotrene su na zajedničkim sastancima subjekata planiranja održanim u Gradskoj upravi Grada Sarajeva. U augustu 2019. godine, Gradonačelnik je dao saglasnost na Osnovnu koncepciju, koja je dostavljena Nosiocu izrade Plana u cilju izrade Prednacrta.

Nacrt Plana je usvojen na sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva održanoj 17.12.2019. godine i isti upućen na javni uvid i javnu raspravu.

Usvajanje ovog planskog akta planirano je u 2020. godini.

2. Regulacioni plan „Reljevo“

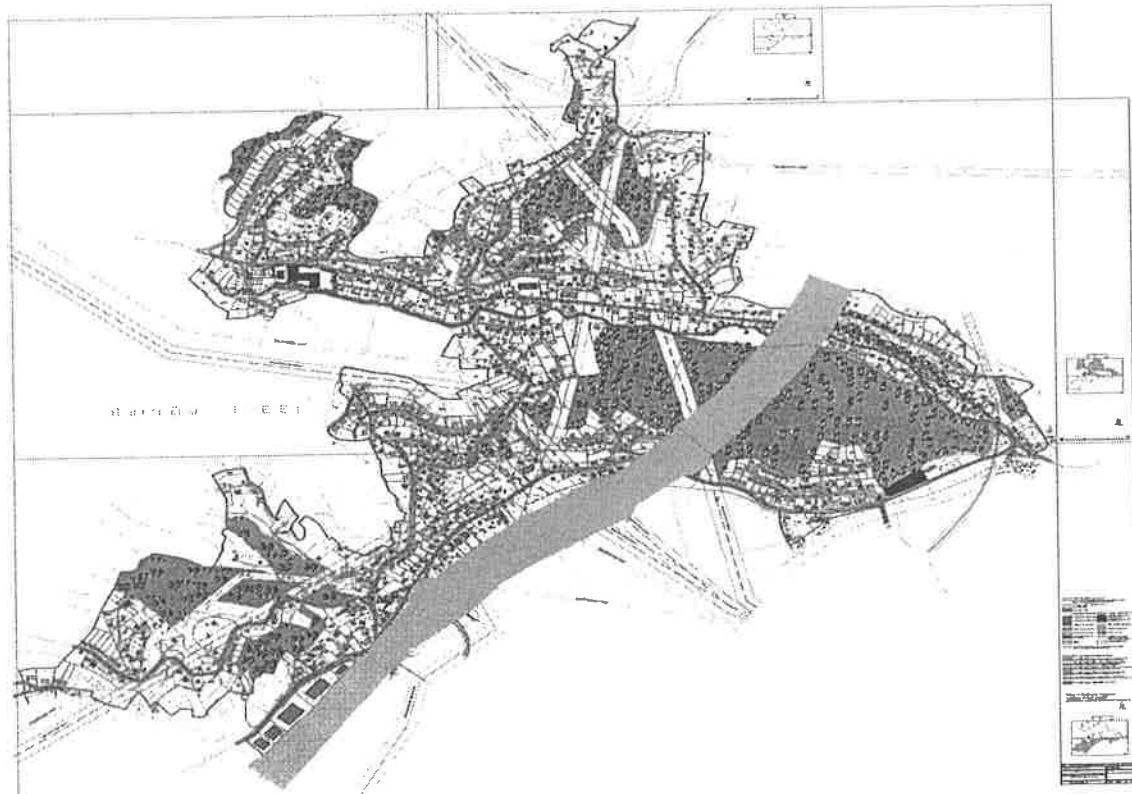
Obzirom da za ovo područje nema provedbene planske dokumentacije, cilj izrade Plana je stvaranje uslova za uređenje prostora, integraciju zateženog građevinskog fonda, novu izgradnju, obezbjeđenje nedostajućih kapaciteta društvene infrastrukture, te opremanje područja potrebnom saobraćajnom, energetskom i komunalnom infrastrukturom.

U 2019. godini održano je niz sastanaka subjekata planiranja, u cilju sumiranja pristiglih primjedbi i sugestija koje su dostavljene na Osnovnu koncepciju Plana. Također, održano je nekoliko sastanaka u vezi zaštitnog pojasa autoputa sa upraviteljem JP Autoceste FBiH, a što je uticalo na urbanističko rješenje.

Nacrt Plana je usvojen na sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva održanoj 24.07.2019. godine. Javni uvid u Nacrt plana organizovan je u periodu od 30.08. do 28.09.2019. godine, a Javna rasprava na Nacrt plana održana je 01.10.2019. godini u Općini Novi Grad. Sve dostavljene primjedbe i sugestije građana i vlasnika nekretnina razmotrene

su na zajedničkim sastancima subjekata planiranja održanim u Gradskoj upravi Grada Sarajeva.

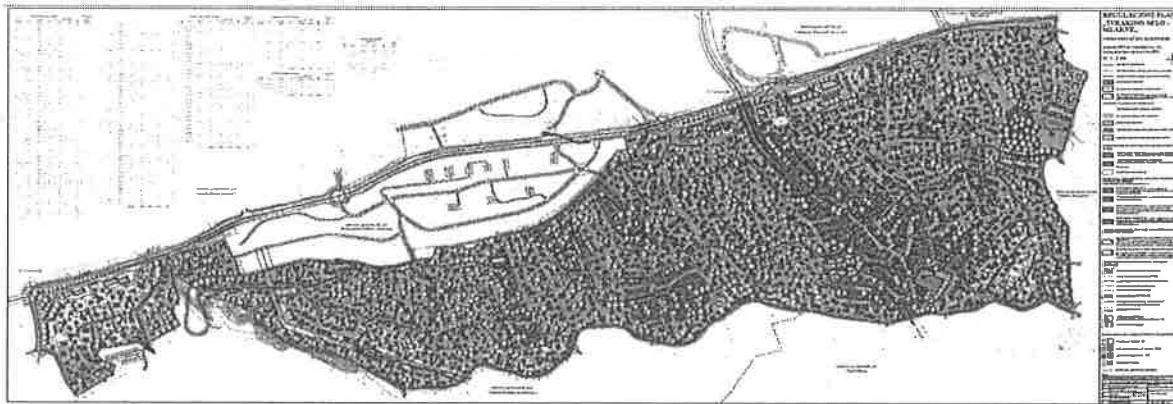
Usvajanje ovog planskog akta planirano je u 2020. godini.

3. Regulacioni plan „Švrakino Selo – Mlakve“

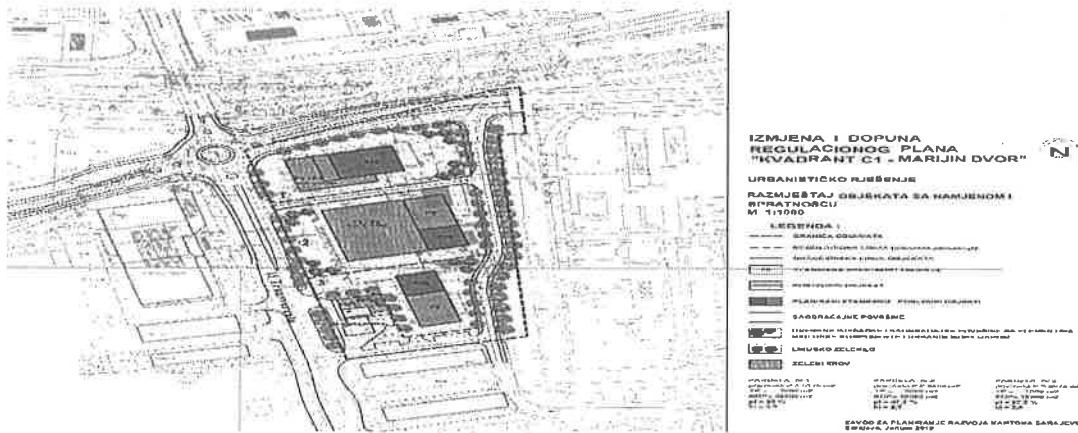
Izradom Plana stvorit će se planske pretpostavke za izgradnju sadržaja društvene infrastrukture (pošta, ambulanta i sl.), integraciju zatečenog građevinskog fonda, te opremanje područja adekvatnom saobraćajnom, komunalnom i energetskom infrastrukturom.

Odluka o pristupanju izradi Regulacionog plana „Švrakino selo Mlakve“ donesena je na sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva 25.02.2015. godine („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 11/15). Održani sastanci na temu Javne tribine o Osnovnoj koncepciji plana. Nacrt plana usvojen na sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva. U oktobru 2019. godine održana je Javna rasprava o Nacrtu plana, a nakon toga sastanci subjekata planiranja u cilju sumiranja primjedbi građana i pripreme Prijedloga plana. Usvajanje Prijedloga plana od strane Gradskog vijeća Grada Sarajeva planirano je na sjednici u martu 2020. godine.

4. Izmjene i dopune Regulacionog plana „Kvadrant C1 – Marijin Dvor“

Na osnovu Odluke o pristupanju izradi izmjena i dopuna RP „Kvadrant C1 – Marijin Dvor“, urađena je Osnovna koncepcija plana, a zatim i Nacrt plana, koji je usvojen na sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva održanoj 20.02.2019.godine. Urbanističko rješenje usaglašeno je sa smjernicama iz Odluke, odnosno planom su dati urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju objekata stambeno-poslovne namjene i sagledani kapaciteti saobraćajne i komunalne infrastrukture. Na taj način, prostorni obuhvat je usklađen sa namjenom utvrđenim planovima višeg reda, kao stambeno poslovna zona, umjesto dosadašnje „zone servisa“.

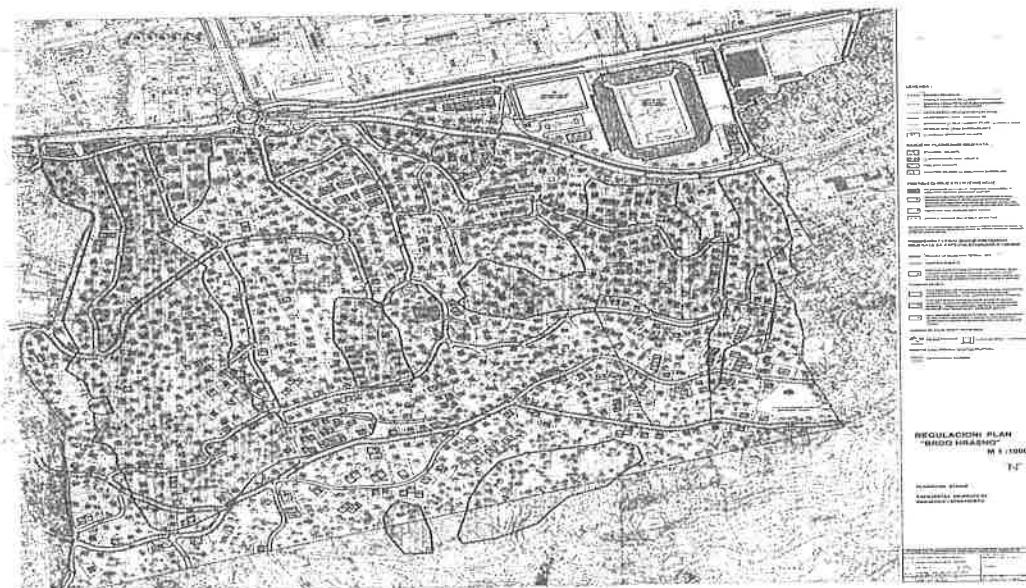
Javni uvid u Nacrt plana organizovan je u periodu od 27.03. do 26.04.2019.godine, a Javna rasprava je održana 29.04.2019.godine u Mjesnoj zajednici „Željeznička“. Nakon dostavljanja primjedbi građana, održano je nekoliko sastanaka subjekata planiranja u cilju sumiranja istih, te pripreme i izrade Prijedloga Plana.

Donošenje Plana planirano je u mjesecu januaru 2020. godine.

5. Regulacioni plan „Brdo Hrasno“

Cilj izrade Plana je preispitivanje prostornih mogućnosti područja za interpolaciju nove gradnje imajući u vidu uslove stabilnosti terena, uvažavajući postojeće stanje, legalizaciju postojeće stambene izgradnje, planiranje kvalitetnijeg saobraćajnog rješenja, opremanje područja društvenom infrastrukturom, te potrebnom mrežom komunalne i energetske infrastrukture.

Na osnovu Odluke o pristupanju izradi Regulacionog plana „Brdo Hrasno“ urađena je Osnovna koncepcije plana, koja je prezentirana na Javnoj tribini, održanoj 20.03.2019. godini u Općini Novo Sarajevo. Nakon dostavljanja primjedbi i sugestija građana, te sumiranja istih na sastancima subjekata planiranja, Zavod je isporučio Prednacrt plana. Nacrt plana usvojen na sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva održanoj 17.12.2019. godini i isti upućen na Javni uvid i Javnu raspravu u trajanju od mjesec dana. Aktivnosti se nastavljaju i u 2020. godini, kada je planirano i donošenje plana.

Regulacioni plan „Sarajevagas – Bosnalijek“

Razlog pristupanju izradi novog Plana je usklađivanje provedbeno-planske dokumentacije sa planovima višeg reda, utvrđeno članom 137. Odluke o provođenju Prostornog plana Kantona Sarajevo za period 2003. do 2023. godine, i Odlukom o Izmjenama i dopunama Urbanističkog plana Grada Sarajeva za urbano područje Sarajevo (Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad, Iličić i Vogošća) za period od

1986. do 2015. godine („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 37/14), i to kroz preispitivanje stanja u području planiranja, podnesenih zahtjeva i iskazanih interesa građana putem mjesnih zajednica i zahtjeva potencijalnih investitora za novim intervencijama u prostoru. Shodno tome, potrebno je preispitati kapacitete privrednih subjekata i u skladu sa normativima preispitati kapacitete društvene infrastrukture, saobraćajno rješenje, te mrežu komunalne i energetske infrastrukture.

Osnovna koncepcija Plana je prezentirana na Javnoj tribini održanoj 15.05.2019. godine u MZ Velešići.

Održano je niz sastanaka u vezi predložene dislokacije trase Prve transverzale i sumiranja primjedbi građana. U oktobru 2019. godine Gradonačelnik je dao saglasnost na Osnovnu koncepciju plana. U toku su aktivnosti na izradi Prednacrta Plana, odnosno potrebno je pribaviti sva neophodna mišljenja/saglasnosti nadležnih institucija. Razmatranje Nacrta plana očekuje se u martu 2020. godine.

Regulacioni plan „Kvadrant C – Marijin Dvor“

Cilj izrade plana je preispitati ranija planska rješenja koja nisu realizovana i predložiti nova, vodeći računa o postojećim imovinsko-pravnim odnosima. Ukupna urbanistička kompozicija će se tako koncipirati da može obezbijediti sklad između novih arhitektonskih masa, posebno stavljujući akcent na kompoziciju ukupne ulične fasade, prema ulici Zmaja od Bosne i Vilsonovom šetalištu. Spratna visina objekata i formiranje uličnih fasada su u direktnoj vezi sa veličinom parcela i postojećim okruženjem, tako da će se planirati objekti većih volumena i horizontalnih gabarita prema ulici Zmaja od Bosne, a koje se odnose na izgradnju II faze objekta Importane centra i izgradnju stambeno-poslovnih objekta. Svi planirani objekti će zadovoljiti potrebe saobraćaja u mirovanju, odnosno obezbijediti parking mjesta izgradnjom podzemnih garaža.

Odluka o Izmjenama i dopunama Odluke o pristupanju izradi Regulacionog plana „Kvadrant C – Marijin Dvor“, donesena je na sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva 26.03.2019. godine, u svrhu izgradnje Muzeja savremene umjetnosti ARS AEVI.

Osnovna koncepcija Plana prezentirana je na Javnoj tribini u MZ Željeznička, održanoj 25.09.2019. godine. Nakon dostavljanja primjedbi i sugestija građana i vlasnika nekretnina, održano je nekoliko sastanaka subjekata planiranja u cilju pripreme Prednacrta Plana. Donošenje Nacrta Plana je planirano za mjesec januar 2020. godine.

Regulacioni plan „Halilovići I“

Plan se radi u cilju urbanog uređenja prostora kroz preispitivanje prostornih mogućnosti za novu izgradnju, integraciju zatečenog građevinskog fonda, uz mogućnost rekonstrukcije i zamjene građevinskog fonda, opremanje područja adekvatnom društvenom, saobraćajnom i komunalnom infrastrukturom, uvažavajući postojeću parcelaciju i vlasničke odnose. Izradom plana potrebno je namjenu prostora usaglasiti sa namjenom Prostornog plana Kantona Sarajevo za period 2003. do 2023. godine, prema kojoj se pored radno-poslovne uvodi i stambena namjena.

Plan je još uvijek u fazi Osnovne koncepcije, a donošenje Nacrta Plana je planirano u 2020. godini.

Regulacioni plan „Alipašin Most V“

Izradom plana obezbijedit će se provedbeno planska dokumentacija usaglašena sa namjenom Prostornog plana Kantona Sarajevo za period 2003. do 2023. godine, prema kojoj se pored radno-poslovne uvodi i stambena namjena. Plan se radi u cilju urbanog uređenja prostora kroz preispitivanje prostornih mogućnosti za novu izgradnju, integraciju zatečenog građevinskog fonda, uz mogućnost rekonstrukcije i zamjene građevinskog fonda, opremanje područja adekvatnom društvenom, saobraćajnom i komunalnom infrastrukturom, uvažavajući postojeću parcelaciju i vlasničke odnose. Plan je u fazi Osnovne koncepcije, a donošenje Nacrta plana je planirano u 2020.godini.

Regulacioni plan „Alipašin Most VI“

Plan se radi u cilju urbanog uređenja prostora kroz preispitivanje prostornih mogućnosti za novu izgradnju, integraciju zatečenog građevinskog fonda, uz mogućnost rekonstrukcije i zamjene građevinskog fonda, planiranje stambene izgradnje proporcionalno broju stanovnika, opremanje područja adekvatnom društvenom, saobraćajnom i komunalnom infrastrukturom, sadržajima sporta i rekreatije, uvažavajući postojeću parcelaciju i vlasničke odnose. Obzirom da se prostor u granicama planiranja nalazi u kontaktu sa prostornim cjelinama RTV, Alipašin most I, Alipašin most V i Halilovići I, neophodno ga je planerski posmatrati kao jedinstvenu

funkcionalnu cjelinu. Plan je u fazi Osnovne koncepcije, a donošenje Nacrta Plana je planirano u 2020. godini.

Regulacioni plan „Alipašin most I“

Plan se radi u cilju urbanog uređenja prostora kroz preispitivanje prostornih mogućnosti za novu izgradnju, integraciju zatečenog građevinskog fonda, uz mogućnost rekonstrukcije i zamjene građevinskog fonda, planiranje stambene izgradnje proporcionalno broju stanovnika, opremanje područja adekvatnom društvenom, saobraćajnom i komunalnom infrastrukturom, sadržajima sporta i rekreacije, uvažavajući postojeću parcelaciju i vlasničke odnose. S obzirom da se prostor u granicama planiranja nalazi u kontaktu sa prostornim cjelinama RTV, Alipašin most V, Alipašin most VI i Halilovići I, kroz izradu Plana se usaglašavaju urbanističko-arhitektonski, funkcionalno-oblikovni, saobraćajni i komunalni uslovi sa kontaktnim područjem, posmatrajući ga u kontinuitetu kao jedinstvenu funkcionalnu cjelinu. Plan je u fazi Osnovne koncepcije, a donošenje Nacrta Plana je planirano u 2020. godini.

Regulacioni plan „RTV“

Izradom Plana obezbijediti će se provedbeno planska dokumentacija usaglašena sa namjenom Prostornog plana Kantona Sarajevo za period 2003. do 2023. godine, prema kojoj se pored radno-poslovne uvodi i stambena namjena.

Plan se radi u cilju urbanog uređenja prostora kroz preispitivanje prostornih mogućnosti za novu izgradnju, integraciju zatečenog građevinskog fonda, uz mogućnost rekonstrukcije i zamjene građevinskog fonda, planiranje stambene izgradnje proporcionalno broju stanovnika, opremanje područja adekvatnom društvenom,

saobraćajnom i komunalnom infrastrukturom, sadržajima sporta i rekreacije, uvažavajući postojeću parcelaciju i vlasničke odnose.

Plan je u fazi Osnovne koncepcije, a donošenje Nacrta Plana je planirano u 2020.godini

Regulacioni plan „Centar – Novo Sarajevo“

Izradom novog Plana neophodno je izvršiti usklađivanje namjene prostora u obuhvatu Plana sa namjenom definisanom planom višeg reda, kroz preispitivanje: stanja u području planiranja, podnesenih zahtjeva i iskazanih interesa građana putem mjesnih zajednica i zahtjeva potencijalnih investitora za novim intervencijama u prostoru. Shodno tome, potrebno je u skladu sa normativima preispitati i kapacitete društvene infrastrukture, saobraćajno rješenje, te mrežu komunalne i energetske infrastrukture. U toku 2019. godine održano je više sastanaka subjekata planiranja u cilju usaglašavanja stavova o urbanističkom rješenju. Također, održani su i sastanci Savjeta gradonačelnika za urbanizam u vezi izrade koncepta lokaliteta Vaso Miskin Crni (prezentirana varijantna rješenja). Plan je u fazi Osnovne koncepcije, a donošenje Nacrta je planirano u 2020. godini.

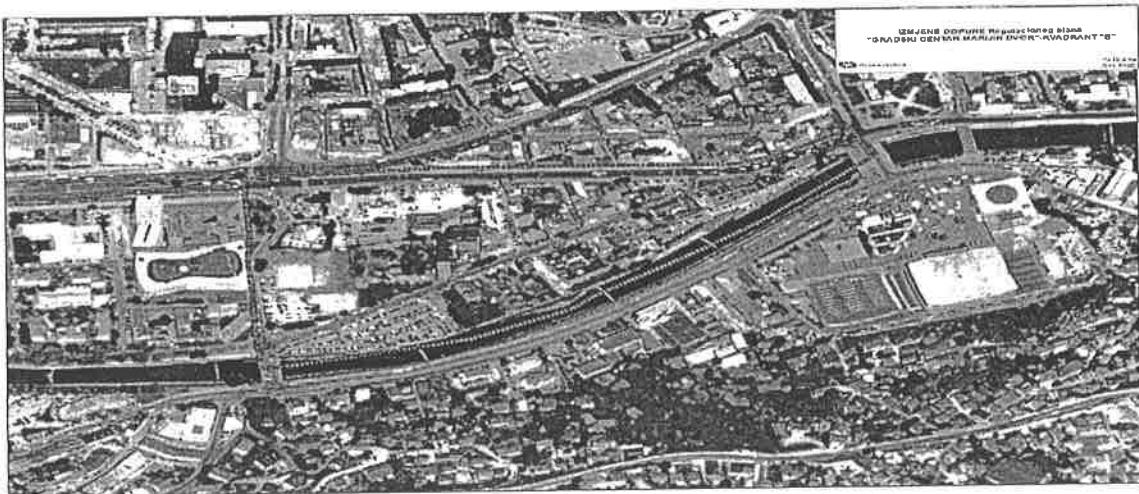
Izmjene i dopune Regulacionog plana „Gradski centar Marijin Dvor“ Kvadrant „B“

Cilj izrade Plana je urbano uređenje prostora kroz preispitivanje prostornih mogućnosti za novu izgradnju i zamjenu građevinskog fonda, kao i formiranje šetnice uz rijeku Miljacku, uzimajući u obzir atraktivnost lokaliteta u centru grada uz uvažavanje postojeće parcelacije i vlasničkih odnosa.

Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o pristupanju izradi Izmjena i dopuna Regulacionog plana „Gradski centar – Marijin Dvor“ za lokalitet Kvadrant „B“, donesena je na sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva održanoj 24.04.2019. godine.

U skladu sa usvojenim smjernicama, u toku 2019. godine održano je niz sastanaka subjekata planiranja u cilju usaglašavanja stavova o urbanističkom rješenju. Također, održani su i sastanci Savjeta gradonačelnika za urbanizam, kao i sastanci sa predstavnicima Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH u pogledu revidiranja utvrđenih mjera zaštite na objektima koji su nacionalni spomenici.

Plan je u fazi Osnovne koncepcije, te se aktivnosti nastavljaju i u 2020. godini, kad je planirano i donošenje Nacrta plana.

Regulacioni plan „Gornje Telalovo polje I“

Plan se radi u cilju obezbeđenja planske osnove za urbano uređenje prostora kroz preispitivanje prostornih mogućnosti za novu izgradnju, integraciju zatečenog građevinskog fonda, mogućnost rekonstrukcije i zamjene građevinskog fonda, opremanje područja adekvatnom saobraćajnom i komunalnom infrastrukturom, uvažavajući postojeću parcelaciju i vlasničke odnose.

Gradonačelnik Grada Sarajeva je 18.03.2019. godine donio Odluku o izradi Strategijske procjene uticaja na okoliš. Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, putem javne nabavke odabrao je najpovoljnijeg ponuđača za izradu Strategijske procjene uticaja na okoliš. Nakon završetka navedene Studije, u skladu sa usmjerenjima i uslovima iz iste, potrebno je izraditi Osnovni koncept Plana i prezentovati javnosti.

Aktivnosti na realizaciji Plana nastavljaju se i u 2020. godini.

Regulacioni plan „Švrakino selo – Aneks“

Usvojenim Nacrtom Planom data je mogućnost nove gradnje, integracije zatečenog građevinskog fonda, uz mogućnost intervencija na istom, te opremanje područja adekvatnom saobraćajnom i komunalnom infrastrukturom, uvažavajući postojeću parcelaciju i vlasničke odnose. Odluka o Izmjenama i dopunama Odluke o pristupanju izradi Regulacionog plana „Švrakino selo – Aneks“ donesena je na sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva održanoj 20.02.2019. godine u cilju usaglašavanja granica sa susjednim obuhvatom RP „Švrakino selo – Centar“.

Plan je u fazi izrade Prijedloga, čije usvajanje je planirano u februaru 2020. godine.

Izmjene i dopune Regulacionog plana „Hepok – Čengić Vila III” (skraćeni postupak)

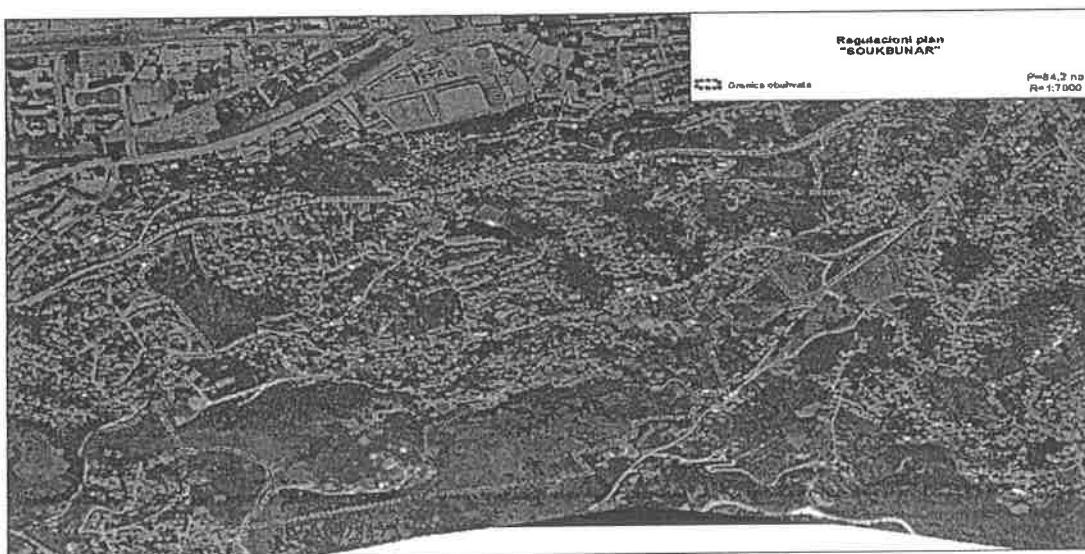
Cilj izrade Plana je preispitivanje planiranih rješenja, u smislu davanja mogućnosti racionalnijeg rješenja gradnje i adekvatnog rješenja za saniranje klizišta u Gradačačkoj ulici. Obzirom da se predloženim izmjenama i dopunama bitno ne mijenja osnovni koncept važećeg planskog dokumenta, shodno Zakonu o prostornom uređenju Kantona Sarajevo, Plana se radi po skraćenom postupku.

Plan je u fazi Osnovne koncepcije, te je u 2020. godini planirano donošenje Plana.

Regulacioni plan „Soukbunar“

Prostorna koncepcija Plana formirat će se na osnovu Elaborata o ispitivanju inžinjersko-geoloških osobina terena, te na bazi detaljnijih istražnih radova i sugestija vezano za postojeću i planiranu gradnju.

Obzirom na karakteristike terena, proveden je monitoring nad saniranim klizištima u obuhvatu Plana, te je zaključeno da je neophodno izvršiti dopunu Elaborata, nakon čega će se pristupiti izradi Osnovne koncepcije plana. Cilj izrade Plana je stvaranje planskih preduslova za uređenje prostora, u smislu intervencija na postojećem građevinskom fondu, nove izgradnje, obezbijeđenje nedostajućih kapaciteta društvene infrastrukture, te opremanje područja potrebnom saobraćajnom, energetskom i komunalnom infrastrukturom, uvažavajući postojeću parcelaciju i vlasničke odnose.

Elaborati

Elaborat o izradi slobodnostojećih reklamnih panoa i slobodnostojećih displeja na javnim površinama

Shodno Zakonu o privremenom korištenju javnih površina na području Kantona Sarajevo, ugovorena je izrada Elaborata o privremenom korištenju javnih površina za potrebe postavljanja slobodnostojećih reklamnih panoa i slobodnostojećih displeja, sa Nosiocem izrade – Zavodom za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

Tokom 2019. godine analizirani su prijedlozi subjekata planiranja, općina i Direkcije za puteve Kantona Sarajevo.

Izrada Elaborata je u završnoj fazi, a usvajanje istog od strane Gradskog vijeća se очekuje u 2020. godini, uz prethodno usvajanje Elaborata na općinskim vijećima sve 4 gradske općine.

Elaborat-lokacije za slobodnostojeće otvorene baste

Izrada Elaborata-lokacije za slobodnostojeće otvorene bašte na javnim površinama, shodno Zakonu o privremenom korištenju javnih površina na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 20/04, 26/12, 32/12, 24/15) je ugovorena sa Nosiocem izrade Zavodom za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

Usvajanje Elaborata na Gradskom vijeću se planira u 2020. godini, uz prethodno usvajanje Elaborata na općinskim vijećima sve 4 gradske općine.

Elaborat-lokacije za postavljanja kioska

Izrada Elaborata-lokacije za postavljanje kioska na javnim površinama, shodno Zakonu o privremenom korištenju javnih površina na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 20/04, 26/12, 32/12, 24/15) ugovorena je sa Nosiocem izrade Zavodom za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

Usvajanje Elaborata na Gradskom vijeću se очekuje u 2019. godini, uz prethodno usvajanje Elaborata na općinskim vijećima sve 4 gradske općine.

Zatvaranje dijela terase olimpijskog bazena otoka

U cilju povećanja kvalitete i iskoristivosti prostora u sklopu objekta Olimpijski bazen Otoka, Grad Sarajevo je finansirao izradu idejnog i glavnog projekta (arhitektonski,

konstruktivni, elektro, hidro i mašinski projekat) zatvaranja dijela terase pomenutog bazena. Projekte je izradio ADS studio d.o.o.

Muzej mladih muslimana

Kao podrška objektima kulture, Grad Sarajevo je u 2019. godini finansirao izradu glavnog projekta adaptacije, sanacije i konzervacije objekta u ulici Bakarevića 26.

Radi se o objektu koji je izgrađen polovinom 18. stoljeća, kao samostalna magaza na sprat, za porodicu Bakarević. Objekat je pravno zaštićeni spomenik kulture i jedinstven je primjer spratne magaze u gradu i šire. Zidan je kamenom krečnjakom. Dugi niz godina objekat nije korišten, te je od strane udruženja Mladi muslimani inicirana ideja da se unutar pomenutog objekta planira muzej –muzejski informacioni centar.

Obzirom da je planirano je da objekat bude muzejskog karaktera, te je shodno toj namjeni urađen Glavni projekat.

Kineski paviljon

U cilju jačanja tradicionalnog prijateljstva između Bosne i Hercegovine i NR Kine, te pobratimskih gradova Sarajeva i Tianjina, dogovorena je razmjena poklona - simbola dva grada, i to: replike baščaršijskog sebilja Tianjinu i Paviljona prijateljstva Sarajevu. Grad Tianjin je Gradu Sarajevu poklonio Paviljon prijateljstva. Isti je uz podršku Općine Novi Grad Sarajevo smješten u SRC Safet Zajko.

Grad Sarajevo je iz budžeta izdvojio sredstva za najam opreme neophodne za montažu paviljona. Svečano otvaranje upriličeno je polovinom decembra 2019. godine, uz prisustvo delegacija Grada Tianjina, Ambasade NR Kine, te Grada Sarajeva i Općine Novi Grad.

Most drvenija

Most Drvenija bio je u izuzetno lošem stanju, uglavnom uslijed atmosferskih uticaja. Obzirom na historijski značaj, te frekventnost ovog mosta, bilo je nužno pristupiti konzervatorsko-restauratorskim radovima na istom. Uklonjen je površinski asfaltni sloj na hodnoj liniji, sanirane su pukotine, postavljena hidroizolacija i novi asfaltni sloj, te izrađena i montirana nova drvena ograda i klupa.

Poslovni objekat na mjestu porušenog objekta Vidikovac

Nakon pribavljanja svih neophodnih saglasnosti i dozvola, u avgustu 2019. godine započete su aktivnosti na izgradnji novog poslovnog objekta na mjestu porušenog objekta na Vidikovcu, te vanjskog uređenja objekta. U 2019. godini izведен je veći dio zemljanih radova (iskop jame), oko 70% armirano-betonske konstrukcije, te hidro i termoizolaterski radovi suterenskog dijela objekta u vrijednosti od 1,3 miliona KM.

Iluminacija objekata u gradu Sarajevu

Projekat iluminacije osvjetljenja Starog grada Vratnik u Sarajevu, kao nacionalnog spomenika BiH, predstavljao je izazov iz razloga što su se ostaci zidina, kula, bastiona, kapija prvi put bili tretirani osvjetljenjem kao cjelina, te će tako ishodovati novu vrijednost i značaj ovih objekata.

U toku 2019.g. ugovoreni su i izrađeni Glavni projekti iluminacije objekata, uz projektantski nadzor i to:

- Glavni projekat iluminacije: fasade Olimpijskog muzeja u Sarajevu, Žute tabije i dijela bedema prema kuli Širokac, kao i iluminacija objekta Višegradska kapija u Sarajevu.
- Glavni projekat iluminacije fasade tvrđave Bijela tabija, Karaferhadove džamije i fasade Kasarne Jajce.

U 2019. godini Grad Sarajevo je putem svog Javnog preduzeća Sarajevo, kao investitora, realizirao projekat iluminacije ovog nacionalnog spomenika Bosne i Hercegovine, jednog od najreprezentativnijih objekata iz austrougarskog perioda u Sarajevu, a na osnovu Glavnog projekta iluminacije sarajevske Vijećnice iz 2018. godini (autori prof. Srđa Hrisafović i Jasmina Memić).

Građena je u pseudo-maurskom stilu i svojom grandioznom formom i slikovitom fasadom dominira prostorom Baščaršije. Kao takva tretirana je i u projektu iluminacije. Svjetлом su naglašeni svi detalji koji su bitni u arhitekturi forme; ulazna fasada sa vijencem i krunom te istaci sa stubovima i balkonskim nišama. Sva tri istaka, arhitektonski najvažnija elementa forme, identično su osvjetljena, gdje je naglasak svjetla na visokim stubovima. Glavna fasada sa ulaznom trijemom i stepeništem je

prominentna i kao takva naglašena, dok dvije bočne fasade imaju identičan tretman, sa manje generalnog svjetla ali sa osvjetljenim ključnim detaljima fasade.

Pri projektovanju iluminacije Vijećnice specijalna pažnja posvećena je uštedi energije i svjetlo zagađenju. Projektanti su uspjeli da osvijetle bitne dijelove fasade, sa usmjerenim svjetлом, bez bлиještanja i bez nepotrebnog rasipanja svjetla. Tako je postignut traženi efekat iluminacije, ali u okvirima energetske efikasnosti i bez svjetlo zagađenja.

Svečano „paljenje“ iluminacije Vijećnice upriličeno je 25. augusta 2019. godine.

Također, u toku 2019.g. izvedeni su radovi na iluminaciji, prema naprijed navedenim Glavnim projektima, i to:

- Iluminacija fasade Žute tabije i dijela bedema prema kuli Širokac, dio graditeljske cjeline Stari grad Vratnik.

Radovi su završeni u mjesecu decembru 2019. godine.

- Iluminacija fasade Višegradske kapije, dio graditeljske cjeline Stari grad Vratnik.

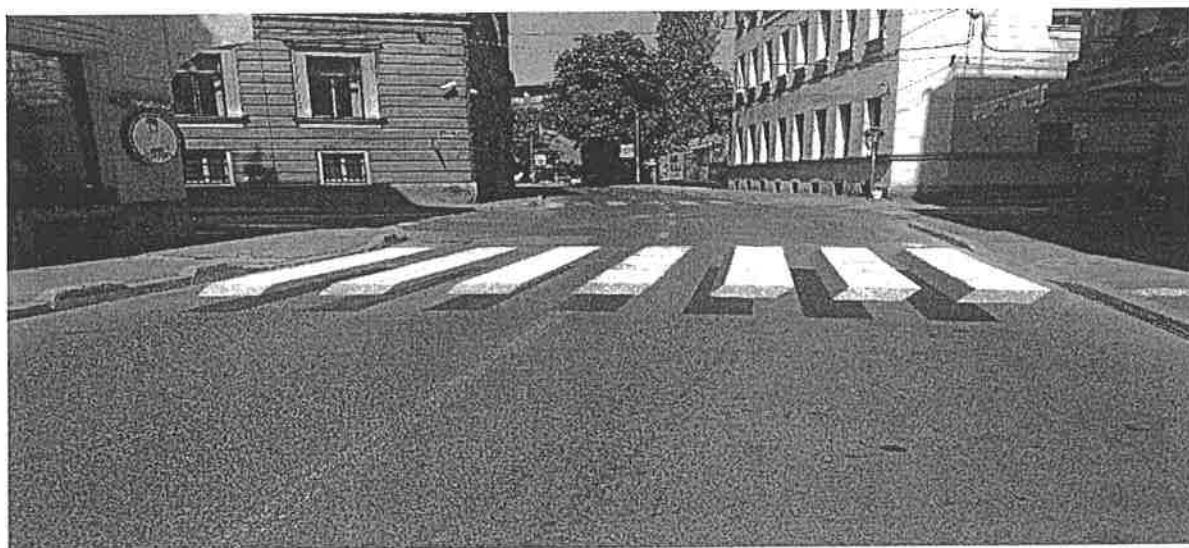
Radovi su završeni u mjesecu novembru 2019.

3D pješački prelaz

U junu 2019. godine realizovan je prvi primjer 3D pješačkog prelaza u BiH u ulici Branilaca Sarajeva, raskršće sa ulicom Šenoina. Nakon što je Grad Sarajevo započeo aktivnosti na realizaciji prvog 3D pješačkog prelaza u BiH i drugi gradovi su krenuli u iscrtavanje 3D prelaza, i to: Banja Luka, Kakanj, Trebinje, Gabela, Derventa i dr.

Izvođenje radova na dizajnu i oslikavanju 3D pješačkog prelaza u boji urađena je uz saglasnost Općine Centar.

Radovi su obuhvatili skidanje postojeće hladne plastike, te nanošenje nove, sa dodavanjem sjena za dobijanje 3D efekta.

ZIP Line

Infrastrukturni objekat ZIP line Sarajevo služio bi u turističke svrhe (transport ljudi sa jedne padine kanjona na drugi) otvarajući nove panorame na grad. ZIP line ture postaju popularne aktivnosti za odmor, mogu se naći u pustolovnim kampovima i parkovima, skijalištima ili razvijenim turističkim naseljima.

Tokom 2019.godine urađeno je Idejno rješenje ZIP line Sarajevo. U toku je izrada Idejnog projekta trasa Jarčedoli - Bjela tabija,

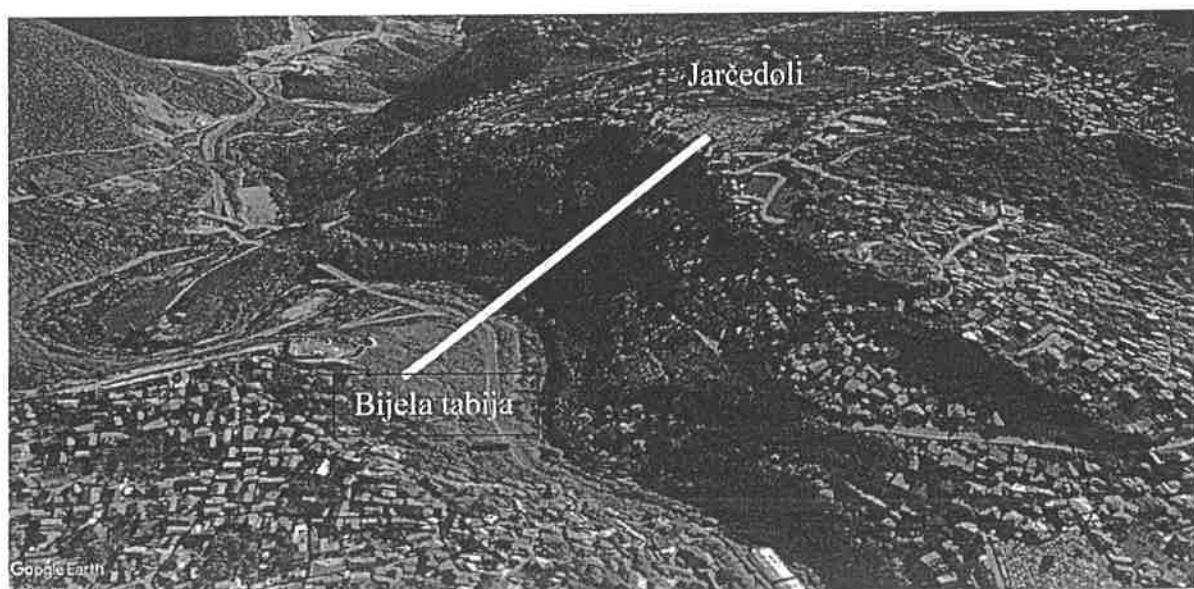
Trasa ZIP line: Jarčedli – Bijela tabija (na fotografiji žuta linija)

Polazna stanica Jarčedoli, južno od lokalnog puta i džamije

Dolazna stanica Bijela tabija

Dužina trase cca 633m

Visinska razlika 69m

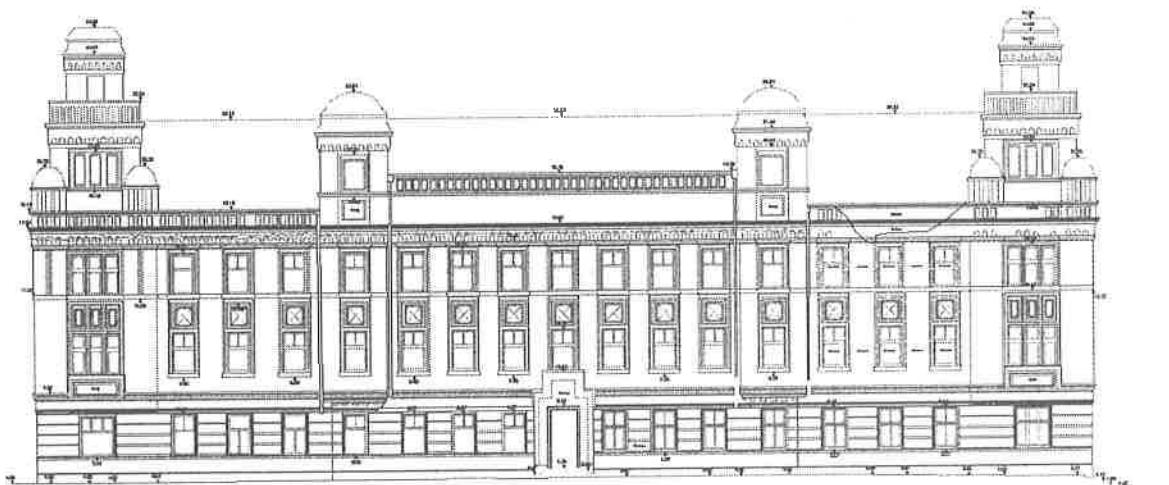

Kasarna Jajce

Graditeljska cjelina – Jajce kasarna u Sarajevu proglašena je nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Odlukom o proglašenju su utvrđene hitne mjere zaštite:

- izvršiti čišćenje svih objekata cjeline;
- izvršiti ispitivanje i statičku analizu konstruktivnih dijelova svih objekata graditeljske cjeline, sa posebnim naglaskom na glavni objekat kasarne;
- izvršiti konstruktivnu sanaciju vanjskih i unutrašnjih struktura svih objekata graditeljske cjeline na mjestima gdje prijeti urušavanje konstrukcije.

Projekat je višegodišnji, koji će zahtijevati obezbjeđenje i većih finansijskih sredstava u narednim godinama.

Vlada Federacije BiH je 25.04.2019. godine donijela Odluku o davanju kasarne Jajce na privremeno korištenje Gradu Sarajevu, na period od 49. godina.

Urađena je ažurna geodetska situacija na lokaciji kasarne, u analognom i digitalnom obliku. Također izvršene su neophodne inžinjersko geološke i geotehnička istraživanja i ispitivanja tla, radi dobijanja podataka na osnovu koji se određuju uslovi fundiranja objekta. Urađeni su potrebni elaborati i to: Elaborat o inžinjersko-geološkim i geotehničkim karakteristikama tla za potrebe obnove kasarne Jajce u Sarajevu i Idejna geotehnička studija misija G1, Glavni geotehnički projekat - misija G21. Urađen je totalni arhitektonski snimak postojećeg stanja kasarne (laser skenerom)-trodimenzionalno snimanje objekta metodom 3D terestičkog laserskog skeniranja sa obradom podataka u vidu vektorskog 3D modela objekta, digitalnog ortofoto prikaza fasada, 2D nacrta

fasada, tlocrta i presjeka cijelog objekta sa prilaznim ulicama, lokalnim ulicama, sokacima i susjednim objektima.

Također, u toku 2019. godini urađeno je i sljedeće:

- Izvršeno je čišćenje prostora oko objekta kasarne Jajce
- Ugovorena je izrada studije – Analiza arhitekture sa aspekta restauracije i rehabilitacije kasarne Jajce
- Urađena je Studija - konceptualni dizajn Kasarne Jajce
- Urađena je Studija – konstruktivno stanje kompleksa svih objekata i bedema kasarne „Jajce“
- Ugovorena je 27.12.2019. godine usluga izrade sinteze pojedinačnih studija
- Izrađen je i Sumirani izvještaj o zatečenom stanju kompleksa kasarne Jajce

Olimpijski muzej

Odlukom Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH objekat Vila Mandić u Petracijinoj ulici (Olimpijski muzej) je 2010. godine proglašen nacionalnim spomenikom. Grad Sarajevo pokrenuo je aktivnosti na obnovi ovog kulturno-historijskog spomenika i ponovno stavljanje u funkciju Muzeja.

Ugovor o realizaciji Projekta obnove nacionalnog spomenika BiH – Olimpijskog muzeja, zaključen je 07.12.2017. godine između Grada Sarajeva i Olimpijskog komiteta BiH.

Završena je obnova fasade uz restauraciju i konzervaciju arhitektonske fasadne plastike i dekoracije sa ugradnjom kompletne vanjske stolarije. Također, izvedeni su svi

građevinsko-zanatski radovi, vodovod i kanalizacija, elektroinstalacije, ugradnja lifta, mašinski radovi, vanjsko uređenje i dr.

Trenutno se izvode završni radovi u enterijeru, a uz saradnju sa kustosima i nabavka opreme za muzejsku postavku (panoi, vitrine, komode i dr.).

ZAŠTITA, KONZERVACIJA, PREZENTACIJA I REHABILITACIJA HISTORIJSKE GRAĐEVINE - ZGRADA ŽELJEZNIČKE STANICE BISTRICK U SARAJEVU

Zgrada željezničke stanice proglašena je 2007. godine nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Objekat je u lošem građevinskom stanju. Osim ratnih razaranja, objekat je doživio i znatne promjene uslijed nezakonitih građevinskih intervencija. Shodno Odluci o proglašenju željezničke stanice nacionalnim spomenikom, neophodna je sanacija, konzervatorsko-restauratorski radovi, unutrašnja adaptacija i drugi zahvati u cilju sprečavanja daljnje devastacije objekta.

Tokom 2019. godine, nakon rješavanja imovinsko-pravnih odnosa tokom i preuzimanja objekta u posjed Grada, pristupilo se čišćenju objekta i ograđivanju uz obezbjeđenje fizičke zaštite objekta.

Nakon provedenog Otvorenog postupka u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Grad Sarajevo je krajem 2019. godine ugovorio izradu Glavnog projekta rekonstrukcije i rehabilitacije Zgrade željezničke stanice Bistrik .

Nakon završetka Glavnog projekta (aprila 2020. godine), planira se raspisivanje tendera za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova, kao i obezbjeđenje stručnog nadzora nad radovima.

Projekat Bijela tabija

Kompleks Bijela tabija se nalazi u okviru Nacionalnog spomenika Graditeljska cjelina-Stari Grad Vratnik u Sarajevu i nalazi se na Privremenoj listi nacionalnih spomenika. Projekat sanacije i konzervacije arheoloških (zidnih) struktura na lokalitetu Bijela tabija uradio je Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo, 2014. godine.

Tokom 2018. godine izvedeni su radovi na sanaciji i konzervaciji jednog dijela zidnih struktura Bijela tabije. U septembru 2019. godine su započeli radovi na saniranju i konzerviranju preostalih zidnih struktura Bijele tabije. Federalno ministarstvo kulture i sporta, Zavod za zaštitu spomenika je dopisom, broj 07-40-4-6340-1/17 od 22.11. 2017. godine dalo saglasnost za izvođenje radova tekućeg održavanja.

Komunalni poslovi

Obim i djelokrug rada Odsjeka za komunalne poslove tokom 2019. godini određen je nadležnostima koje, shodno odredbi člana 16. Statuta Grada Sarajeva, Grad Sarajevo ima u oblasti komunalnih djelatnosti i isti je definisan Programom rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2019. godinu i Budžetom Grada Sarajeva za 2019. godinu.

S tim u vezi slijedi realizacija mjera i aktivnosti Odsjeka za komunalne poslove u 2019. godini, u razmatranom razdoblju, predočena prema Programu rada za 2019. godinu i Budžetu za 2019. godinu.

1. Zakon o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 14/16, 43/16, 19/17 i 20/18).

1.1. Odluka o izgradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih česmi i fontana, javnih kupatila i javnih nužnika („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 12/11, 21/16 i 51/18)

U izvještajnom periodu je osigurano redovno održavanja česmi i fontana kojima upravlja Grad Sarajevo po osnovi sporazuma, odnosno dogovora sa gradskim općinama.

- Početkom aprila su pregledane instalacije, izvršena hemijska analiza kvalitete vode na ispusnim mjestima i otvorena je voda u svim česmama koje su bile zatvorene tokom zimskog perioda.
- Demontiran je vodomjer i potpuno zatvorena voda na fontani u parku preko puta FIS-a zbog kvara koji je uzrokovao velike gubitke vode, a sa ciljem potpune

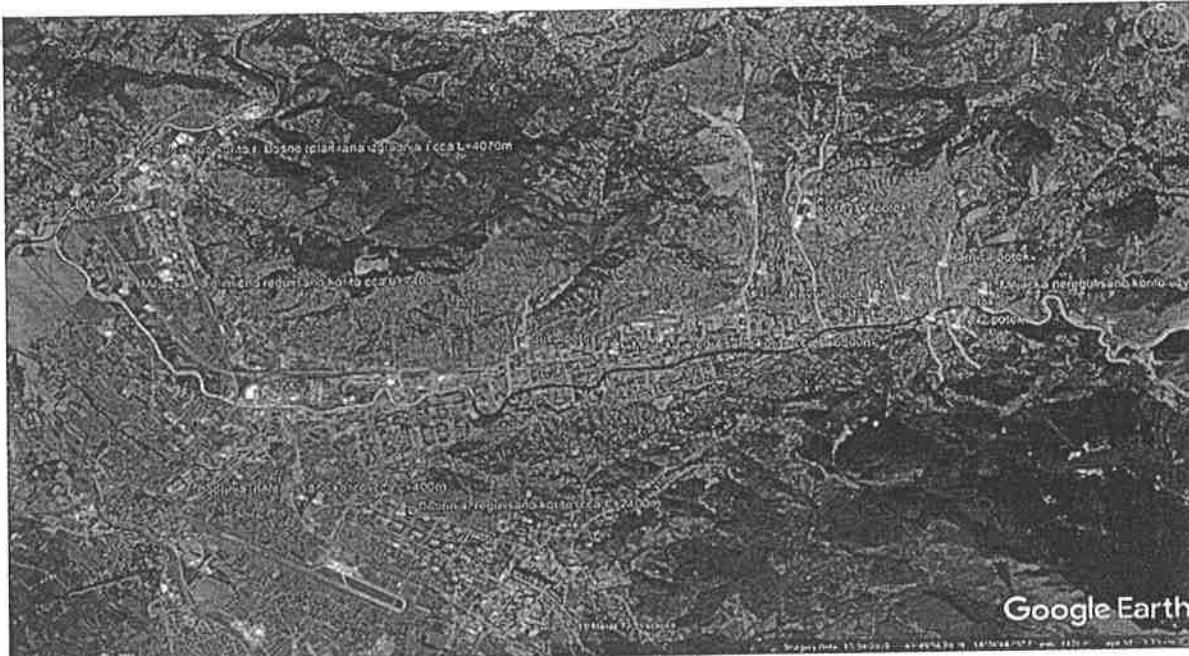
rekonstrukcije, odnosno zamjene fontane u okviru budućeg novog spomeničkog rješenja.

- U razmatranom periodu su česme i fontane redovno čišćene i održavane te su plaćani troškovi potrošnje vode.
- Izmirena je i obaveza koju je Grada Sarajevo preuzeo sporazumom o duga za potrošnju vode na česmama na području Općine Stari Grada Sarajevo za prethodni period.
- Osigurano je i redovno održavanje Spomen obilježja ubijenoj djeci opkoljenog Sarajeva 1992.-1995. (fontane, uključujući i naknadu za električnu energiju u okviru plana).
- Upravljanje i održavanje javnog toaleta je preneseno JP „Sarajevo“, d.o.o, a u okviru plana.
- Osigurano je i održavanje Spomen obilježja „Vječna vatra“ (plinska instalacija i posljedice gorenja u okviru plana, kao i plaćanje troškova potrošnje plina na spomen obilježju .

Odsjek je provodio Odluku o korištenju, održavanju i čuvanju vodotoka na području Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 02/07), imajući u vidu prava i dužnosti Grada Sarajeva, utvrđena Zakon o vodama F BiH iz 2010. godine, odnosno Zakona o vodama Kantona Sarajeva kao i Zakona o komunalnoj čistoći Kantona Sarajeva, vezano za obavezu čišćenja vodnog dobra datog u vlasništvo, odnosno na upravljanje Gradu Sarajevu.

Provedeno je niz aktivnosti na upravljanju vodotocima II kategorije na području Grada Sarajeva,

Rijeka Miljacka

Rijeka Miljacka kao glavni vodotok u Gradu Sarajevu je posebno obuhvaćen aktivnostima čišćenja i održavanja. Grad je proveo mjerenja kompletne površine rijeke Miljacke nad kojom je nadležan. Kameni zidovi korita Miljacke su bili dosta zapušteni te se pristupilo sanaciji kamenih zidova od Bentbaše do mosta u ulici Hamdije Čemelića. Sanirana su oštećenja i šupljine između kamenja koje čine zid su popunjene fugom. Ovo će doprinijeti i lakšem održavanju zida tokom perioda vegetacije.

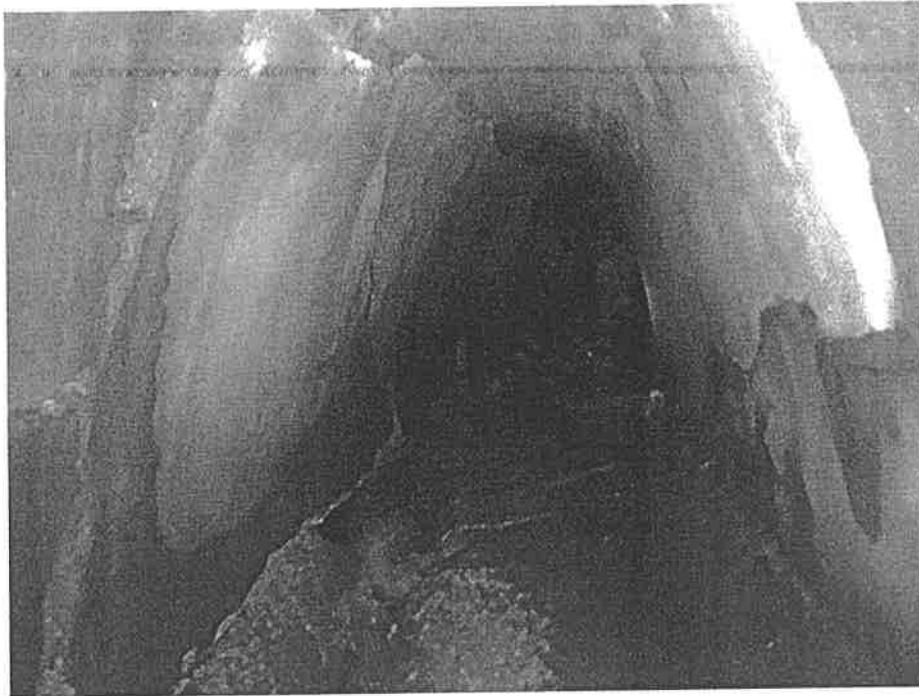
U sklopu redovnog održavanja korita rijeke Miljacke urednog ugovorenih su i izvršeni poslovi redovnog košenja trave na travnatim kosinama korita, čišćenja kabastog otpada iz samog korita i hortikulturnog uređenja.

Kao i svake godine izvršena je Deviperacija korita kako bi se pojava zmija suzbila.

Također, urađeni su projekti pjeskarenja kamenih zidova korita rijeke Miljacke te je izvršena ugovorena nabaka i započet posao pjeskarenja kamenog zida korita rijeke Miljcke na dionici od Bentbaše do mosta Čumurija.

U svrhu lijepog izgleda Latinske čuprije izvršeno je produbljivanje korita u neposrednoj blizini mosta. Također, ugovoren je postavljanje zaštitne ograde u parku Atmeđan kao i renovacija zelene kosine korita u parku Atmeđan.

Bistrički potok

Bistrički potok kao jedna od značajnijih pritoka rijeci Miljackoj je još u Austro-ugarsko vrijeme ucjevljan, te je protokom vremena doživio neke sanacije ali je lokalna zajednica imala velikih problema zbog propadanja ceste i infrastrukture ispod same građevine ucjevljenja. U skladu sa našim obavezama održavanja vodotoka pristupilo se aktivnostima na veoma zahtjevnom i opasnom geodetskom snimanju ucjevljenja. Nakon snimanja izrađen je Glavni projekat sanacije Bistričkog potoka koji će služiti za buduće izvođenje neophodnih radova.

Ramića potok

Ramića potok također, kao historijski objekat i značajna pritoka rijeci Miljackoj je ucjevljen i prolazi ispod najznačajnijeg dijela grada, Baščarsijskog trga i najznačajnijeg simbola Sarajeva – Sebilja.

U svrhu analize stanja i izrade Glavnog projekta sanacije urađen geodetski elaborat, također, u veoma zahtjevnim uslovima prolaska kroz zacjevljenje u dužini od 1200 m širine 120 cm na nekim mjestima. Nakon snimanja pristupilo se izradi Glavnog projekata sanacije koji će služiti za buduće izvođenje neophodnih radova.

Također, obavit će se uzorkovanje vode kako bi se pokazale tačke onečišćenja ovog potoka i izrada studije saniranja ovih onečišćenja.

Sušica potok

Potok koji je dug 3,5 km, a u Miljacku se ulijeva u neposrednoj blizini Zemaljskog muzeja nije bio održavan preko 40 godina. Rastinje je potpuno prekrilo otvoreni dio korita potoka tako da mnogi prolaznici Vilosnovim šetalištem nisu ni znali da je tu neki vodotok.

Pristupilo se aktivnostima raskrčenja rastinja, saniranja kamenih zidova, pranja kamenih zidova i postavljanja adekvatne zaštitne ograde.

Kao značajan osnovni document za dalje upravljanje vodotocima u nadležnosti Grada urađena je Studija „Definisanje površinskih i zacijevljenih pritoka/vodotoka, primarnih vodotoka na području Grada Sarajeva“ koja će dati precizne podatke o površinama vodotoka I dalje smjernice kada je u pitanju kvalitetno upravljanje vodotocima u nadležnosti Grada Sarajeva.

ZAKLJUČAK

Važno je istaći da upravljanje vodotocima kao prenesena obaveza sa viših nivoa vlasti ne prati adekvatno i obavezno finasiranje, odnosno grad Sarajevo većinom sam finasira

aktivnosti na upravljanju vodotocima koji su mu stavljanu u nadležnost. Ova situacija je neprihvatljiva i krši se sa osnovnim principom alociranja potrebnih sredstava sa prenesenom nadležnošću na niži nivo vlasti. Ipak sa skromnim Budžetom kakav je budžet Grada Sarajeva uspijevaju se provesti aktivnosti održavanja korita rednim, kao i neke aktivnosti u investicijskom smislu koji unapređuju opšte stanje samih vodotoka.

Aktivnosti programirane za realizaciju o okviru Odsjeka, a s ciljem obnove naslijedenih fasada u ambijentalnim cjelinama u centralnim dijelovima grada, kao i poboljšanja energetske efikasnosti stambenih objekata i čišćenja fasada od grafita realizirane su u 2019. godini, realizovani su u Odsjeku za komunalne poslove.

- Projekat rekonstrukcije, restauracije i kolorističke obnove fasada u Gradu Sarajevu. (Odluka o načinu ostvarivanja saradnje Grada Sarajeva sa pravnim i fizičkim licima u oblasti obnove fasada na objektima od kulturno historijskog značaja iz 2008. godine).
- Projekt čišćenja fasada od grafita (odabir objekata prema prioritetima iz Elaborata).
- Projekat utopljavanja fasada na području Kantona Sarajevo (Sporazum između Kantona Sarajevo, Grada Sarajeva i četiri gradske općine).

Važno je istaći da su navedeni projekti višegodišnji, te da se aktivnosti na istim kontinuirano razvijaju iz godine u godinu i isključivo u onom obimu koji dozvoljava planirani i usvojeni Budžet Grada Sarajeva.

Aktivnosti na implementaciji projekata u 2019. godini:

Projekat rekonstrukcije, restauracije i kolorističke obnove fasada u Gradu Sarajevu

Projekat rekonstrukcije, restauracije i kolorističke obnove fasada u Gradu Sarajevo je višegodišnji, te samim tim zahtjeva sistematski pristup, kao i obezbjeđenje većih novčanih sredstava u narednim godinama, obzirom da je cilj obnoviti što veći broj objekta graditeljskog nasljeđa čija će realizacija u konačnici doprinijeti ljepšoj urbanističkoj slici grada.

U nastavku su date pojedinačne aktivnosti koje su realizovane u okviru ovog projekta.

Izvedeni radovi sanacije i restauracije fasada tri stambeno-poslovna objekta u ulici Štrosmajerova na brojevima: 4, 6 i 8 u Sarajevu.

Navedenim radovima predvodilo je niz neophodnih aktivnosti/noveliranje projektne dokumentacije, provođenje zajedničke javne nabavke sa Kantonalnim zavodom za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo, sklapanje Ugovora za izvođenje radova, sklapanje Ugovora za pružanje usluga stručnog Nadzora nad izvođenjem radova i pribavljanje svih potrebnih saglasnosti koje su okončane u 2018. godini u skladu sa planiranim sredstvima Budžeta Grada Sarajeva za 2018. godinu.

Prilikom izvođenja radova u 2019. godini, planirani dodatni/naknadni radovi nisu uključeni u prvobitno zaključeni Ugovor, a postali su neophodni za izvršenje, te kao takvi nisu se mogli tehnički i ekonomski odvojiti od navedenog ugovora. Po osnovu navedenog u 2019. godini pokrenut je pregovarački postupak zajedničke javne nabavke za dodatne/naknadne radove sanacije i restauracije fasada tri stambeno-poslovna objekta u ulici Štrosmajerova br. 4, 6 i 8 u Sarajevu.

Fotografije prije sanacije i restauracije fasada u ulici Štrosmajerova br. 4, 6 i 8 u Sarajevu

Fotografije nakon sanacije i restauracije fasada u ulici Štrosmajerova br. 4, 6 i 8 u Sarajevu.

Sanacija i restauracija fasade stambeno-poslovnog objekta u ulici Štrosmajerova br. 1 u Sarajevu. Za potrebe izvođenja radova sanacije i restauracije fasade objekta u Štrosmajerovoj ulici br.1 u Sarajevu pristupilo se: noveliranju projektne dokumentacije, koja je izrađena od strane sa Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeda Sarajevo. Izvođenje radova je trebalo početi sredinom septembra 2019. godine, međutim u tom periodu Općina Stari Grad je počela sa realizacijom projekta na rekonstrukciji šetnice u Štrosmajerovoj ulici, te su iz tog razloga radovi na sanaciji predmetne fasade prolongirani za proljeće 2020. godine.

Fotografija prije sanacije i restauracije fasade u ulici Štrosmajerova br. 1 u Sarajevu.

Geodetsko snimanje fasada

Obzirom da geodetsko snimanje fasada prethodi izradi projektne dokumentacije proveden je postupak javne nabavke, nakon čega je sklopljengovor. Geodetskim snimanjem su obuhvaćena 33 objekta na sljedećim adresama: Ulica Maršala Tita br.21, Ulica Obala Kulina bana br. 37, 38, 39, 40 i 41, Ulica Zelenih beretki br. 5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 25, 26, 28, Ugao ulica Zelenih beretki i Čumurija br. 5, Ulica Čumurija br. 3, Ugao ulica Saliha Hadžihuseinovića Muvekita br. 1 i Zelenih beretki, Ugao ulica Zelenih beretki i Vladislava Skarića, Ugao ulica Zelenih beretki i Jankovića čikma, Ugao ulica Zelenih beretki i Sime Milutinovića br. 12 i 15, Ugao ulica Zelenih beretki i Despićeva 7, 8, Despićeva br. 6, Ugao ulica Zelenih beretki br. 32 i Obala Kulina bana, Ugao ulica Zelenih beretki br.23 i Aščiluk br.2, Ugao ulica Zelenih beretki br.30 i Obala Kulina bana.

Na karti su prikazani objekti koji su predmet geodetskog snimanja.

Za objekte graditeljskog naslijeđa, koji su predmet ovog geodetskog snimanja potrebno je u 2020. godini, uraditi projekte za svaki objekat zasebno, te na osnovu dobijenih procijenjenih vrijednosti za izvođenje radova sanacije, restauracije i kolorističke obnove, planirati sredstva u Budžetu za 2021. godinu u svrhu realizacije.

Projekat čišćenja fasada od grafita

Projekat čišćenja fasada na području Grada Sarajevo je višegodišnji, te samim tim zahtjeva sistematski pristup, odabir objekata u skladu sa urađenim Elaboratom. U nastavku su date pojedinačne aktivnosti koje su realizovane u okviru ovog projekta.

Realizacija I faze čišćenja fasada od grafita na području uže gradske jezgre

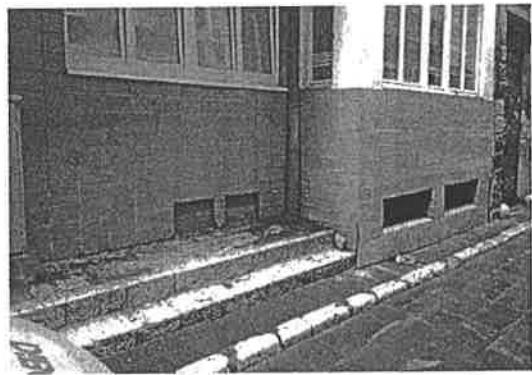
Navedenim radovima prethodilo je niz neophodnih aktivnosti/izrada projektne dokumentacije, provođenje javne nabavke, sklapanje Ugovora za izvođenje radova, pribavljanje potrebnih saglasnosti/koje su okončane u 2018. godini. Ugovorena sredstva su realizovana u skladu sa planiranim sredstvima Budžeta Grada Sarajeva za 2018. godinu. Radi vremenskih uslova izvođenje radova na čišćenju fasada od grafita - I faza, realizovalo se u martu 2019 godine. Odabir objekata je rađen u skladu sa kategorizacijom koja je data u Elaboratu i ova faza je obuhvatila 33 objekta (Đulagina br.8, Gazi Husrev-begova 3, Obala Kulina bana br. 7, Obala Kulina bana br. 9, Obala Kulina bana br. 15 i 16, Obala Kulina bana br. 22, Obala Kulina bana br. 23, Obala Kulina bana br. 24, Obala Kulina bana br.31, Obala Kulina bana br. 36, Zelenih beretki br. 12, Zelenih beretki br. 16, Zelenih beretki br. 20, Muvekita br. 7, Muhameda Kantadžića br. 3, Gajev trg br. 2, Ferhadija br. 25, Vladislava Škarića br.8, Zmaja od Bosne br.8, Zmaja od Bosne br. 3, Maršala Tita br. 5-7, Maršala Tita br. 9, Trg Djece Sarajeva – VTK, Maršala Tita br. 30, Maršala Tita br. 34, Maršala Tita br. 38, Maršala Tita br. 21, Pruščakova br. 2-4, Branilaca Sarajeva br. 30, Muhameda Kantadžića br. 1, Reisa Džemaludina Čuševića br. 2 i 4, Musala br.5, Hamdije Kreševljakovića br. 3.). Ova faza je obuhvatila uklanjanje grafita sa čvrstih (kamenih) tj. ne malterisanih dijelova fasade.

Radi ilustracije izdvojene su fotografije manjeg broja objekata koji su obuhvaćeni u I-fazi (prije i poslije).

Trg Djece Sarajeva /Branislava Đurđeva br. 10 (Vanjskotrgovinska komora BiH)

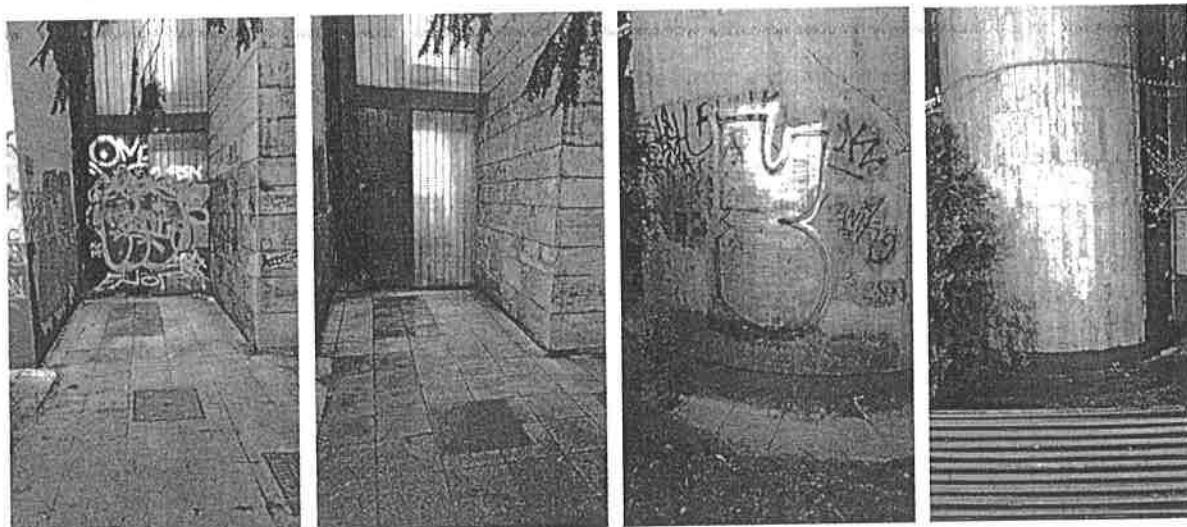
Muvekita br. 7

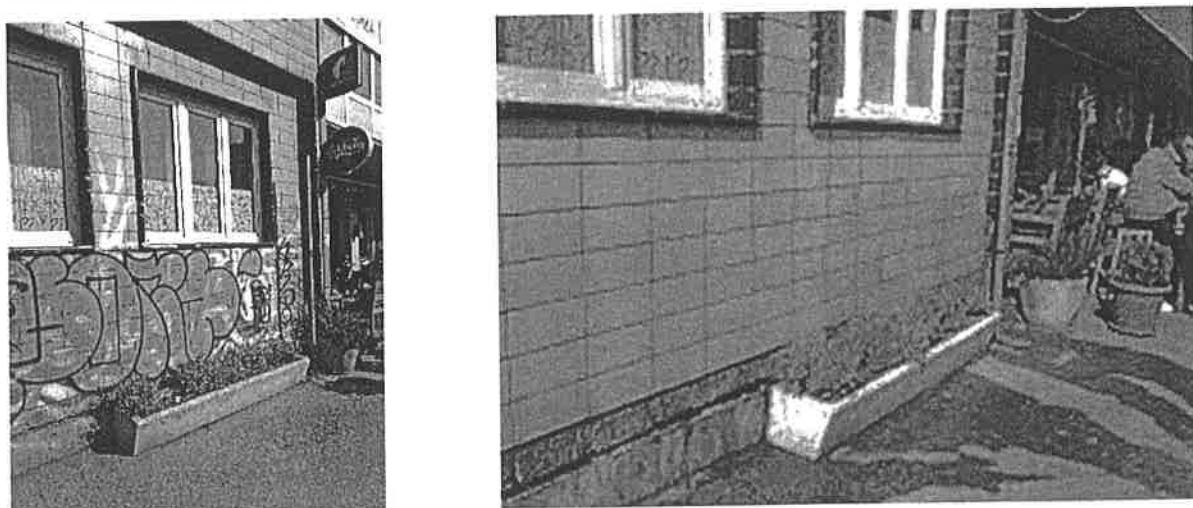
Zelenih beretki br. 16

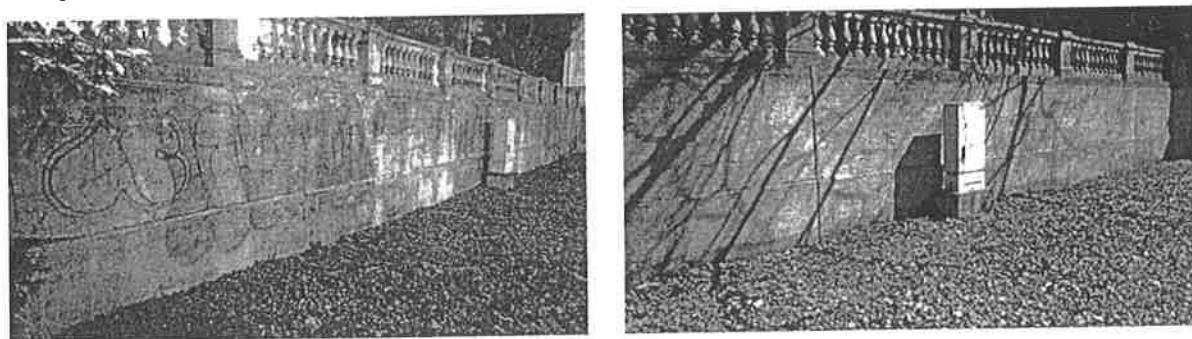
Hamdije Kreševljakovića br. 3

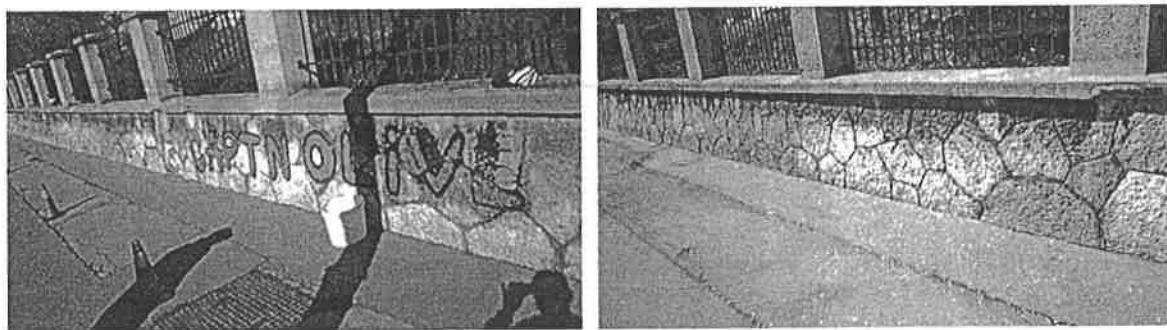
Obala Kulina bana br. 9

Zmaja od Bosne br. 3 (Zemaljski muzej)

Maršala Tita br. 5-7 (Hastahana)

Reisa Džemaludina Čuševića br. 2 i 4

Realizacija II faze čišćenja fasada od grafita na području uže gradske jezgre

Za potrebe realizacije II faze čišćenja fasada od grafita pristupilo se odabiru objekata u skladu sa kategorizacijom iz Elaborata.

Ova faza je obuhvatila 11 objekata (Sarači br. 5, Đulagina br. 1, Halači br. 14, Obala Kulina bana br. 18, Obala Kulina bana br. 21, Obala Kulina bana br. 26, Obala Kulina bana br. 28, Sime Milutinovića Sarajlije br. 2, Mula Mustafe Bašeskije br. 62 / Ćemaluša br. 9, Maršala Tita br. 7 i Gimnazijska br. 3). Ova faza je obuhvatila uklanjanje grafita sa kamenih i malterisanih dijelova fasade.

Radi ilustracije izdvojene su fotografije manjeg broja objekata koji su obuhvaćeni u II-fazi (prije i poslije).

Halači br. 16

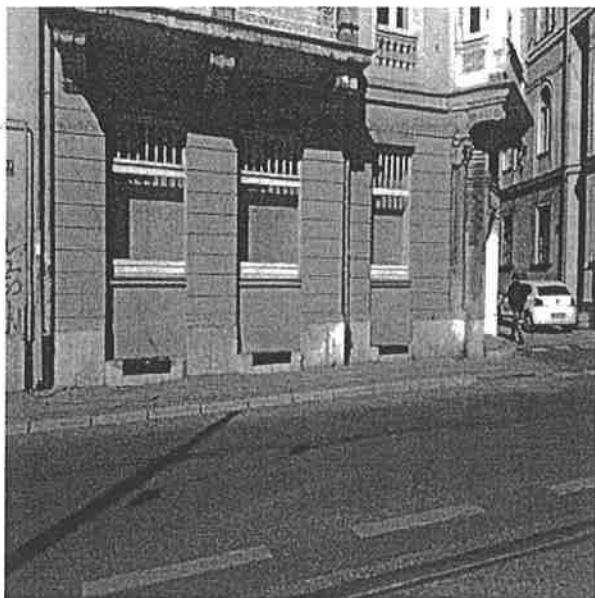
Sime Milutinovića Sarajlije br. 2

Maršala Tita br. 7

Obala Kulina bana br. 28

Projekat „Model poboljšanja energetske efikasnosti u zgradarstvu na području Kanton Sarajevo“

Projekat utopljavanja fasada na području Grada Sarajevo je komplaksan višegodišnji projekat koji zahtjeva učešće i sinergiju većeg broja sudionika, te sistematski pristup koji je neophodan za realizaciju.

Kratke informacije o projektu

Vlada Kantona Sarajevo, Grad Sarajevo i općine Kantona Sarajevo su potpisale Sporazum o realizaciji Modela EE, kojim se definiše i pruža podrška građanima Kantona Sarajevo da pod povoljnim uslovima utople svoje objekte. Na ovaj način građani dobivaju subvencioniranje 45% troškova utopljavanja objekata.

Vlada Kantona Sarajevo putem Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo nositelj realizacije Modela EE. Za korisnike/aplikante finansira izradu projektne dokumentacije i energetskog audita, udio u implementaciji mjera energetske efikasnosti u iznosu 5%, a za korisnike vangradskih općina Kantona Sarajevo 10%, finansira fond solidarnosti, sufinansira kamatnu stopu 3% za korisnike Modela EE koji za finansiranje implementacije mjera EE budu uzimali kredit kod partnerskih banaka. SA ciljem upoznavanja građana o prednostima EE finansira edukacije građana i promotivne kampanje.

Grad Sarajevo se obavezuje sufinansirati 10% troškova implementacije utopljavanja objekata, za korisnike sa teritorije 4 gradske općine.

Općine Kantona Sarajevo se obavezuju s ufinansirati 30% troškova implementacije utopljavanja objekata, za korisnike sa teritorije svojih općina.

Realizacija projekta „Revitalizacija Trebevićke žičare”

U toku 2019. godine, Grad Sarajevo je putem Odsjeka za komunalne poslove u potpunosti realizovao projekt „Revitalizacije Trebevićke žičare“. Kao rezultat rada imamo kompletiran saobraćajni infrastrukturni objekat sa svim pratećim elementima neophodnim za siguran rad ovakvog objekta.

Radovi na staničnim objektima polazne i dolazne stanice Trebevićke žičare u svakom smislu su završeni. Ispunjeni svi tehnički i formalni uslovi, te se u skladu s tim u julu 2019. godine formirana općinska Komisija za tehnički prijem, koja je dala pozitivno mišljenje na osnovu koje je Općina Stari Grad Sarajevo izdala Upotrebnu dozvolu, čime su se stekli uslovi za korištenje objekata u punom obimu.

Vanjskog uređenje objekata polazne stanice Trebevićke žičare je također završno. Izgrađena je pristupna saobraćajnica, parking mesta za invalide, izgrađeno je pristupno stepenište, izvršeno je saniranje klizišta i stabilizacija objekta uz samo stepenište, izvršeno je polaganje uličnog cjevovoda u dužini cca 100m i ulične oborinske odvodnje. Postavljena je iluminacija, mobilijar, uspostavljeni su koridori za osobe sa smanjenom pokretljivošću.

Završena je i izgradnja izgradnje vodovoda Prvi šumar – Vidikovac. U okviru ovih radova izvršeno je polaganje 300m cjevovoda kroz šumu, izgrađena je pumpna stanica sa rezervoarom, te je osigurano kontinuirano snabdijevanje gornje stranice vodom, što je bilo presudno za dobivanje upotrebne dozvole za objekat gornje stanice žičare-

3. KULTURA OBRAZOVANJE, SPORT I MLADI

U cilju realizacije Gradske politike na planu kulture, obrazovanja, sporta i mlađih, aktivnosti u 2019. godini su se zasnivale na provođenju važećih zakonskih odredbi, akata i zaključaka Gradskog vijeća Grada Sarajeva, Programa rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva, Izmjena i dopuna Programa rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva te Programa rada gradonačelnika Grada Sarajeva za 2019. godinu. Budžetom Grada Sarajeva za 2019. godinu planirana je finansijska podrška prije svega projektima i aktivnostima koji će po principima masovnosti u najvećoj mjeri uključivati djecu i mlade.

U periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine Gradska služba za obrazovanje, kulturu, sport i mlade, zaprimila je u rad ukupno **1.471 predmet**. Prema različitim subjektima, tokom 2019. godine, upućeno je više od 100 dopisa u formi odgovora na zahtjeve, molbe za informacije odnosno zahtjeva za dostavljanje podataka i slično. U istu svrhu, poslano je više od 1.000 e-mailova.

Oblast obrazovanja

- Informacija o uspjehu učenika srednjih škola na području Grada Sarajeva u školskoj 2017./2018. godini;
- Informacija o upisu učenika u srednje škole sa područja Grada Sarajeva u školskoj 2018./2019. godini;
- Izvještaj o realizaciji projekta stipendiranja učenika srednjih škola za školsku 2018./2019. godinu.

Oblast kulture

- Izvještaj o kulturnim manifestacijama od posebnog interesa za Grad Sarajevo u 2018. godini;
- Izvještaj o provođenju Odluke o uslovima i postupku prihvatanja pokroviteljstva Grada Sarajeva za oblasti kulture u 2018. godini;
- Odluka o davanju saglasnosti na program obilježavanja 6. aprila – Dana grada Sarajeva u 2020. godini;
- Izvještaj o realizaciji programa kulturnih manifestacija u okviru obilježavanja 6. aprila – Dana grada Sarajeva u 2019. godini;

- Odluka o utvrđivanju i načinu sufinansiranja kulturnih manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo (prijedlog).

Oblast sporta

- Izvještaj o provođenju Odluke o uslovima i postupku prihvatanja pokroviteljstva Grada Sarajeva za oblast sporta u 2018. godini;
- Izvještaj o provođenju Odluke o utvrđivanju sportskih manifestacija od značaja za Grad Sarajevo u 2018. godini;
- Izvještaj o realizaciji programa sportskih manifestacija u okviru obilježavanja 6. aprila – dana grada Sarajeva u 2019. godini;
- Odluka o utvrđivanju i načinu sufinansiranja sportskih manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo (prijedlog).

Oblast mladi

Gradsko vijeće Grada Sarajeva usvojilo je dokument „Plan djelovanja za mlade Grada Sarajeva“.

Kulturne manifestacije

ŠESTOAPRILSKA IZLOŽBA „COLLEGIUM ARTISTICUM”, u trajanju 05-27.04.2019. godine, Galerija Collegium artisticum. Izložba je zvanično otvorena 05.04.2019 u 20:00 sati. Organizator: ULUPUBiH za sva tri strukovna udruženja AABiH, ULUBiH, ULUPUBiH. Šestoaprilska izložba „Collegium artisticum“ tradicionalno se organizuje u povodu 6. aprila – Dana grada Sarajeva. Ovo je posebna prilika kada istaknuti stvaraoci izlažu svoja najvrjednija ostvarenja u protekloj godini. Na izložbi su uručene nagrade „Collegium artisticum“ za najbolja ostvarenja članova ULUPUBIH, ULUBIH i AABIH. Na otvaranju izložbe gradonačelnik Sarajeva mr. Abdulah Skaka obratio se prisutnim prigodnim govorom.

MUZEJ „VALTER BRANI SARAJEVO“, za posjetioce muzej je zvanično otvoren 06.04.2019. u 11:00 sati. Muzej „Valter brani Sarajevo“ je posvećen istoimenom filmu i nastao je u kreativnoj produkciji JP Filmskog centra Sarajevo – zamišljen je kao atraktivni filmsko-scenografski muzej sa eksponatima iz vremena snimanja filma, ali i drugim elementima vezanim za samu historijsku ličnost Valtera. „Valter brani Sarajevo“ je ratni akcioni film bosansko-hercegovačkog reditelja Hajrudina Šibe Krvavca, rađen u

produkцији „Bosna filma“, premijerno prikazan, sad već davne 1972. godine. Snimljen je prema stvarnom historijskom liku Vladimira Perića Valtera, čuvenom pripadniku Pokreta otpora u okupiranom Sarajevu za vrijeme Drugog svjetskog rata. „Valter brani Sarajevo“ stekao je veliku popularnost kako kod nas, u regiji, ali i širom svijeta. Očekuje se veliko interesovanje turista i gostiju grada za posjetu ovom muzeju koji je zapravo prvi filmski muzej na Balkanu.

IZLOŽBA „POŠTANSKE MARKE I STARE RAZGLEDNICE IZ ZBIRKI SARAJEVSKIH KOLEKCIJONARA“ pripremljena je u organizaciji Udruženja Društvo filatelista i numizmatičara Kantona Sarajevo, a izložena je javnosti u periodu 08-15.04.2019. godine u Gazi Husrev-begovoj biblioteci. Izložba je zvanično otvorena 08.04.2019. u 11:00 sati.

Riječ je o izložbi 15 sarajevskih kolekcionara kao doprinos obilježavanju Dana grada Sarajeva, koja je upriličena povodom 140 godina od izdavanja prve bosanskohercegovačke marke i 70 godina od osnivanja Saveza filatelista. Grad

„ULICAMA MOGA GRADA“, Izložba radova učenika Srednje škole primijenjenih umjetnosti pod mentorstvom Almina Zrne, Amre Patković i Elme Alić – Šobot, u trajanju 08 – 13.04.2019. godine u Galeriji Roman Petrović, zvanično je otvorena 08.04.2019. u 18:00 sati.

Izložba je koordinirani projekat jednog od najpriznatijih bh. fotografa, Almina Zrne, nastavnika i učenika Srednje škole primijenjenih umjetnosti Sarajevo. Naziv izložbe „Ulicama moga grada“ inspirisan je svakodnevnom gradskom situacijom tj. estetikom mjesa kojima se svakodnevno krećemo. Projektom je obuhvaćeno održavanje niza radionica na kojima su učenici usvojili osnovna znanja o fotografiji i fotografiranju, a potom ih i praktično primjenjivali. Rezultat rada 12 mlađih autora je 25 fotografija koje su predstavljene na ovoj izložbi.

PROGRAM ZA DJECU „JE LI TO SAMO SAN?“, realiziran je u subotu 06.04.2019. sa početkom u 13:00 sati u Domu mlađih Centra Skenderija. Ulaz je bio besplatan.

U okviru obilježavanja 6. aprila, Dana grada Sarajeva, Udruženje dramskih glumaca „Mundo Mondo“ upriličilo je prigodan program za najmlađe. U Domu mlađih spremno su ih dočekali glumci Dina Mušanović i Adis Omerović, koji su ih s mnogo energije i ljubavi poveli na bajkovito putovanje žičarom prema tekstu Žanete Trišić – Bajramović,

u režiji Maria Drmaća. Ovoj teatarskoj predstavi prethodio je edukativno-zabavni sadržaj, kojim je, glumac Mario Drmać, na sebi svojstven način, duhovito i veselo, ukazao mališanima na bonton u pozorištu.

IV SPORTSKE MANIFESTACIJE

MEĐUNARODNI HRVAČKI TURNIR „KUP GRADA SARAJEVA 2019“

Termin: 06.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Olimpijska dvorana „J. A. Samaranch“. Organizator: Hrvatski klub „Bosna“. Pod pokroviteljstvom Grada Sarajeva u Olimpijskoj dvorani Zetra održan je XIII Međunarodni hrvački turnir „KUP GRADA SARAJEVA 2019“. Na turniru su učestvovali 23 ekipe iz devet država sa preko 200 takmičara. Najuspješnija ekipa turnira je Hrvatski klub „Bosna“, dok su drugo mjesto osvojili reprezentativci iz Hrvatske, a treće reprezentacija Beograda. Za najuspješnijeg takmičara turnira, proglašen je Husein Gegić, takmičar HK Bosna Sarajevo, a u ženskoj konkurenciji, najbolja je bila Veronika Glavaš iz reprezentacije Hrvatske.

MEĐUNARODNI KOŠARKAŠKI TURNIR

Termin: 05.-07.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Centar Skenderija. Organizator: Košarkaški klub „Koš“. Na ovogodišnjem turniru učestvovalo je 26 ekipa iz četiri zemlje, a koje su raspoređene u četiri kategorije: juniori, kadeti, pioniri i minibasket. Pored ekipa iz Bosne i Hercegovine na turniru su učestvovali ekipi iz Makedonije, Hrvatske i Crne Gore. Na turniru u juniorskoj konkurenciji pobijedila je reprezentacija Crne Gore, drugo mjesto osvojila je reprezentacija BiH, a treće reprezentacija Kantona Sarajevo. Proglašena je i petorka turnira kod juniora: Vujisić Viktor (Crna Gora), Milovanović Marko (Sjeverna Makedonija), Ilić Vojin (Kanton Sarajevo), Pajović Feđa (Crna Gora) i Topalović Đorđe (BiH). Vujisić Viktor je MVP turnira. Kadetsko takmičenje je pripalo KK SPARS koji su u finalu pobijedili domaću ekipu KK KOŠ, dok je treće mjesto pripalo ekipi KK Igman Burch. Petorka turnira-kadeti: Gočobija Harun (KOŠ), Dimovski Borijan (MZT), Volarević Ante (Kvarner), Čikle Feđa (Igman Burch) i Vidović Valentin (Spars). Malešević Zerin (Spars) je MVP turnira. U kategoriji pionira ekipa KK SPARS je osvojila prvo mjesto ispred KK Koš i ekipa Kastav. Petorka turnira-pioniri: Vigo Bart (Kastav), Selimović Mak (Bosna), Jović Filip (Spars), Belmin Avdić (Koš), Dimovski Bojan (MZT). MVP turnira je Mulić Zinedin (Spars).

U kategoriji minibasket pobjednik turnira je KK Cedevita ispred ekipa KK Budućnost i KK Zadar. Takmičenje je otvorio gradonačelnik mr. Abdulah Skaka.

MEĐUNARODNI ŠESTOAPRILSKI TURNIR U STRELJAŠTVU

Termin: 05-07.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Streljana „Zetra“. Organizator: Streljački klub „Sarajevo“. Na ovogodišnjem takmičenju nastupio je rekordan broj takmičara, te 27 ekipa iz Slovenije, Hrvatske, Crne Gore, Srbije, Mađarske i Bosne i Hercegovine. Prvog dana takmičenja na programu je bila disciplina Mix timova u kojoj nastupaju jedna žena i jedan muškarac. Najuspješniji tim bili su takmičari SD Trzin (SLO) u sastavu Suzana Lukić i Maj Kadunc koji su u finalu pobijedili ekipu SD Dalmacijacement u sastavu Urbas Amadea i Ćerina Marin. Treće mjesto pripalo je mađarskom paru Bosros Fanni i Somogyi Peter. U pojedinačnoj konkurenciji kod žena u finalnom duelu za zlatnu medalju bolja je bila Borsos Fanni iz Mađarske sa pogodjenih 245,9 kruga, ispred Urbas Amadee iz Hrvatske koja je pogodila 244,2 kruga. U borbi za bronzanu medalju gađale su dvije slovenke, a medalju je osvojila Lia Lazar ispred Suzane Lukić kojoj je pripalo četvrto mjesto. U ekipnoj konkurenciji kod seniorki najbolja je bila ekipa domaćina SK Sarajevo koja je sa pogodjenih 1820,8 krugova ubjedljivo osvojila prvo mjesto. Drugo mjesto pripalo je takmičarkama SD Dalmacijacement iz Hrvatske koje su imale 1809,9, a treće SD Jezero iz Slovenije koje su imale 1809,2 kruga.

Najuzbudljivije finale bilo je kod seniora i pobjednik se nije znao do zadnjeg ispaljenog metka. Domaći takmičar Nedžad Fazlija u borbi za zlatnu medalju pogodio je 244,2 kruga i za samo 0,4 kruga izgubio od slovenca Maj Kadunca koji je imao 244,6 krugova. U borbi za bronzanu medalju Slovenac Nejc Klopčič bio je bolji od mađara Petera Somogyija. U ekipnom plasmanu najbolji su bili domaći takmičari SK Sarajevo sa pogodjenih 1858,2 kruga te ubjedljivo odbranili titulu najbolje ekipe osvojenu prošle godine. Drugo mjesto osvojile su ekipe iz Slovenije SD Trzin koji je pogodio 1844,0 krugova, te SD Jezero sa 1826,0 krugova.

Odobrena finansijska sredstva su utrošena za troškove medalja i pehar, nagrade najboljim takmičarima, troškove suđenja, iznajmljivanja streljista, servis elektronskih meta i nabavku potrošnog materijala za elektronske mete.

MEĐUNARODNI PLIVAČKI MITING „SARAJEVU S LJUBAVLJU 2019“

Termin: 30.-31.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Olimpijski bazen "Otoka". Organizator: Plivački klub „Bosna“. Na ovogodišnjem mitingu „Sarajevu s ljubavlju“ nastupilo je oko 400 plivačica i plivača iz 31 kluba, koji su došli iz 9 zemalja.

Najuspješnije plivačice po kategorijama bile su: Anja Crevar, absolutna kategorija, PK Dinamo Pančevo, Milana Lukić, do 16 godina, PK 22. april Banja Luka, Helena Lalković, do 14 godina, PK 1. april Beograd, Lamija Čaušević, do 12 godina, PK Sport Time Sarajevo, Laura Milina, do 10 godina, PK Korčulanski plivački klub, Korčula. Najuspješniji plivači po kategorijama bili su: Mihajlo Čeprkalo, absolutna kategorija, PK 22. april Banja Luka, Luka Lasić, do 18 godina, PK Sport Time Sarajevo, Jovan Lekić, do 16 godina, APK 22. april Banja Luka, Danin Abdićević, do 14 godina, PK Sport Time Sarajevo, Justin Cvetkov, do 12 godina, PK Proleter Zrenjanin. Odobrena finansijska sredstva su u ukupnom iznosu utrošena za zakup i tehničku podršku Olimpijskog bazena Otoka. Takmičenje je otvorio gradonačelnik mr. Abdulah Skaka.

II MEĐUNARODNI FUDBALSKI TURNIR „VALTER KUP 2019.“

Termin: 05-07.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Fudbalski tereni kampa FK Sarajevo. Organizator: Škola fudbala Valter

Povodom obilježavanja 6. aprila – Dana grada Sarajeva Škola fudbala Valter je organizovala II Međunarodni turnir „Valter KUP 2019“ na kojem je nastupilo 40 ekipa iz 12 zemalja. Na turniru je učestvovalo 800 učesnika u uzrasnim kategorijama do 11, do 13 i do 15 godina. Pobjednik u kategoriji U11 je NK Olimpija Ljubljana, drugo mjesto AS ROMA, a treće mjesto pripalo je FK Crvena Zvezda. U kategoriji U13 pobjednik je ekipa NK Dinama iz Zagreba, ispred FK Sarajevo, te OFK Titograd. U kategoriji djece do 15 godina pobijedila je ekipa NK Brinje, ispred ekipa NK Triglav i FK Sarajevo. Odobrena finansijska sredstva su utrošena za hotelske usluge takmičarskih ekipa.

TURNIR U STRELJAŠTVU ZA OSOBE SA INVALIDITETOM

Termin: 31.03.2019. godine Mjesto održavanja: Streljana „Zetra“. Organizator: Streljački savez invalidnih lica FBiH. Na 17. tradicionalnom šestoaprilskom turniru u streljaštvu za invalidna lica, učestvovalo je oko 80 strijelaca sa 14 muških i 6 ženskih ekipa iz Sarajeva, Bijeljine, Kladnja, Živinic, Banovića, Tuzle, Maglaja, Zenice, Donjeg Vakufa, Sanskog Mosta i Trebinja. Prvo mjesto u gađanju vazdušnom puškom, u pojedinačnoj konkurenciji muškaraca po kategorijama invalidnosti osvojio je Šaban Fatić iz Sarajeva sa 372, Tursum Vernes iz Tuzle sa 359 krugova i Begić Mirsad iz Živinic sa 370 krugova. Kod žena prvo mjesto u svojoj kategoriji osvojila je Kadira Nukić iz Tuzle sa 333 kruga, Mirela Ramić iz Tuzle sa 319 kruga, te Alma Hodžić iz Živinic sa 357 krugova. U ekipnoj konkurenciji kod muškaraca najbolji su bili strijelci

SIK Tuzla sa 1071 krugom, a kod žena SKOSI Zenica sa 971 krugom. Odobrena finansijska sredstva su utrošena za zakup streljane „Zetra”, medalje i pehare, tehničku organizaciju, ručak i osvježenje, te troškove goriva.

MEĐUNARODNI KUGLAŠKI TURNIR ZA SLIJEPE „SARAJEVO 2019“

Termin: 05-06.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Kuglana „Zetra“. Organizator: Sportsko društvo slijepih i slabovidnih KS. Povodom Dana grada Sarajeva, u kuglani „Zetra“, održan je 11. Međunarodni kuglaški turnir za slijipe „Sarajevo 2019“. Na turniru je nastupilo 89 kuglaša iz Njemačke, Hrvatske, Srbije, Češke Republike, Slovačke, Slovenije i Bosne i Hercegovine. Takmičili su se u 8 pojedinačnih kategorija, te ekipno. Najuspješnija ekipa je i ove godine SKS Zagreb, drugo mjesto zauzela je ekipa Karel Jeraj iz Ljubljane, dok je treće mjesto pripalo također slovenskoj ekipi MDSS Kranj. Od naših takmičara najuspješnija je bila Emina Zahirović iz Sarajeva koja je u kategoriji B3 osvojila prvo mjesto, dok su u kategoriji B2 Đukić Tanja i Senada Karišik iz Sarajeva osvojile drugo i treće mjesto. Odobrena finansijska sredstva su utrošena za medalje i pehare, tehničku organizaciju, sendviče i osvježenje, te dio troškova smještaja učesnika. Takmičenje je otvorila mr. Amina Deljković, pomoćnica gradonačelnika.

MEĐUNARODNI ŠAHOVSKI FESTIVAL „SARAJEVO 2019“

Termin: 07.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Dom oružanih snaga BiH. Organizator: Šahovski klub „Sarajevo“. Na ovogodišnjem šahovskom turniru učestvovalo je 134 igrača na dva turnira, od čega na glavnom turniru 104 šahista i 30 šahista na omladinskom turniru. Na glavnom turniru učestvovalo je pet velemajstora, šest internacionalnih majstora, deset FIDE majstora iz Srbije, Hrvatske, Danske, Belgije i BiH. Pobjednik Festivala je Emir Dizdarević koji je sakupio 7,5 poena iz 9 kola, drugo mjesto pripalo je Denisu Kadriću sa 7 poena, a treće Rijadu Buroviću također sa 7 poena.

EKIPNO PRVENSTVO GRADA OSNOVNIH ŠKOLA U ŠAHU

Termin: 08.04.2019. godine Mjesto održavanja: Dom Oružanih snaga BiH. Organizator: Šahovski klub „Stari Grad“. Na ovogodišnjem šahovskom turniru učestvovalo je 11 školskih ekipa koje su odigrale pet kola po švicarskom sistemu. Prvo mjesto pripalo je ekipi OŠ „Grbavica 1“, drugo OŠ „Vrhbosna“, a treće OŠ „Čamil Sijarić“. Tri pobjedničke epipe su doobile pehare i šahovske satove, a članovi ekipa zlatne, srebrne i bronzone medalje. Sve škole su doobile šahovske knjige. Odobrena finansijska sredstva su utrošena

za troškove izrade medalja i pehara, nabavku šahovskih satova i knjiga, tehničku organizaciju, sendviče i osvježenje, te ostale materijalne troškove.

MEĐUNARODNI MEMORIJALNI JUDO TURNIR „VINKO ŠAMARLIĆ“

Termin: 06.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Sportska dvorana Novo Sarajevo. Organizator: Judo klub „Željezničar“. Na 27. Međunarodnom memorijalnom judo turniru „Vinko Šamarlić“ učestvovalo je 673 takmičara iz 53 ekipa iz Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Slovenije, Bugarske, Makedonije, Austrije i Mađarske. Prvo mjesto ekipno osvojio je JK „Braća Lukač“ – Sarajevo, drugo mjesto JK „Akademik“ – Nikšić, a treće JK „Famos“ – Istočno Sarajevo. Najbolja mlađa poletarka: Dunja Tomić – JK „Borsa“ Mostar. Pojedinačno najbolji mlađi poletarac je Jovan Rakin – JK Lokomotiva Istočno Sarajevo. Najbolji poletarac je Irman Gušić – JK „Banja Luka“, najbolja poletarka je Marija Đurdevac – JK „Akademik“ Nikšić. Najbolji pionir je Uroš Mačar – JK „Randori“- Istočno Sarajevo, BiH Pionirke — Džejla Kožak – JK „Vogošća“ – Sarajevo. Kod kadeta najbolji je bio Filip Đurđevac – JK „Akademik“- Nikšić, a kod kadetkinja Maja Bjelica – JK „Famos“ Istočno Sarajevo. Najbolji takmičari turnira su Amar Hasić JK „Braća Lukač“ Sarajevo i Ajna Borančić – JK „Željezničar“ Sarajevo.

WORLD KARATE GRAND PRIX – „ALIJA IZETBEGOVIĆ“

Termin: 20.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Dom mladih OC Skenderija. Organizator: Univerzitetski karate klub „Bosna“. Na ovogodišnjem turniru nastupili su najbolji karatisti iz naše zemlje. U finalnoj borbi u muškoj konkurenciji pobijedio je Anes Čongo iz KK Ilidža, a drugo mjesto je osvojio Hamza Čajić iz Lukavca. U ženskoj konkurenciji najbolja takmičarka je bila Emina Brkić iz KK Ilijaš koja je u finalu savladala Mirnesu Bektaš iz UKK Bosna Sarajevo.

KARATE TURNIR „KARATE KUP OSLOBOĐENJA – MEMORIJAL SALKO ĆURIĆ“.

Termin: 14.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Centar Skenderija Dvorana 1. Organizator: Karate klub „Salih Salko Ćurić“. Na ovogodišnjem turniru pored domaćih takmičara učestvovali i gosti iz Hrvatske i Crne Gore. Ukupno je učestvovalo oko 140 takmičara iz 23 kluba. Najviše medalja je osvojio KK „UNIJA TEŠANJ“ iz Tešnja sa ukupno 16 osvojenih bodova, ispred KK „Baščaršija“ Sarajevo sa osvojenih 9 bodova, te KK ORKKA Tuzla koji je osvojio 5 bodova. Kod seniora u borbama prvo mjesto je osvojio Hamza Čajić iz KK „Orkka“, Tuzla, drugo mjesto zauzeo je Mensur Đozić iz KK „Orkka“,

Tuzla, dok su treće mjesto osvojili Anes Čongo iz KK „Champion“ Sarajevo i Admir Dačićović iz KK „Novi Grad“ Sarajevo. U seniorskoj ženskoj konkurenciji takmičenje je održano u katama. Prvo mjesto osvojila je Vlatka Kluk iz KK „Sljeme“ Zagreb, druga je bila Biserka Radulović iz KK „Budućnost“ Podgorica, dok su treće mjesto osvojile Jovana Marić i Mia Roganović obje iz KK „Budućnost“ Podgorica.

Odobrena finansijska sredstva su utrošena za novčane nagrade takmičarima, medalje, pehare i jedan ugovor o djelu.

Takmičenje je otvorio zamjenik gradonačelnika Milan Trivić koji je uručio pehare i medalje najboljim ekipama i takmičarima.

„STELEKSIJADA 2019“

Termin: 01-02.04.2019. godine. Mjesto održavanja: OŠ Grbavica I, Sarajevo. Organizator: Udruženje studenata Elektrotehničkog fakulteta „Steleks“. Sportska manifestacija koju organizuje Udruženje studenata Elektrotehničkog fakulteta „Steleks“, okupila je oko 1700 studenata Univerziteta u Sarajevu koji su se takmičili u sportskim disciplinama mali nogomet, košarka, šah i stoni tenis. Na takmičenju u fudbalu pobijedila je ekipa „River Plate“, u košarci ekipa „All Star“, a u odbojci ekipa „Ilijaš“. Pojedinačno u šahu pobjednik je Armin Žunić, a u stolnom tenisu pobjednik je Emir Jašarević. Odobrena finansijska sredstva su utrošena za pripremu i tehničku organizaciju te naknade za suđenje i nagrade pobjedničkim ekipama i pojedincima.

MEĐUNARODNA REVIJA SPORTA

Termin: 01-04.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Sportska dvorana JU Peta gimnazija. Organizator: JU Peta gimnazija. Na ovogodišnjoj reviji sporta nastupilo je oko 150 učenika iz tri zemlje Srbije, Hrvatske i BiH. JU Peta gimnazija je osvojila prvo mjesto u odbojci za žene, ispred Gimnazije Zemun i Gimnazije Dobrinja. U odbojci za muškarce najbolja je bila ekipa Prve ekonomski škole iz Beograda. U košarci za muškarce najbolja je bila ekipa Sportske gimnazije Beograd. Za realizaciju Međunarodne revije sporta odobrena su sredstva iz Budžeta Grada Sarajeva koja su utrošena na ishranu i osvježavajuća pića.

MEĐUNARODNI TURNIR U RITMIČKOJ GIMNASTICI „SUADA DILBEROVIĆ“

Termin: 05-07.04.2019. godine. Mjesto održavanja: Sportska dvorana Novo Sarajevo. Organizator: Klub ritmičke gimnastike „Bosna Gym“. Na turniru je nastupilo oko 370

takmičarki iz Mađarske, Srbije, Hrvatske, Latvije, Slovenije, Crne Gore i BiH. U juniorskoj konkurenciji prvo mjesto osvojila je Tamara Artić GD „Vindija“, drugo mjesto osvojila je Višdere Marta, Riga Latvija, a treće Esma Mujačić iz KRG „Takt“. Kod seniorki pobjedu je odnijela domaća takmičarka Sara Ažman KRG „Bosna Gym“ ispred Ajše Mujačić KRG „Takt“, te Jovane Marković iz Gimnastičke federacije Crne Gore.

Za realizaciju Međunarodnog turnira u ritmičkoj gimnastici „Suada Dilberović“ odobrena su sredstva iz Budžeta Grada Sarajeva koja su utrošena na troškove pehara i medalja, zakup dvorane za takmičenje i ishranu takmičarki.

Nastavak projekta „Unapređenje bibliotečkog fonda za slijepa lica“

Biblioteka za slijepa i slabovidna lica BiH djeluje kao javna ustanova u oblasti kulture od državnog značaja i jedinstvena je institucija ove vrste u BiH koja slijepim i slabovidnim licima, njima dostupnim tehnikama, osigurava i pozajmljuje bibliotečnu građu neophodnu u svakodnevnom životu, ali i u stručnom usavršavanju, profesionalnom radu i društvenom angažmanu.

MANIFESTACIJA „DANI ISA-BEGA ISHAKOVIĆA“

Međunarodna konferencija „Isa-beg Ishaković 2019“ održana je 22.02.2019.godine u Vijećnici, pod pokroviteljstvom Grada Sarajeva. Posvećena liku i djelu osnivača Sarajeva, konferencija je kroz izlaganja stručnjaka iz različitih oblasti predstavila historijski, politički, ekonomski i socijalni kontekst razvoja grada, te utjecaj Isa-bega na cijeli naš region. Prisutnim se u ime Gradske uprave obratio Elvir Hadžiahmetović, a u ime organizatora – predsjednik Udruženja za zaštitu kulturne baštine Isa-beg Ishaković, Elvis Pivić.

Konferencija je počela predavanjem „Korijeni Sarajeva“, emeritus profesora Envera Imamovića. Na konferenciji su se između ostalih obratili prof. dr. Enes Pelidić, akademik Ferid Muhić, prof. dr. Aladin Husić, prof. dr. Ismet Bušatlić, mr. Osman Lavić, doc. dr. Sedad Bešlija, prof. dr. Ines Aščerić Todd.

IZLOŽBA „ZAGLJAJI“ SAFETA ZECA U HISTORIJSKOM MUZEJU BIH

U nizu kulturnih događaja koji su obilježili proteklu godinu, izdvojila se izložba „Zagrljaji“ umjetničkog velikana Safeta Zeca, otvorena 25. novembra na Dan državnosti BiH, sa kojom Muzej ulazi i u 2020. godinu. Domaći posjetioci i brojni turisti

svakodnevno posjećuju Historijski muzej BiH kako bi vidjeli remek-djela Zeca, ali i stalne muzejske postavke.

Historijski muzej BiH je prošle godine kao koaplikant, sa Gradom Sarajevom, dobio značajni IPA projekat prekogranične saradnje sa Srbijom i započeo realizaciju saradnje sarajevskih muzeja sa muzejima iz Srbije pod nazivom "Muzejske priče".

Sufinansiranje, projekti i manifestacije iz oblasti obrazovanja, kulture/kulturno-historijskog nasljeđa, sporta i mlađih

OBLAST OBRAZOVANJA

Pružena je finansijska podrška uspješnim studentima odsjeka za produkt dizajn Akademije likovnih umjetnosti Sarajevo, za učešće na Međunarodnom sajmu industrijskog dizajna u Kolnu (Njemačka);

Grad Sarajevo je putem Službe za obrazovanje, kulturu, sport i mlade posredovao u nastavku saradnje i provedbe programa praktične nastave za nove studente/vaspitače iz grada Stuttgarta u vrtićima JU „Djeca Sarajeva“;

Putem Službe za obrazovanje, kulturu, sport i mlade upućeni su pozivi osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo, za učešće na Svečanoj ceremoniji otvaranja EYOF 2019 na Stadionu Asim Ferhatović Hase. Koordinacija i podrška organizatoru; Gradsко вijeће Града Сарајева, на 26. sjednici donijelo је иницијативу, којом се Градоначелник Сарајева задужује да, за све основне и средње школе у Кантона Сарајево у сарадњи са Министарством образовања, науке и младих Кантона Сарајево, обезбједи постављање постера краљевске династије Котроманић, аутора Енвера Имамовића. Град Сарајево преузима обавезу финансирања набавке наведених постера. (У реализацији);

Pružena podrška Udruženju za unaprjeđenje obrazovanja i podrške djeci sa i bez poteškoća u razvoju „Edukacija za sve“ EDUS Sarajevo;

Pružena podrška Udruženju za podršku osobama sa intelektualnim teškoćama na području KS „Oaza“ за реализацију Projekta „Jačanje kompetencija за живот особа са intelektualnim teškoćama“;

Grad Sarajevo nastavio је пројекат стипендирања ученика средnjih škola чије се породице налазе у stanju socijalne potrebe. У школској 2018./2019. години стипендирало је 294 ученика у iznosu od po 900,00 KM;

PrIjevoz stipendista fonda „Ikre“ у Novi Vinodolski. U okviru projekta saradnje i razmjene ученика са Gradom Zagrebom, Grad Sarajevo finansirao је prIjevoz ученика у Novi Vinodolski (Hrvatska);

Nastavak projekta „Sakura“. Takmičenje u crtanju za učenike osnovnih škola u Sarajevu na temu „Festival“. Prilikom posjete delegacije IPIL IPIL iz Japana, 10. aprila 2019. godine zaključen je konkurs i izvršena selekcija radova koji će biti izloženi u Japanu;

Podrška Udruženju nastavnika geografije „Globus“ za učešće učenika osnovnih i srednjih škola na geografskoj Balkanijadi u Beogradu;

Podrška Udruženju „Budućnost“ za projekt „Inkluzija djece sa teškoćama u razvoju“;

Podrška Udruženju „Dajte nam šansu“ za angažman psihologa;

JU „Djeca Sarajeva“ (finansijska podrška za nabaku posuđa);

OŠ „Hamdije Kreševljakovića“ (finansiranje rekonstrukcije rasvjete);

Veterinarski fakultet u Sarajevu, finansijska podrška Projektu „Utvrđivanje uticaja načina ishrane autohtonih i drugih plemenitih vrsta pasa u gradu Sarajevu i šire na moguća oboljenja koja se prenose na ljude-zoonoze“;

Podrška Udruženju za podršku porodicama sa djecom i osobama sa poteškoćama u razvoju „Colibri“;

Podrška Udruženju „Odred izviđača Prve bošnjačke gimnazije“, učešće na kampu u Turskoj;

Podrška JU Srednja zubotehnička škola, troškovi smještaja učenika i nastavnika na međunarodnom takmičenju u Ljubljani;

- OBLAST KULTURE

- XXXV Internacionalni festival Sarajevo „Sarajevska zima“ (kulturna manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo),
- 25. Sarajevo film festival (kulturna manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo),
- Međunarodni književni festival „Sarajevski dani poezije“ (kulturna manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo),
- 24. Sarajevske večeri muzike SVEM 2019 (kulturna manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo),
- 23. Jazz Fest Sarajevo (kulturna manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo),
- 59. Internacionalni teatarski festival MESS (kulturna manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo),
- 5. Festival dječije umjetnosti FEDU 2019 (kulturna manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo),

- 10. Balet fest Sarajevo 2019 (kulturna manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo),
- Festival Bookstan (kulturna manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo),
- Udruženje muzičara „Saraj pro – Brass“ Sarajevo (kulturna manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo),
- Akademija nauka i umjetnosti BiH (finasiranje programskih aktivnosti),
- Časopis „Zvučne knjige“, Udruženje slijepih KS (finansijska podrška),
- Nacionalna i univerzitetska biblioteka, Časopis Bosniaca (finansijska podrška),
- Biblioteka za slijepa i slabovidna lica – unaprijeđene bibliotečkog fonda za slijepa lica (finansijska podrška),
- Izdavačka kuća „Agarthi Comics“, Strip monografija „Valter brani Sarajevo“ (finansijska podrška),
- Udruženje dramskih umjetnika „Mundo Mondo“ (finansijska podrška),
- KUD „Biseri sevdaha“ (finansijska podrška),
- JU Muzej Sarajeva – Izložba rukotvorina sa Bjelašnice (pokroviteljstvo),
- Slavljenički koncert estradnog umjetnika Asima Brkana (pokroviteljstvo),
- Dokumentarni film i izdavanje knjige „Zaboravljeni“, Udruženje za zaštitu historijskih vrijednosti „Haber“ (pokroviteljstvo),
- Obilježavanje 50 godina rada glumca Miodraga Trifunova (pokroviteljstvo),
- Udruženje za podršku ženama oboljelim i liječenim od karcinoma i ženama sa ratnim traumama „KreArtivci“ (finansijska podrška aktivnostima udruženja),
- JU „Kamerni teatar 55“ – Dani Juroslava Korjenića (podrška ustanova kulture),
- Udružnje „Tanzelarija“, V Internacionalno baletsko takmičenje osnovnih škola i studija „Balance“ 2018 (finansijska porška aktivnostima),
- JU „Sarajevska filharmonija“ (finansijska podrška aktivnostima),
- 23. Internacionalni seminar za muzičke i baletne pedagoge u Dubrovniku (pokroviteljstvo),
- Angažman Samre Gulamović i Nine Granov u produciranju Koncerta Mađarskog nacionalnog filharmonijskog orkestra u Vijećnici, povodom Dana Evrope,
- Knjiga „Hadžibeg“, Kemala Čopre (finansiranje štampanja knjige),
- Pokroviteljstvo Arijani Saraječević Helać autorici filma „Bosna“ (finansijska podrška),

- Angažman sazlije Jusufa Brkića u okviru svečanog prijema u Vijećnici za Gradove nosioce poruke mira,
  - Program obilježavanja Međunarodnog dana mira, Polaganje cvijeća, Čas historije i simbolično puštanje bijelih golubova sa Vijećnice,
  - Udruženje Asocijacija nezavisnih intelektualaca Krug 99 (finansijska podrška za programske aktivnosti).
-

OBLAST KULTURNO-HISTORIJSKOG NASLJEĐA

- Podrška programskim aktivnostima Udruženja za propagiranje i očuvanje kulturnog, građevinskog i historijskog nasljeđa osmanske civilizacije „Hadži Mujaga“ Sarajevo,
- Podrška Udruženju za zaštitu kulturne baštine Isa-beg Ishaković Sarajevo za organizaciju manifestacije „Dani Isa-bega Ishakovića 2019“,
- Podrška početnoj fazi realizacije filma „Voda iz stijene – film o Ajvaz Dedi“.

OBLAST SPORTA

Finansiranje sportskih manifestacija od interesa za Grad

Gradsko vijeće je u skladu sa Odlukom o provođenju javnog interesa Grada Sarajeva u oblasti sporta utvrdilo sportske manifestacije od interesa za Grad Sarajevo. U skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima podržano je 29 sportskih manifestacija od interesa za Grad i to:

- Memorijalni karate turnir „Kup oslobođenja – Salih Salko Ćurić“;
- Međunarodni memorijalni košarkaški turnir „Mirza Delibašić“;
- Međunarodni memorijalni turnir u dizanju tegova „Andrija Maleč“;
- Međunarodni memorijalni judo turnir „Vinko Šamarlić“;
- Međunarodni turnir u ritmičkoj gimnastici „Suada Dilberović“;
- Međunarodni košarkaški turnir „Davorin Popović Dačo“;
- Memorijalni bokserki turnir „Braća Kadić“;
- Međunarodni memorijalni bokserski turnir „Mustafa Hajrulahović Talijan“;
- Međunarodni memorijalni judo turnir „Alija Miladin“;
- Međunarodni karate turnir „Karate World Grand Prix“ Alija Izetbegović;
- Međunarodni teniski turnir za juniore-ke do 16 godina „Open RCT Barcelona 1899 - Sarajevo“;
- Međunarodni velemajstorski šahovski super turnir „Bosna“ Sarajevo;

- Međunarodni turnir u sjedećoj odbojci „SARAJEVO OPEN“;
- Međunarodno skijaško takmičenje FIS Cup „Djeca za mir u svijetu“;
- Evropski judo kup Top ranking;
- Međunarodno FIS takmičenje u snowboardu „Europa KUP Sarajevo“;
- Međunarodni plivački miting: „Sarajevu s ljubavlju“;
- Međunarodni vaterpolo turnir „Sarajevo Champions Challenge“;
- Šestoaprilski turnir u hrvanju “Kup grada Sarajeva”;
- Međunarodni Šestoaprilski turnir u kuglanju za slijepce i slabovidne osobe;
- Međunarodni Šestoaprilski turnir u streljaštvu;
- Međunarodni Šestoaprilski turnir u košarcu;
- Sarajevski polumaraton;
- Međunarodni fudbalski turnir U-17 „Igraj fudbal živi život“;
- Međunarodni skokovi u vodu „Bentbaša“;
- Šestoaprilski turnir u streljaštvu za invalide;
- Sportske igre mladih;
- Međunarodna gradska atletska trka „Viviccita“;
- Sportske igre Oaze;
- Podrška razvoju zimskih sportova za osobe sa invaliditetom
- Planiranim sredstvima iz Budžeta Grada Sarajeva udruženje „Ilmer“ realizuje godišnje planske aktivnosti
- Učešće Službe u organizaciji/realizaciji/finansiranju drugih udruženja:
- EYOF 2019 – Podrška organizaciji manifestacije;
- Fudbalski klub „Sarajevo“ – Podrška aktivnostima kluba;
- Fudbalski klub „Željezničar“ – Podrška aktivnostima kluba;
- Plivački klub „SPID“ - Plaćanje tekućih obaveza i organizacija takmičenja;
- Klub sporta „SLED“ - Projekat „Ljetne igre za sve“;
- Fudbalski klub „Olimpic“ – Podrška redovnim aktivnostima kluba;
- Karate klub Ippon – Učešće na Evropskom prvenstvu;
- Klub borilačkih vještina „Tornado“ – Učešće na Evropskom prvenstvu;
- Klub sportova na ledu “UNITY” – Škola klizanja;
- Sportsko društvo slijepih i slabovidnih KS – Učešće na međunarodnim takmičenjima;
- Udruženje fitness centar Progym (Nadir Hajro) - Učešće na „Dallas Europa Games“ u Body buildingu ;

- Udruženje demobilisanih boraca KJKP GRAS - Malonogometni turnir "Ramo Biber";
- Sportski klub - Škola sporta „Delfin“ - Organizacija Taekwondo prvenstva KS;
- Streljački klub „Sarajevo“ - Međunarodna takmičenja u 2019. godini;
- Sportski savez u BiH - 74. Izbor sportiste godine i sportskih ekipa;
- NK SAŠK Napredak - Božićni turnir u malom nogometu;
- Judo klub Nippon - Pripreme olimpijke Larise Cerić;
- MNK Futsal „Željezničar“ - Malonogometni turnir;
- UG Skakavac - Skakavac Trail 2019;
- Škola fudbala „Valter“ - Valter Kup 2019;
- Udruženje studenata Elektrotehničkog fakulteta STELEKS - Steleksijada 2019;
- Šahovski klub „Stari Grad“ - Prvenstvo osnovnih škola u šahu;
- Fudbalski klub Bosna Union - Omladinski pogon;
- Košarkaški klub „BBY“ - Nabavka sportske opreme;
- Šahovski klub „Sarajevo“ - Šahovski festival;
- Arijana Saračević Helač - Premijera dokumentarnog filma „Bosna“
- Karate klub „Perfekt“ - Sarajevo Perfekt Glory Kup All Karate Stars;
- Streljački savez osoba sa invaliditetom - Šestoparilski turnir;
- Košarkaški klub „Bosna Royal“ - Učešće u A1 Ligi Prvenstva BiH;
- Plivački klub „Novi Grad“ - plivačko takmičenje „Kup Novi Grad 2019“;
- Fudbalski klub „Velež“ - Podrška za nastup u Premijer ligi BiH;
- Udruženje „SA Volly“ - Popularizacija i razvoj odbojke kod mlađe ženske populacije;
- Gradski klub vodenih sportova Sarajevo - Plivački miting „Sarajevo Aquatics 2019“;
- Fudbalski klub „Igman“ - Sufinansiranje izgradnje stadiona;
- Fudbalski klub „Mošćanica“ - Redovne aktivnosti kluba;
- Ekološko društvo za uzgoj i zaštitu sitnih životinja EDZUP - Podrška aktivnostima udruženja.

Oblast mladi

- Gradska služba za obrazovanje, kulturu, sport i mlade u saradnji sa Institutom za razvoj mladih „Kult“ izradila je dokument „Plan djelovanja za mlade Grada

Sarajeva". Dokument je usvojen na Gradskom vijeću Grada Sarajeva u septembru 2019. godine.

- Grad Sarajevo je proveo istraživanje o stanju potreba i problema mladih u gradu Sarajevu, istraživanje je trajalo šest mjeseci na području četiri gradske općine. Dizajniranu i lektorisanu Analizu potreba i problema mladih Gradska služba za obrazovanje, kulturu, sport i mlade zaprimila u mjesecu januaru 2020. godine. Dokument će biti predstavljen javnosti sa akcentom na mlade u gradu Sarajevu;
- Grad Sarajevo je podržao Sarajevo Unlimited 2019, najveći regionalni forum inovacija, tehnologije i poduzetništva. Tokom tri dana trajanja Forum-a, upriličeno je više od 20 događaja, radionica, panela, izlaganja, diskusija, B2B sastanaka, Unlimited Expo, startup takmičenje, itd.
- Gradska služba za obrazovanje, kulturu, sport i mlade uzela je aktivno učešće u organizaciji EYOF 2019. Stručni saradnik za pitanja mladih imenovan je od strane Gradonačelnika Grada Sarajeva kao koordinator na projektu EYOF ispred Gradske uprave. Služba je koordinirala sve poslove vezane za EYOF između Gradske uprave i ostalih institucija vlasti u Bosni i Hercegovini.
- Podrška i promovisanje projekata mladih i omladinskih udruženja sa područja Grada Sarajeva;
- Sufinansiranje projekata iz oblasti obrazovanja u osnovnim i srednjim školama;
- Saradnja sa nevladinim organizacijama: Institut za razvoj mladih KULT i UG Obrazovanje gradi BiH;
- Omladinski Film Festival (OFF) Sarajevo ima tradiciju dugu 10 godina. Prvobitni i primarni razlog njegovog osnivanja bio je aktiviranje i promovisanje mladih i njihovih vrijednosti. Grad Sarajevo je podržao 11. Omladinski Film Festivala Sarajevo. Festival svake godine ima učesnike iz preko 10 zemalja, predstavlja više od 40 filmova za skoro 8000 posjetilaca.

Projekti iz programa EU i drugih fondova

Gradska služba za obrazovanje, kulturu, sport i mlade u 2019. godini učestvovala je u pripremi, apliciranju i implementaciji nekoliko projekata koji se finansiraju iz raznih Evropskih fondova.

- U toku je implementacija projekata „Muzejska priča” – Projekat koji se finansira iz programa Prekogranične saradnje Srbija – Bosna i Hercegovina (IPA II). Veoma značajan projekat koji ima za cilj jačanje kulturnog identiteta i očuvanje

kulturno-historijskog nasljeđa kroz osnaživanje muzeja kao bitnog faktora kulturnog života;

- Povodom Svjetskog dana gradova, koji se obilježava 31. oktobra 2019. godine u Parizu, objavljeno je da je Sarajevo dobilo status grada filma UNESCO-a. Status grada filma UNESCO -a dodjeljuje se gradovima koji imaju bogatu istoriju filma, prepoznatljive filmske festivale, značajne filmske lokacije i producijsku infrastrukturu, i posvećeni su razvoju i promociji filmskog stvaralaštva.

Ovaj izuzetno uspješan projekat pripremao je tim gradonačelnika Sarajeva Abdulaha Skake, direktora SFF-a Mire Purivatre, filmskih radnika i autora.

Sa jedne strane status znači obavezu lokalne sredine da će prihvatiti Sarajevo kao istinski grad filma i da će se raditi na strateškom planu produkcije, ulaganja i obuke mladih ljudi. Sa druge strane građani Sarajeva će ubrzo na ulicama grada moći vidjeti da se snimaju filmovi, serije – kao dio onoga što „Sarajevo, grad filma“ donosi.

Na međunarodnom planu Sarajevu se otvaraju ogromne mogućnosti da ostvari nova partnerstva i razmjenjuje dobre prakse sa drugim gradovima unutar Mreže kreativnih gradova UNESCO-a. Mreža kreativnih gradova UNESCO-a okuplja ukupno 18 gradova filma. Pored Sarajeva, status grada filma UNESCO-a ove godine dobili su njemački grad Potsdam, poznat po slavnom filmskom studiju i filmskom zabavnom parku Babelsberg, indijski grad Mumbai, centar Bolivuda, španski grad Valladolid i novozelandski grad Wellington.

Uskoro će biti uspostavljena upravljačka jedinica za dalju realizaciju projekta.

Zaključna razmatranja

U oblasti obrazovanja, kulture, sporta i mladih podržani su i finansirani projekti u skladu sa propisima i utvrđenim opredjeljenjima koji su bili usmjereni prvenstveno prema djeci i mladima, kao glavnoj ciljnoj skupini.

Pored podrške našim sportistima za nastupe na međunarodnoj sceni podržavali smo i organizaciju raznih međunarodnih takmičenja u našem gradu gdje učestvovalo preko 50 zemalja i više od 10.000 sportista u fudbalu, košarci, vaterpolu, ritmičkoj gimnastici, streljaštvu, hrvanju, karateu, judou, boksu, taekwondou, plivanju, šahu, atletici, tenisu, odbojci i zimskim sportovima.

Gradsko vijeće proglašilo je 32 sportske manifestacije od posebnog značaja za Grad Sarajevo. Gradsko vijeće proglašilo je 11 manifestacija kulture od posebnog značaja za Grad Sarajevo. Grad Sarajevo i u 2019. godini, provođenjem Odluke o uslovima i postupku prihvatanja pokroviteljstva nastojao je pružiti uravnoteženu podršku manifestacijama iz oblasti kulture, kulturno-historijskog nasljeđa, sporta, obrazovanja i mladih.

Uspješno je provedena konkursna procedura stipendiranja učenika srednjih škola gdje je ostvaren pozitivan učinak u odnosu na 2018. godinu, te je iz Budžeta Grada Sarajeva za 2019. godinu stipendirano 294 učenika srednjih škola.

U 2019. godini uspješno su realizirane aktivnosti na organizaciji Javnog dočeka Nove 2020. godine uz visoku ocjenu javnosti. Grad Sarajevo je i ove godine bio novogodišnji centar regije i jedna od najpoželjnijih destinacija u Evropi.

Dani grada Sarajeva realizirani su u skladu sa utvrđenim programom. Svi protokolarni, kulturni i sportski događaji bili su izuzetno dobro posjećeni i medijski propraćeni.

Također, u 2019. godini prigodnim programom obilježeni su Dan nezavisnosti i Dan državnosti BiH. Radilo se na poboljšanju imidža i uloge Grada Sarajeva - glavnog grada Bosne i Hercegovine.

Tokom prošle godine u saradnji sa Institutom za razvoj mladih „KULT“ izrađena je i odlukom Gradskog vijeća Grada Sarajeva usvojena „Strategija za mlade“.

U prethodnoj godini sufinansirani su projekti čija su ciljna grupa djeca sa poteškoćama u razvoju. Realizacijom istih, nastojimo kontinuirano stvarati bolje uslove, pozitivnije i poticajnije okruženje za djecu i mlade sa poteškoćama u razvoju, omogućiti im što lakše i efikasnije savladavanje teškoća sa kojima se svakodnevno susreću u svom odrastanju. Grad Sarajevo je, 31. oktobra 2019. godine u Parizu, stekao status grada filma UNESCO-a. Status grada filma UNESCO-a dodjeljuje se gradovima koji imaju bogatu historiju filma, prepoznatljive filmske festivale, značajne filmske lokacije i producijsku infrastrukturu, i posvećeni su razvoju i promociji filmskog stvaralaštva.

PROGRAMSKA ORJENTACIJA

Ciljevi i zadaci u oblasti obrazovanja, kulture, sporta i mladih u 2020. godini bit će usmjereni prvenstveno prema djeci i mladima kao osnovnoj ciljnoj grupi.

U 2020. godini potrebno je obezbijediti sredstva za realizaciju osnovnih ciljeva i zadataka:

- u oblasti obrazovanja kroz provođenje konkursa za stipendiranje učenika i provođenje Odluka o samoupravnom djelokrugu Grada Sarajeva u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja, za animiranje djece i mladih da učestvuju i prate kulturne programe koji organizuje Grad Sarajevo i kulturne institucije u gradu;
- ciljevi i zadaci u oblasti obrazovanja, u narednim godinama trebaju biti usmjereni prvenstveno prema djeci i mladima, ali i odraslim, te invalidnim osobama;
- u oblasti kulture doprinosom afirmaciji bosanskohercegovačke kulture kroz podršku kulturnom stvaralaštву, provođenjem Odluke o utvrđivanju i sufinansiranju kulturnih i sportskih manifestacija od posebnog interesa za Grad Sarajevo, apliciranjem i sufinansiranjem projekata u EU programima iz oblasti kulture, a posebno kroz izradu Strategije razvoja kulture Grada Sarajeva, što je i jedan od preduslova u pogledu realizacije ciljeva, programa i projekata Grada Sarajeva;
- izgradnja Muzeja Ars Aevi bez sumnje je jedan od najvažnijih kulturnih projekata u BiH i Sarajevu u posljednjih nekoliko desetljeća. Potrebno je raditi na promociji značaja ovog projekta za Grad Sarajevo. Jedinstvena kolekcija Ars Aevi, sastavljena od oko 150 djela koja su donirali neki od najpoznatijih domaćih i međunarodnih umjetnika, u Sarajevo je stigla 1999. godine. Danas se ova kolekcija smatra jednom od najznačajnijih zbirki savremene umjetnosti u Jugoistočnoj Evropi, kolekcija će biti smještena u Vijećnici do izgradnje zgrade muzeja na Vilsonovom šetalištu;
- u oblasti sporta kroz afirmaciju sportskih klubova i udruženja, sportskih djelatnika koji svojim rezultatima doprinose podizanju sportske kulture i promociji grada Sarajeva, kroz masovno bavljenje sportom od značaja za održavanje i unaprjeđenje osobne tjelesne i kretno-sportske kulture zdravog načina življenja te kroz organizaciju sportskih manifestacija kojima se promovira Grad Sarajevo i BiH;
- u oblasti mladih kroz provođenje usvojenog Plana djelovanja prema mladima. Također, opredjeljenje Grada Sarajeva je i podrška raznolikim projektima za

- djecu i mlade u saradnji sa nevladinim organizacijama, obrazovnim institucijama i institucijama kulture;
- pripremati se za uspješnu organizaciju Javnog dočeka Nove 2021. godine u gradu Sarajevu s ciljem podizanja imidža grada Sarajeva na ljestvici najpoželjnijih turističkih destinacija u regiji i šire;
  - osigurati podršku i dostupnost programa za sve generacije, posebno za socijalno ugrožene osobe i osobe sa invaliditetom.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA SA PRIJEDLOGOM MJERA

Grad Sarajevo treba učiniti atraktivnim, dinamičnim i otvorenim gradom turizma, kulture i sporta koji će biti dostupan i ugodan za sve njegove građane i turiste.

U oblasti kulture potrebno je analizirati postojeće stanje, kapacitete i konkurentnost institucija kulture u gradu Sarajevu te strateški planirati razvoj kulture.

Pružiti podršku projektima za mlade tj. naučnom i istraživačkom stvaralaštvu mlađih. Koordinirati rad sa višim nivoima vlasti i nevladinim organizacijama sa ciljem unaprjeđenja kvalitete nastavnih programa i naučno-istraživačkog rada mlađih.

U planiranju budžeta i usvajanju planova rada Grada Sarajeva, obezbijediti značajnija sredstva za oblast kulture i sporta.

Poticati na razumijevanje značaja zaštite, njegovanja i promocije raznolikosti kulturno-historijskog nasljeđa grada Sarajeva.

Nastaviti okupljati i konsultovati stručnjake, ugledne građane, uspješne sportske i kulturne djelatnike pri izradi strateških i programskih dokumenata.

U skladu sa Politikama Grada Sarajeva za mandatni period 2016.-2020. kultura i sport trebaju biti u vrhu liste prioriteta pri planiranju budžeta i usvajanju planova rada Grada Sarajeva.

4. GRADSKA SLUŽBA ZA LOKALNU SAMOUPRAVU I RAZVOJ GRADA

U 2019. godini, implementirani su sljedeći projekti iz nadležnosti Službe:

Opremanje i uređenje prostora narodnih kuhinja u gradu Sarajevu opremanje i uređenje prostora narodnih kuhinja u gradu – obezbjeđenje hrane i drugih potreba Javnih kuhinja u gradu. Prema podacima JU Kantonalni centar za socijalni rad – Sarajevo, od 25.04.2019. godine u gradu, odnosno Kantonu Sarajevo, evidentirano je 3.128 korisnika toplog obroka u javnim kuhinjama i to:

Javna kuhinja	Broj korisnika april 2019.
- Crveni križ	1.212 korisnika
- Caritas	104 korisnika
- Kruh Svetog Ante	309 korisnika
- Merhamet	748 korisnika
- Stari Grad	714 korisnika
- Dobrotvor	41 korisnik
Ukupno:	3.128 korisnika

Na osnovu broja korisnika toplog obroka u javnim kuhinjama, kao jedinog i osnovnog kriterija, te raspoloživih sredstava u iznosu od 60.000,00 KM izvršen sljedeći raspored sredstava:

Javna kuhinja	Raspored sredstava 2019.
- Crveni križ	24.000,00 KM
- Caritas	2.000,00 KM
- Kruh Svetog Ante	6.000,00
- Merhamet	14.000,00 KM
- Stari Grad	13.000,00 KM
- Dobrotvor	1.000,00 KM
Ukupno:	60.000,00 KM

Saradnja sa vjerskim zajednicama I crkvama

Prema utvrđenim kriterijima i prispjelim zahtjevima, izvršena je raspodjela i dodjela sredstava, kako slijedi:

Islamska vjerska zajednica (50%)

Katolička crkva (25%)

Pravoslavna crkva (20%)

Jevrejska vjerska zajednica (5%)

Nakon pribavljenog Mišljenja Komisije za saradnju sa vjerskim zajednicama i crkvama, sačinjeni su odgovarajući ugovori i realizovana sredstva. O svemu navedenom podnesena je Informacija Gradskom vijeću Grada Sarajeva, u skladu sa Programom rada Gradskog vijeća za 2019. godinu.

Ostali realizovani projekti iz nadležnosti Gradske službe za lokalnu samoupravu i razvoj grada su:

- Obrtničkoj komori Kantona Sarajevo za realizaciju Sporazuma o saradnji na osnaživanju obrtničke djelatnosti,
- na organizaciju i održavanje Skupštine,
- Udruženju Vijeće Kongresa bošnjačkih intelektualaca, za programske i redovne aktivnosti,
- Srpskom građanskmu vijeću – Pokret za ravnopravnost u BiH, za programske i redovne aktivnosti,
- Udruženju "Hrvatsko narodno vijeće u Bosni i Hercegovini", za programske i redovne aktivnosti,
- Udruženju „Život sa Downovim sindromom“ za Projekat „Socijalna inkluzija djece sa posebnim potrebama,
- Udruženju ratnih vojnih invalida paraplegičara Kantona Sarajevo, za projekt „Personalna asistencija za osobe sa invaliditetom“,
- Udruženju oboljelih od Morbus Crohna i ulceroznog colitisa u BiH, za redovne programske aktivnosti Udruženja,
- JU Zavodu za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, za nabavku medicinske opreme, šest AED aparata – poluautomatskih defibrilatora sa displejom,
- Javnoj ustanovi Dom zdravlja Kantona Sarajevo, za realizaciju nabavke opreme za stomatološku stolicu u Stomatološkoj službi Stari Grad,
- Fondaciji lokalne demokratije za projekat „Sigurna kuća“,

- KJU "Dom za djecu bez roditeljskog staranja" Sarajevo, za kupovinu krevetića, posteljina i prostirki za prostorije za najmlađe štićenike.
- Franjevačkom samostanu, crkva svetog Ante za popravak orgulja,
- Filozofskom društvu „Theoria“, Sarajevo,
- Ekonomskom fakultetu u Sarajevu, za organizaciju Ekonomskog foruma BiH,
- Ekološkom društvu za uzgoj i zaštitu ptica „EDZUP“, za organizaciju izložbi u BiH i inostranstvu i nabavka lijekova za zaštitu zdravlja sitnih životinja na području Grada Sarajeva,
- Udruženju Regionalna Asocijacija Poduzetnica Poslovna žena, za podršku projektu - Woman in Leadership Summit forum,
- Društvu novinara iz Sarajeva, za realizaciju aktivnosti organizacije i održavanja manifestacije „Novinar godine“,
- Udruženju generala BiH, za aktivnosti Udruženja,
- Regionalni festival inovacija „Sarajevo Unlilmited 2019“,
- Udruženju AARHUS Centar u BiH, za projekte „Eko BiH“- Europe aid i „Upcycling Challenge“,
- Bošnjačkoj zajednici kulture „Preporod“, za programske aktivnosti,
- Udruženju boraca Odred „Širokača“, za obilježavanje značajnih datuma i događaja vezanih za odbranu grada Sarajeva ,
- Udruženju „Forum parlamentaraca BiH – 1990“, za realizaciju plana i programa rada Udruženja za 2019,
- Udruženju civilnih žrtava rata Grada Sarajeva za redovan rad i aktivnosti,
- Udruženju pripadnika policije MUP-a RBiH „Policija 1991 – 1995“, za obilježavanje 27. godišnjice postrojavanja Prve brigade policije Stari Grad
- Fondu Kantona Sarajevo za zaštitu i održavanje groblja šehida i poginulih boraca, memorijalnih centara i spomen obilježja žrtava genocida - Fond memorijala, za manifestaciju „Odbrana Bosne i Hercegovine – Igman 2019“,
- Udruženju roditelja ubijene djece opkoljenog Sarajeva 1992.-1995, za realizaciju planskih aktivnosti Udruženja,
- Borački zadružni savezu Federacije Bosne i Hercegovine za manifestaciju „Sajam zadrugarstva i prijateljstva 2019.“.

PROJEKTI sa međunarodnih finansijskih linija i fondova

Oblasti odobrenih projekata su različite, zavisno od aktuelnih poziva, te prepoznate potrebe iz zajednice: energetska efikasnost, kultura, nacionalne manjine, muzeji, održivi razvoj, smart city...

U proteklom periodu, sljedeći projekti su odobreni za finansiranje, te uspješno implementirani:

Projekat zamjene stolarije, uređenje dvorišta i biblioteke OŠ Saburina, koji je finansirala Vlada Japana i ambasade V4 zemalja u ukupnom iznosu od 506.000 KM.

Grad Sarajevo je podnio aplikaciju Vladi Japana, preko Ambasade Japana u BiH, za finansiranje zamjene stolarije u OŠ Saburina, koja je, pored značajne funkcije koju ima kao osnovna škola, također i kulturno-historijski objekat od značaja za Sarajevo. Aplikacija je odobrena, a prilikom posjete donatora školi zaključeno je da, pored stolarije, postoje i druge potrebe, kao što je uređenje biblioteke i dvorišta, te su pozvane ambasade država Višegradske četvorke da također učestvuju u projektu poboljšanja uslova u OŠ Saburina, što je i prihvaćeno, te je škola, pored zamjene stolarije, dobila i uređeno dvorište i biblioteku, na zadovoljstvo kako đaka, tako i svih zaposlenih u ovoj školi.

Projekat uvođenja sistema grijanja po najnovijim tehnologijama u OŠ Saburina finansiran od strane Vlade Slovačke Republike sa ukupnim iznosom od 230.000 KM

U vrijeme apliciranja za grant Vlade Japana za zamjenu stolarije u OŠ Saburina, iz Ambasade Slovačke dobili smo informaciju o mogućnosti apliciranja na fond Vlade Slovačke, za uvođenje sistema grijanja po najnovijim tehnologijama u neku instituciju/zgradu u Sarajevu. Uzimajući u obzir projekat zamjene stolarije u OŠ Saburina, smatrali smo da bi se sa uvođenjem novog sistema grijanja dobio jedan zaokružen projekat energetske efikasnosti u ovoj školi, te smo zato predložili OŠ Saburina. Iako je bilo predloženo više različitih zgrada, OŠ Saburina je izabrana kao najprihvatljivija za grant sredstva Vlade Slovačke za uvođenje novog sistema grijanja, a kojim je omogućeno ostvarenje značajne finansijske uštede u smislu plaćanja visokih računa za zagrijavanje objekta škole, ali i doprinos u očuvanju okoliša, kroz primjenu čistih, zelenih tehnologija u grijanju.

Sa ovim projektom zaokružen je, kako projekat energetske efikasnosti, tako i cijelokupan projekat poboljšavanja uslova u OŠ Saburina, kao obrazovnoj instituciji i instituciji od kulturno- historijskog značaja za Sarajevo.

Projekat „Pružanje doprinosa efektivnoj realizaciji prava i potreba nacionalnih manjina u Sarajevu na polju obrazovanja, medija i kulture“ finansiran iz zajedničkog programa EU i Vijeća Evrope „Horizontal Facility“ za Zapadni Balkan i Tursku, u ukupnom iznosu od 19.558,30 KM, a urađen i realiziran u partnerstvu sa Vijećem nacionalnih manjina KS.

Grad Sarajevo kontinuirano podržava rad nacionalnih manjina u Sarajevu. Međutim, uzimajući u obzir povećane potrebe udruženja nacionalnih manjina, kao i ograničena sredstva u Budžetu Grada Sarajeva koja su namijenjena ovoj populaciji, još 2015. godine odlučili smo da apliciramo na grant Vijeća Evrope kako bi osigurali dodatna sredstva za promociju i zaštitu prava nacionalnih manjina. Nakon uspješno odobrenog, a zatim i implementiranog projekta 2015./2016. godine, ponovo smo u 2018. godini aplicirali za novi grant, te je odobreno ukupno 19.558,30 KM za projekat pod nazivom "Pružanje doprinosa efektivnoj realozaciji prava i potreba nacionalnih manjina u Sarajevu na polju obrazovanja, medija i kulture". Projekat je uspješno implementiran, a udruženja nacionalnih manjina su dodatno osnažena i učinjena vidljivijim u našem društvu.

Projekat „Recikliraj i štedi za održiv razvoj u gradu Sarajevu“ odobren je u sklopu Partnerstva za održivi razvoj, u ukupnom iznosu od 28.000 EUR, a koji je Grad Sarajevo implementirao u saradnji sa pobratimskim Gradom Wolfsburgom i NVO

Ekotim.

U Njemačkoj je pokrenut projekat Partnerstva za održivi razvoj, sa ciljem povezivanja gradova Njemačke sa gradovima regionala u oblastima od zajedničkog interesa. Za partnera Gradu Sarajevu određen je Grad Wolfsburg, kao dugogodišnji pobratimski grad. U sklopu navedene inicijative u oba grada su implementirani pilot projekti ukupne vrijednosti 28.000 EUR (po 14.000 EUR po gradu) na temu održivog razvoja. U Sarajevu je projekat implementiran u saradnji sa NVO Ekotim, OŠ Alekса Šantić i Maarif Koledž, u kojima su provedene radionice za učenike na temu zaštite okoliša, reciklaže i održivog razvoja.

Projekat „RoSaE - Rim i Sarajevo za Evropu“, čije je finansiranje odobreno u okviru EU programa „Evropa za građane“ u ukupnom iznosu od 95.250 EUR (186.499,5 KM), a koji je dodatno ojačao saradnju Grada Sarajeva i Grada Rima.

U partnerstvu sa Gradom Rimom i drugim partnerima implementiran je projekat „RoSaE – Rim i Sarajevo za Evropu”, a koji je finansiran u sklopu programa Evropa za građane. Projektom je nastojano podići svijest građana Rima i Sarajeva o važnosti četiri slobode koje su uvedene *Rimskim ugovorima* 1957., te njihovom doprinosu razvoju multikulturalne, demokratske i slobodne Evrope u kojoj ljudi mogu mirno živjeti. Ono što je bitno za ovaj projekat je saradnja koja je uspostavljena između Sarajeva i Rima. Nakon uspješne implementacije ovog projekta, Grad Rim je uputio poziv Gradu Sarajevu da se priključi značajnom konzorciju partnera za apliciranje na program Horizon 2020 sa projektom SCENIC, ukupne vrijednosti 10 miliona EUR. Projekat je pozitivno ocijenjen u prvoj fazi evaluacije, međutim, nažalost u drugoj fazi evaluacije nije imao dovoljno bodova da bude odobren za finansiranje. Iako projekat SCENIC nije odobren za finansiranje, učešće u jednom takvom procesu sa respektabilnim gradovima i institucijama iz EU donosi mnogo lekcija, novih znanja i značajno iskustvo koje će poslužiti u budućim procesima. Pored projekta SCENIC, Grad Rim je uključio Grad Sarajevo i u druge slične aplikacije za program Horizon 2020 na kojima se trenutno radi, a koji su višemilionske vrijednosti.

Dakle, ovo je jedan od primjera kako partnerstva na apliciranju i implementaciji projekata mogu biti samo početna tačka za jednu veću i značajniju saradnju, te kako se uspješnom implementacijom projekata sa međunarodnim partnerima jača uloga, pozicija i reputacija Grada Sarajeva koji svojim proaktivnim i odgovornim pristupom postaje poželjan partner u međunarodnim projektima i procesima.

Projekat „Culture that Unites us“ realiziran u saradnji sa gradom Devnya iz Bugarske i Sarajevskom razvojnom agencijom SERDA, a odobren iz programa Evropa za građane sa ukupnim iznosom od 24.190 EUR (47.364 KM).

Projekat je imao za cilj razmjenu znanja i iskustva između institucija kulture Sarajeva i gradova iz Bugarske. Projekat je uspješno implementiran, a tokom implementacije projekta, uspostavljene su interesne veze u ovoj oblasti, koje se nastavljaju i djeluju i nakon završetka projekta.

Projekat NET MED odobren iz programa Evropa za građane sa ukupnim iznosom od 25.000,00 EUR (48.950,00 KM)

Cilj projekta je bilo povezivanje četiri zemlje (BiH, Španija, Italija i Portugal) i razmjena iskustava kao i izazova na temu obrazovanja, mladih, volonterskog angažmana i

migracija. Projekat je rezultirao i Memorandumom o razumijevanju i posvećenosti aktivnostima koje tretiraju tematizirana pitanja.

Uspješno je implementiran održavanjem desetodnevnih radionica u Sarajevu za učesnike iz Španije, Italije, Portugala i BiH, te su ostvarene značajne konekcije i dogovori za buduće zajedničke projekte između učesnika.

Projekat „Connecting Nature“ koji je finansiran iz programa Horizon 2020 sa ukupnim iznosom od 10 miliona EUR, a gdje je Grad Sarajevo pridruženi član. Iako je Grad Sarajevo samo pridruženi član, učešće na jednom ovakvom projektu je od velikog značaja za Grad Sarajevu, zbog sticanja novih znanja, iskustava i konekcija sa respektabilnim partnerima.

Grad Sarajevo u ovom projektu učestvuje posredstvom Sarajevske razvojne agencije, SERDA koja je partner na projektu. Projekat tretira mogućnosti iznalaženja pogodnih prirodnih, ekološki ispravnih rješenja, a koja su ujedno u funkciji postizanja ciljeva održivog razvoja u gradovima.

Projekat izrade Akcionog plana energetski održivog razvoja i klimatskih promjena (SECAP-a) za Grad Sarajevo, koji finansira UNDP a implementira SEEKO, putem kompanije ENOVA

Grad Sarajevo je aplicirao na javni poziv za finansiranje izrade Akcionog plana energetski održivog razvoja i klimatskih promjena (SECAP-a) za Grad Sarajevo. SECAP se temelji na referentnom inventaru emisija i ocjenjivanjima rizika i izloženosti koji sadrže analizu trenutnog stanja. Ovi elementi služe kao osnova za utvrđivanje sveobuhvatnog kompleta radnji koje lokalna vlasti planiraju izvršiti kako bi ostvarili ciljeve za prilagođavanje i ublažavanje uticaja klimatskih promjena. U planu se koriste rezultati Referentnog inventara emisija sa ciljem identifikacije najznačajnijih područja u kojima je moguće poduzeti konkretne akcije i koja daju najviše potencijala za dostizanje ciljane redukcije CO₂ od strane lokalnih vlasti. Plan definiše konkretne mјere redukcije, kao i vremenske okvire i odgovornosti, koji će dugoročnu strategiju pretvoriti u konkretne provedive aktivnosti.

Nakon izrade i usvajanja SECAP-a, implementacija jedne od mjera će biti sufinansirana od strane UNDP-a u iznosu od 70%.

Projekat „Future cities“ implementira se u saradnji sa Climate KIC i gradovima Maribor, Skoplje, Križevci, Niš.

Projekat ima za cilj razvijanje i kanalisanje procesa u navedenim gradovima kako bi bili što bolji za život i rad, ali i poželjna turistička destinacija. U sklopu projekta planirano je formiranje tzv. YES tima, koji će imati zadatku da, između ostalog, aplicira za potrebna sredstva, kako bi se mogli finansirati navedeni procesi potrebnii za kreiranje i razvoj održivog, inkluzivnog grada budućnosti.

Projekat BACID, 6.000 EUR

Ovaj projekat je odličan primjer mnogobrojnih pozitivnih efekata koji mogu nastati iz implementacije jednog projekta. Iako se radi o naizgled malom iznosu, ovim projektom uspostavljena je značajna i kvalitetna saradnja sa ekspertima iz Urban Innovation Vienna, Agencije Grada Beča koja je zadužena za pitanja smart city i inovacija. U sklopu našeg projekta navedeni eksperti su u Sarajevu održali radionice, a koje su na kraju rezultirale izradom dokumenta Analize trenutnog stanja u oblasti smart city u Sarajevu, koja treba da posluži kao prvi korak prema Smart City Strategiji. Nakon radionica uspostavljena je saradnja i komunikacija, te je omogućeno učešće eksperata Urban Innovation Vienna na Sarajevo Innovation Summitu te na Sarajevo Unlimited 2019., što je značajno obogatilo program oba događaja i doprinijelo kvalitetnom dijalogu ovih značajnih tema. Komunikacija i saradnja sa Urban Innovation Vienna se nastavlja, što je od značaja za Sarajevo, obzirom da Grad Beč prednjači u svijetu kada su u pitanju smart city rješenja i inovacije.

Projekat „Smart City Initiative“ koji se provodi i finansira u saradnji sa UNDP-em

Smart City Inicijativa je petnaestomjesečni projekat pokrenut u decembru 2018. godine. Jedan je među pionirskim „Smart city“ projektima u zemlji, a implementira ga Grad Sarajevo u partnerstvu sa UNDP BiH i Općinom Stari Grad.

Projekat ima za cilj da pokrene interes u zajednici, stimulira saradnju među javnim, privatnim i civilnim stejkholderima i da iskoristi lokalnu inteligenciju koja bi se pretvorila u skup inovativnih ideja koje bi doprinijele pametnjem gradu, prikladnijem za život. Ova inicijativa vidi tehnologiju i digitalizaciju kao sredstva pomoću kojih će doprinijeti unaprjeđenju gradskih usluga i podsticaju pametne urbane ekonomije. Ipak,

„pametnost“ u projektu je više od glatkih digitalnih interfejsa, mobilnih aplikacija i velikih podataka. Riječ je o ljudima, njihovoj dobrobiti i kvaliteti života. Približavanje ideje grada budućnosti građanima, preduzećima i vlastima, te pružanje mogućnosti da zajednički promjene sliku o gradu - to je stvarni smisao ove inicijative.

Pilot gradska oblast (2 km²), cijelovito smještena u općini Stari Grad, biti će mjesto implementacije projekta. To će biti gradska zona, koja neće samo omogućiti integriranu implementaciju odabranih projekata, već će i demonstrirati rješenja, koja će se kasnije moći implementirati i u širem razmjeru.

Projekat Food Waste Challenge/ Izazov „Hrana nije otpad“

Primjetivši kako je pitanje otpada hrane veoma bitna tema o kojoj se premalo priča, Grad Sarajevo je na Sarajevo Unlimited 2019. u saradnji sa Accelerator Lab UNDP BiH organizovao panel diskusiju na kojoj su učestvovali stručnjaci koji su govorili na ovu temu. Jedan od zaključaka panela je i da se o ovoj temi treba više govoriti, te podizati svijest građana o ovoj temi i mogućim rješenjima kako bi se spriječilo stvaranje otpada hrane te spriječile neželjene posljedice koje mogu nastati. U tom kontekstu objavljen je i Izazov.

Grad Sarajevo i Accelerator Lab UNDP BiH pozvali su pojedince, organizacije civilnog društva, akademske institucije, privatni sektor i medije da kandidiraju svoje ideje za praktična, primjenjiva i inovativna rješenja na temu: Kako promijeniti navike i prakse koje dovode do bacanja hrane i/ili pretvoriti otpad od hrane u nešto korisno? Svi zainteresovani mogli su do kraja novembra kandidovati svoje inovativne ideje putem Consul platforme (consul.sarajevo.ba) i takmičiti se za jednu od tri novčane nagrade koje je obezbijedio UNDP BIH: 1. mjesto 3,000 \$; 2. mjesto 2,000 \$ i 3. mjesto 1,000 \$. U navedenom roku, pristiglo je 26 zanimljivih prijedloga rješenja, koje će u narednom periodu biti ocijenjena od strane žirija u skladu sa četiri osnovna kriterija: kvalitet, originalnost i izvodivost, te zero-waste/nulto bacanje, tj. ono rješenje koje nudi način da se hrana ponovo koristi.

Projekat „Muzejska priča“ koji je odobren za finansiranje sredstvima iz programa IPA II Programa prekogranične saradnje Srbija – Bosna i Hercegovina, sa ukupnim iznosom od 459.984,00 EUR (900.648,67 KM).

Prepoznajući nezavidnu situaciju u kojoj se nalaze muzeji u Sarajevu, a cijeneći značaj koji imaju za očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa, Grad Sarajevo je odlučio obezbijediti dodatna sredstva za jačanje ovih institucija. Radi toga smo aplicirali za IPA program prekogranične saradnje BiH – Srbija sa projektom „Muzejske priče“, te smo ocijenjeni kao uspješni u proceduri evaluacije, što je rezultiralo odobravanjem projekta ukupne vrijednost 900.648, 67 KM. Projekat u fokus stavlja 5 muzeja iz Sarajeva i 5 iz Srbije, sa ciljem da ih dodatno ojača, nabavi potrebnu opremu za produkciju novih izložbi, uvede najnovije tehnologije u vidu audio vodiča u sve muzeje, te poveća njihovu vidljivost, posjećenost i svijest o značaju ovih značajnih institucija koje čuvaju naše naslijeđe. Sve navedeno „projektovano“ je i uz uspostavljanje Mreže muzeja koju čine institucije muzeja iz BiH i iz Srbije, te jačanje njihove međusobne saradnje. Projekat je trenutno u fazi implementacije, a završetak projekta se očekuje u junu 2020. godine. Cilj nam je da ovaj projekat bude prepoznat kao primjer dobre prakse, koja se može širiti i dalje, jer to predstavlja dodatni benefit za Grad Sarajevo, kao nosioca ovog projekta.

Projekat kandidature Grada Sarajeva za UNESCO Mrežu kreativnih gradova i titulu grad filma

I najnovija, uspješna projektna aktivnost je kandidatura Grada Sarajeva, „Sarajevo-Kreativni grad filma“, na „Mreži kreativnih gradova UNESCO-a“. Proglašenjem Sarajeva kreativnim gradom filma UNESCO-a, omogućava se filmskoj kulturi i drugim kreativnim industrijama da daju značajan doprinos održivom razvoju grada, kao ključnom pokretaču unapređenja i promocije industrije, turizma i obrazovanja. Cilj ovog projektnog programa je stvaranje novih pristupa i angažmana u filmskoj i televizijskoj industriji, poboljšanje filmskih lokacija i infrastrukture, povećanje zapošljavanja, te razvoj i poboljšanje filmskog turizma, u sve bitnijoj razvojnoj ulozi turizma.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Svaki od pobrojanih projekata koji su ovdje predstavljeni u nekoliko redaka, iza sebe sadrži čitav niz zahtjevnih kompleksnih koraka i procedura - od pronalaženja adekvatnih javnih poziva, pripreme projektnih prijedloga, procesa apliciranja koji je specifičan za svakog pojedinačnog donatora, pa zatim čitav proces implementacije, saradnje sa različitim partnerima, korisnicima, specifične finansije i finansijske procedure, pa aktivnosti vidljivosti, sve do izvještavanja i pravdanja sredstava donatoru, gdje svaki korak predstavlja projekat za sebe.

Naročit izazov predstavlja iznalaženje pogodne harmonizacije aktivnosti i administrativnih metoda radi prilagođavanja domaćih procedura sa procedurama donatora, koje su obavezujuće za korisnike grantova.

Za uspješnu realizaciju svake navedene faze potrebno je multidisciplinarno i široko znanje i vještine iz više oblasti, te kvalitetno znanje engleskog jezika, koji je najčešće obavezni jezik komuniciranja s donatorima, te i unutar posebnih vještina i znanja iz oblasti svake faze projektnog ciklusa, finansija, marketinga/odnosa sa javnošću i mnogih drugih, koje su krucijalne za kvalitetu čitavog procesa o kojem govorimo.

Još jedan od izazova za članove projektnog tima, ali i za svu gradsku administraciju, predstavljaju i sami predmeti svakog od projekata, obzirom da se radi o projektima iz široke palete oblasti.

Članovi tima moraju ući duboko u suštinu i detaljno izučiti problematiku svakog od projekata, tako da je nužna i neophodna kvalitetna i „prohodna“ saradnja svih, sa svima. Uzimajući u obzir sve navedeno, kao i rezultate koji su postignuti u proteklom periodu, potrebno je pružati kontinuiranu i sve veću podršku timu koji se bavi projektima finansiranim iz međunarodnih fondova i linija, a naročito imajući u vidu da uspješne aplikacije predstavljaju izuzetan izazov implementacije uspješnog projekta.

U ovom izvještajnom period u projektni tim su u osnovi činile, tri državne službenice iz dvije Službe i tri saradnice koje su angažovane i plaćene iz sredstava odobrenih projekata.

Dakle, dodatni pozitivni aspekt ovog trenda, predstavlja proaktivna mogućnost angažovanja i davanja šanse za rad, ali i sticanje i proširivanje specifičnih znanja i iskustva mladim ljudima koji posjeduju specifične kvalitete, a bez dodatnog tereta za Budžet Grada.

Ovakvo angažovanje mlađih osoba, koje imaju posebna znanja i vještine potrebne za ove poslove i unaprjeđuju ih, ne predstavlja trošak, već investiciju, obzirom da svojim rezultatima itekako opravdavaju ukazano povjerenje i uložena sredstva, a ujedno su i najbolji mogući kadar, provjeren kadar, za eventualno buduće zapošljavanje.

Sve navedeno, bez sumnje ukazuje na značajan pozitivan trend, proaktivan i inovativan pristup, koji donosi mnogobrojne dobrobiti i to za sve građanke i građane i za naše društvo u cjelini.

Evidentno je da smo, pokrenuvši značajne procese, privukli višemilionska sredstva u našu zajednicu, uspostavili nova, bitna partnerstva, te time ojačali i samu funkciju i poziciju Grada Sarajeva, a sve ovo je faktički, tek početak.

Nije zanemarivo da svojim iskustvom možemo poslužiti kao primjer dobre prakse, te pobuditi izazov da u što skorijem roku, što veći broj lokalnih zajednica pronađe svoj ubrzani razvojni put i kapacitet, po uzoru na Grad Sarajevo, a da mi i dalje, svakako nastavimo u ovom pravcu, jačajući svoje kapacitete i gradeći dodatna znanja i iskustva iz svih ovih bitnih oblasti.“.

5. GRADSKA SLUŽBA ZA OPĆU UPRAVU I ZAJEDNIČKE POSLOVE

Aktivnosti u oblasti opće uprave su se odnosile, između ostalog, na pripremu propisa i drugih akata iz nadležnosti Gradske službe za opću upravu i zajedničke poslove koje donosi Gradsko vijeće i gradonačelnik, davanje mišljenje na odluke i akte koje pripremaju gradske službe, staranje o upotrebi imena i simbola Grada Sarajeva, obavljanje normativno-pravnih, upravnih i stručnih poslova vezanih za radne odnose, upotrebu ljudskih resursa i kadrovska politiku, prikupljanje i dostavljanje materijala za potrebe pripreme sjednica Gradskog vijeća, kao i planiranje i provođenje javnih nabavki.

Pripremljeni i upućeni materijali na sjednice Gradskog vijeća

U oblasti opće uprave izrađeni su sljedeći propisi, opći akti, izvještaji i informacije:

- Informacija o realizaciji vijećničkih pitanja i inicijativa za tekuću godinu;
- Izvještaj o primjeni Odluke o upotrebi grba, imena i isticanju zastave Grada Sarajeva;
- Program rada Gradonačelnika (informativni materijal);
- Izvještaj o ostvarivanju politike Grada Sarajeva i aktivnostima Gradonačelnika Grada Sarajeva za period od 01.01. do 31.12.2018. godine;
- Odluka o izmjenama i dopuni Kalendaru obilježavanja datuma i događaja značajnih za Grad Sarajevo;
- Izvještaj o stanju u državnoj službi u Gradu Sarajevu;
- Odluka o davanju saglasnosti na Program rada JU „Muzej savremene umjetnosti ARS AEVI Sarajevo“ sa finansijskim planom za 2019. godinu;
- Odluka o davanju saglasnosti na Odluku o dopunama Statuta Javnog preduzeća za upravljanje, zaštitu i održavanje objekata Grada Sarajeva i obavljanje komunalnih i drugih djelatnosti od javnog interesa Grada Sarajeva (JP „Sarajevo“ d.o.o.);
- Odluka o dopuni Odluke o osnivanju Javnog preduzeća za upravljanje, zaštitu i održavanje objekata Grada Sarajeva i obavljanje komunalnih i drugih djelatnosti od javnog interesa Grada Sarajeva (JP „Sarajevo“ d.o.o.);
- Odluka o davanju ovlaštenja za vršenje funkcije Predsjednika i dva člana Skupštine Javnog preduzeća „Olimpijski bazen Otoka“ d.o.o. Sarajevo;

- Odluka o pokretanju postupka prestanka društva sa ograničenom odgovornošću za realizaciju aktivnosti održavanju Zimskog Evropskog omladinskog festivala 2019. (EYOF 2019);
- Odluka o uslovima i načinu dodjele Šestoaprilske nagrade Grada Sarajeva;
- Odluka o dopuni Odluke o upotrebi grba, imena i isticanju zastave Grada
- Odluka o davanju saglasnosti na Odluku o odobravanju sredstava tekuće rezerve za nabavku dva motocikla za potrebe Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo – Prva policijska uprava;
- Odluka o davanju saglasnosti na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesata organa uprave Grada Sarajeva;
- Odluka o davanju saglasnosti na Sporazum o zajedničkom finansiranju izgrdnje lifta u OJ Dom zdravlja Novo Sarajevo;
- Odluka o ustupanju korištenja prostora u upravnoj zgradi DPO-a na Parliament Federacije Bosne i Hercegovine.

U cilju realizacije upravnih poslova izrađivana su:

- rješenja o odobravanju upotrebe priobalnog pojasa korita rijeke Miljacke (58 rješenja);
- rješenja o odobravanju upotrebe imena Grada Sarajeva (30 rješenja);
- rješenja o pristupu informacijama (8 rješenja).

Unutrašnja organizacija

U skladu sa članom 48. i 50. Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 34/08 – prečišćeni tekst) isključiva nadležnost gradonačelnika odnosi se na organizovanje Gradske uprave tako da djeluje ekonomično i efikasno, stara se o urednom obavljanju poslova i izvršava raspoređivanje državnih službenika i namještenika po službama, pri čemu poštuje zakonske principe utvrđene Zakonom o državnoj službi u KS („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/16) i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/05).

U Grada Sarajeva, u periodu jun – decembar proces rada se odvijao u sedam gradskih službi, Stručnoj službi gradonačelnika Grada Sarajeva, u čijem sastavu su bila organizovana dva odjeljenja i Pravobranilaštvo Grada Sarajeva.

Na obavljanju poslova rukovođenja, poslovima osnovne djelatnosti, dopunskih i pomoćnih poslova angažovano je 102 uposlenika, od čega 7 funkcionera, 64 državna službenika i 33 namještenika.

Poređenja radi u decembru mjesecu 2018. godine na ovim poslovima bilo je angažovano 102 uposlenika.

Na 29. sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva usvojena je Odluka o davanju saglasnosti na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta organa uprave Grada Sarajeva, broj 01/04-34-4204/19 od 05.06.2019. godine, a koji je donesen poštujući primjedbe Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo – Upravnog inspektorata, koji je putem upravnog inspektora izvršio inspekcijski pregled u Gradu Sarajevo u pogledu primjene propisa o državnoj upravi koji se odnose na organizaciju i način rada organa uprave i upravnih organizacija.

Prilikom inspekcijskog pregleda date su određene sugestije koje su zahtijevale izradu novog Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta organa uprave Grada Sarajeva.

Za obavljanje stručnih, administrativno-tehničke i drugih poslova za potrebe gradonačelnika, zamjenika gradonačelnika, radnih tijela gradonačelnika i gradskih službi organa uprave, formirana je Stručna služba gradonačelnika Grada Sarajeva u kojoj se proces rada odvija u dva odjeljenja, a u skladu s propisima donesen je i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Stručnoj službi gradonačelnika Grada Sarajeva,

Na gore navedeni akt Sindikalni odbor Sindikalne organizacije Grada Sarajeva dao je svoju saglasnost. U skladu sa donesenim pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta izvršeno je postavljenje državnih službenika i namještenika u skladu sa potrebama službe i posebnim uslovima za obavljanje poslova određenog radnog mjesta.

U toku izvještajnog perioda izvršeni su 6 (šest) inspekcijskih pregleda, od kojih je jedan redovan godišnji inspekcijski pregled, a 2 (dva) inspekcijska pregleda obuhvatili su i prijavu Uredu za korupciju. Inspekcijskim pregledima nisu utvrđene nepravilnosti u smislu protuzakonitog postupanja.

Radni odnosi

U toku izvještajnog perioda upošljavanja su vršena po osnovu Javnih konkursa objavljenih u Službenim novinama Federacije BiH, dnevnim listovima, te Javnih oglasa,

te angažmana osoba potpisivanjem ugovora o stručnom ospozobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa, a sve u skladu sa Zakonom o državnoj službi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/16) i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/05).

U januaru mjesecu raspisan je Javni konkurs za popunu upražnjenih radnih mesta državnog službenika stručni savjetnik za odnose s javnošću i stručni savjetnik za kabinetske poslove, koji je okončan u mjesecu maju.

U aprilu mjesecu raspisan je Javni oglas za prijem tri namještenika: tehnički sekretar, viši referent za informatičku podršku i referent – kurir. Oglas je okončan i zasnovali su radni odnos u šestom, odnosno desetom mjesecu, nakon donošenja konačnog i izvršnog rješenja od strane Odbora državne službe za žalbe.

U maju mjesecu raspisan je Javni konkurs za popunu upražnjenih radnih mesta državnih službenika: stručni saradnik za informisanje javnosti o aktivnostima Informativnog centra MKSJ, stručni saradnik za tehničko-operativne poslove, stručni saradnik za komunalne djelatnosti i stručni saradnik za likvidaturu dokumenata.

Prava iz radnog odnosa, uslovi rada, odsustvo i godišnji odmor

U izvještajnom periodu dva državna službenika su podnijela zahtjeva za prelazak u drugi organ državne službe, što je odobreno i potpisani sporazumi o preuzimanju državnog službenika sa Ministarstvom za rad, socijalna pitanja, raseljena lica i izbjeglice KS i Ministarstvom unutrašnjih poslova KS.

Svi uposleni u organu uprave Grada Sarajeva i Pravobranilaštву Grada Sarajeva koristili su prvi dio godišnjeg odmora u trajanju od 20 radnih dana u skladu sa Planom godišnjih odmora za 2019. godinu, broj 01/04-34-3695/19 od 15.05.2019. godine.

Na osnovu donesenih rješenja o korištenju godišnjeg odmora za 2019. godinu, svim uposlenicima isplaćen je regres za korištenje godišnjeg odmora u iznosu od 50% prosječne plaće u Federaciji BiH.

Također, u izvještajnom periodu jedan državni službenik i jedan namještenik je podnio zahtjev za neplaćeno odsustvo do godinu dana, koji je odobren iz razloga spajanja sa porodicom.

Obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa i prestanak radnog odnosa

U toku izvještajnog perioda provedena su dva disciplinska postupka koja su okončana donošenjem disciplinskih mjeri novčane kazne u trajanju od tri mjeseca.

Jednom namješteniku je prestao radni odnos po sili zakona, kao rezultat teške povrede službene dužnosti, odnosno ne dolaska na posao dva uzastopna dana. Na doneseno rješenju o prestanku radnog odnosa nije bilo žalbe.

Stručna usavršavanja

U toku izvještajnog perioda državni službenici i namještenici su obavljali stručna usavršavanja u skladu sa Programom obuke JLS Agencije za državnu službu FBiH, u oblasti:

- Inspeksijskog nadzora i donošenja upravnih akata
- Upravnog postupka,
- Menadžeri EU projekata
- Kancelarijsko poslovanje i arhivski poslovi
- Engleski jezik B2/C1
- Ciklus programa obuke za rukovodeće službenike
- Disciplinski postupak i medijacija
- Koncesije u Federaciji BiH sa osrvtom na pitanja od značaja na JLS
- Okvir kompetencija u procesu zapošljavanja i unapređenja zaposlenih

Prilikom prijava državnih službenika i namještenika na gore navedene obuke vodilo se računa o namjeni same obuke, tj. prijavljivani su državni službenici i namještenici koji su postavljeni i raspoređeni na radnim mjestima za čije obavljanje je potrebna ta vrsta obuke.

U narednom periodu rukovodstvo, državni službenici i namještenici će se zajednički fokusirati na rješavanje svakodnevnih radnih zadataka, osmišljavanju i razvijanju naših projekata, a sve u cilju kvalitetnije usluge građanima našeg grada.

Realizacija ostalih akata i pravnih poslova

U mjesecu maj – juni pripremljen je Plan godišnjih odmora za 2019. godinu.

U toku 2019. godine pristupilo se izradi mnogobrojnih finansijskih odluka i ugovora, odluka o odobravanju sredstava sa pozicija Nepredviđeni izdaci, pomoći u teškim socijalnim slučajevima i Tekuća rezerva, od čega su pripremljene:

- Odluke o službenim putovanjima;
- Ugovori o djelu i autorski ugovori;
- Odluka o novčanoj naknadi uposlenicima povodom vjerskih praznika;
- Odluka o darovanju prvorodenog djeteta u novogodišnjoj noći 2019. godine;
- pripremljena Odluka o popisu;
- pripremljeno Uputstvo o vršenju popisa i formirane komisije;
- potvrde o podacima s kojima raspolaže Grad Sarajevo;
- odluke za odobravanje sredstava sa pozicije nepredviđeni izdaci, teški socijalni slučajevi, pokroviteljstvo, tekuća rezerva i promocija grada;
- odluka o odobravanju novčanih sredstva za potrebe obuke uposlenih i izabranih zvaničnika u organima Grada Sarajeva, u skladu sa Programom stručnog usavršavanja za uposlene u jedinicama lokalne samouprave;
- pripremljen veći broj mišljenja.
- ostali poslovi u vezi sa upravljanjem ljudskim resursima
- pripremljeni veći broj ugovori o realizaciji budžetski sredstava i sl.

U toku izvještajnog perioda pratilo se programe obuke Agencije za državnu službu FBiH, učestvovalo na sastancima sa ADSFBiH oko evaluacije dosadašnje saradnje i pripreme programa za naredni period, kao i na javnim raspravama zakona koji se primjenjuju u Službi/Odsjeku i koji su od značaja za rad. U skladu sa potrebama i zvanjem predlagani su i prijavljivani državni službenici i namještenici za obuku u raznim oblastima. Blagovremeno su pripremana i izjašnjenja Pravobranilaštvo, Odboru državne službe za žalbe po osnovu podneseni žalbi za ostvarivanja prava iz radnog odnosa i žalbi na rješenja gradonačelnika.

U periodu 2019. godine obavljeni su i svi drugi poslovi (usmene i pisane informacije) po nalogu gradonačelnika. U izvještajnom periodu provedeno je i okončano ukupno 383 postupak javnih nabavki.

Poslovi pisarnice

Pisarnica je blagovremeno vršila prijem i otpremu pošte. Svi povjereni poslovi, uz povremenu pojavu određeni poteškoća uvjetovanih brzinom, vremenskim okvirom ili metodološkim pristupom su blagovremeno i kvalitetno obavljeni od strane uposlenika. Pisarnica je blagovremeno vršila prijem i otpremu pošte, te na taj način učinkovito povezivala građane, institucije, organizacije i organe sa Gradskom upravom kao

jedinicom lokalne samouprave, kao i uposlenike pisarnice uključene u zajedničku obradu dostavljenih predmeta.

Pored redovnih i uhodani poslova, pisarnica je u 2019 godini tehnički osvježena i ojačana novom računarskom opremom, a uposlenici su prošli obuku i aktivno rade na implementaciji „OWIS“ digitalnog sistema elektronskog obavljanja protokolarnih poslova unutar pisarnice pa i Gradske uprave Grada Sarajevo.

Na temelju iznesenog se vidi da je Pisarnica nakon prijema i signiranja ili na zahtjev neposrednog izvršioca u Djelovodnik predmeta i akata u 2019 godini zavela **ukupno 8273** predmeta.

Obrađivači predmeta (uposlenici Gradske uprave) dužni su u narednom periodu vratiti svoje završene predmete iz 2019 i ranijih godina.

Pored naprijed navedenih predmeta upisanih u matičnu evidenciju, kroz knjigu posebnih evidencija Knjiga zaprimljenih računa, pisarnica je evidentirala, zaprimila i na izvršenje dostavila **2393 računa**.

Eksterna pošta je uglavnom blagovremeno otpremana kurirom ili kroz knjigu pošte posredstvom PTT službe, a unutrašnja organizacija podjele i dostave pošte nije posebno evidentirana, ali je bila blagovremena i odgovorna.

Iako Pisarnica nema potrebne resurse i zadužene osobe za arhivske poslove, Pisarnica je u skladu sa svojim mogućnostima organizovala vršenje istih.

U skladu sa propisima iz oblasti arhivske djelatnosti Pisarnica je u 2019 godini:

- u cijelosti sredila registraturnu građu Gradske uprave;
- Popisala svu registraturnu građu, izlučila arhivsku građu, te pripremila bezvrijednu registraturnu, građu za pregled i uništenje. (prema važećoj Listi kategorija registraturne i arhivske građe)

Pored svih naprijed navedenih poslova treba istaći da je Pisarnica, putem svoji neposrednih izvršilaca nastojala imati korektne i dobre odnose kako sa građanima tako i sa radnim kolegama, što nam je omogućavalo dobru međusobnu komunikaciju i saradnju, a u vanjskom smislu kroz odnos sa građanima, izgrađivali smo dobar imidž Gradonačelnika i Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave.

Svi uposlenici Odsjeka za poslove pisarnice su u 2019. godini imali kontinuisanu edukaciju i stručno usavršavanje kako kroz instrukcije i predavanja u okviru radnog prostora tako i kroz polaganje određenih ispita i praćenje – prisustvovanje seminarima organizovanim na teme vezane za rad i aktivnosti odnosno poslove koji se organizuju u ovom Odsjeku – Pisarnici.

Zajednički poslovi

Poslovi koji su se obavljali u sklopu Odsjeka za zajedničke poslove prevashodno se odnosi na poslove koji su organizaciono i tehnički vezani za sve službe, i to:

- Održavanje službenih vozila (nadzor o registraciji i osiguranju kao i kasko osiguranju službenih vozila, praćenje održavanja i servisiranja službenih vozila, nadzor čišćenja i pranja službenih vozila);
- Izdavanje putnih naloga (svaki mjesec i po potrebi), nadzor svih putnih naloga, računa i troškova službenih vozila kao i arhiviranje istih;
- Održavanje i nadzor korištenja parking prostora ispred sjedišta Grada Sarajeva, izrada novih dozvola za korištenje parkinga;
- GPS praćenje službenih vozila;
- Dorada i izrada novih pravilnika (Pravilnik o korištenju parking prostora, Pravilnik o korištenju službenih automobila, korištenju mobilnih aparata,
- Poslovi vezani za provođenje pravilnika o korištenju službenih telefona, odjava i prijava telefonskih brojeva, naručivanje novih mobilnih aparata,
- Nabavka i distribucija kancelarijskog materijala kao i poslovi umnožavanja materijala;
- Nabavka štampe materijala za potrebe Grada Sarajeva;
- Poslovi organizacije i suorganizacije javnih manifestacija (kontinuirano);
- Program investicijskog održavanja objekata, održavanje unutrašnjosti
- Održavanja službenih prostorija (čišćenje, nabavka sanitarnog materijala);
- Održavanje protupožarnog sistema i lifta;
- Izrada specifikacije i dokumentacije za provođenja procedura javnih nabavki za sve poslove koje se tiču Odsjeka za zajedničke poslove;
- Izrada plana obezbjeđenja, investicionog i tekućeg održavanja i uređenja pokretnih i nepokretnih stvari u vlasništvu Grada Sarajeva;

6. GRADSKA SLUŽBA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE I EU FONDOVE

Informativni centar o Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju i Grada Sarajeva za razvoj Informativnog centra Sarajevo, a Gradsko vijeće Grada Sarajeva donijelo je Odluku o davanju saglasnosti na citirani memorandum (*Službene novine Kantona Sarajevo, broj 50/16*). Informativni centar o MKSJ Sarajevo sa sjedištem u Vijećnici zvanično je počeo sa radom 23.05.2018. godine. Mandat Informativnog centra se sastoji u tome da pruži javnosti ažuran, direktni i bezbjedan elektronski pristup svim javno dostupnim spisima Tribunala i arhivskom materijalu sadržanom u online bazama podataka MKSJ, kao i da obavlja poslove informiranja javnosti o pitanjima ratnih zločina, doprinoseći tako procesu tranzicione pravde i jačanju vladavine prava u BiH i regiji uspostavljanjem snažne outreach komponente, uključujući: komponentu tranzicione pravde – organizovanjem raznih informativnih i edukativnih javnih događaja, komponentu podrške pravnim profesionalcima i civilnom društvu koji se bave ratnim zločinima pred domaćim sudovima u BiH- kroz aktivnosti na izgradnji njihovih kapaciteta i izložbenu komponentu- prikaz rada MKSJ i sudova u BiH na donošenju presuda u predmetima ratnih zločina. Poslovi Centra (mandat) je stavljen u djelokrug Gradske službe za europske integracije i EU fondove temeljem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta organa uprave Grada Sarajeva. Informativni centar o MKSJ Sarajevo je prvi centar ove vrste u regiji koji istovremeno razvija sve komponente svog mandata i koji je za godinu i po dana svog kapacitiraо svoje resurse (prostor, tehnika) i proveo niz aktivnosti koje su imale za cilj afirmaciju svih komponenti njegovog mandata. Između ostalog, Centar je u cijelosti omogućio online pristup dostupnoj arhivskoj građi MKSJ, ugostio preko 700 domaćih i stranih studenata, istraživača i učenika, uspostavio nekoliko značajnih saradnji sa akademском zajednicom, pravosuđem i relevantnim udruženjima, održao nekoliko međunarodnih konferencija, te omogućio da dio njegovog sadržaja bude i originalna sudnica Tribunala koja je dopremljena iz Haga i koju svakodnevno obilaze i turisti našeg grada i tako se upoznaju i sa novijom historijom naših prostora na temelju činjenica koje je utvrdio Tribunal u svojim pravosnažnim presudama.

AKTIVNOSTI INFORMATIVNOG CENTRA O MEĐUNARODNOM KRIVIČNOM SUDU ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU SARAJEVO U 2019. GODINI

Gradska služba za europske integracije i EU fondove unutar koje djeluje Centar obradila je sljedeće opće akte:

- Odluku o Danu obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 25/19);
- Odluku o davanju saglasnosti na Program aktivnosti za Dan obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995.
- Informacija o aktivnostima Informativnog centra Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju , primljena k znanju na 29. sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva održanoj dana 26.06.2019. godine.
- Memorandum o saradnji između Grada Sarajeva i Suda Bosne i Hercegovine potpisana dana 19.03.2019. godine
- Memorandum o saradnji između Grada Sarajeva i Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježbe i mezarje za žrtve genocida iz 1995 godine Srebrenica (u toku realizacija)
- Memorandum o saradnji između Grada Sarajeva i Univerziteta Džemal Bijedić Mostar (u toku realizacija)

Informativne i edukativne aktivnosti

Informativni centar MKSJ organizovao je *javno praćenje izricanja pravosnažne presude Žalbenog vijeća Međunarodnog rezidualnog Mechanizma za krivične sudove u predmetu Radovan Karadžić 20.03.2019. godine.*

Tom prilikom u Vijećnici prisustvovalo je preko 200 predstavnika vlasti, stručne i akademске zajednice, udruženja žrtava, međunarodnih organizacija, nevladinog sektora i studenata. Nakon izricanja presude prisutni su imali priliku čuti pojašnjenja i mišljenja pravnih eksperata u vezi s izrečenom presudom, kao i cjelokupnim pravnim procesom koji se vodio protiv Radovana Karadžića.

Informativni centar MKSJ 15.04.2019. godine organizovao je *Međunarodnu konferenciju na temu Ratni zločini u Ahmićima kroz presude Haškog tribunala – 26 godina poslije.* U okviru Konferencije, održana je i panel diskusija o procesuiranju ratnih zločina počinjenih prije 26 godina u Ahmićima pred MKSJ, kroz pravni i historijski kontekst. Panelisti su bili bivši tužitelji Haškog tribunala: Kenneth Scott, Mark Harmon i prof. dr. Panelisti su bili bivši tužitelji Haškog tribunala: Kenneth Scott, Mark Harmon i prof. dr.

Ivo Komšić, predsjednik Savjeta gradonačelnika za Informativni centar MKSJ. Konferencija je imala za cilj da ukaže na značaj rada Haškog tribunala kroz njegovo naslijede, ističući da je pravda ključni aspekt pomirenja kroz utvrđivanje pojedinačne odgovornosti počinilaca. Bivši tužitelji Mark Harmon i Kenneth Scott su se osvrnuli na predmete koji su procesuirani pred Haškim tribunalom, a odnose se na ratne zločine počinjene u centralnoj Bosni, odnosno Ahmićima.

Glavni tužilac Rezidualnog mehanizma za krivične sudove u Hagu *g. Serge Bramertz je dana 30.10.2019. godine održao historijski čas* za 300 srednjoškolaca u auli Vijećnice, kao i službeni sastanak sa predstavnicima Grada, te su dogovoreni modaliteti konkretnе saradnje između Grada i Ureda glavnog tužioca Mehanizma za međunarodne krivične sudove u Hagu i Sarajevu.

Centar u saradnji sa Mehanizma za međunarodne krivične sudove u Hagu, koji je pravni sljednik MKSJ-a, u prostorijama i uz resurse Centra implementira „*Program Mehanizma za informisanje zajednica pogođenih sukobima*“ (PMI) koji je uspostavljen uz podršku Evropske komisije. Program informisanja je nasljednik Outreach programa MKSJ-a. Cilj Programa je organizacija među-univerzitetskih predavanja za studente od strane sudija, tužioca i osoblja Mehanizma i stvaranje mreže pravnih fakulteta s područja bivše Jugoslavije koji će zajednički sudjelovati u nizu od osam video predavanja pod nazivom „Međunarodno pravo i činjenice uspostavljene pred MKSJ-om“ tokom 2019. i 2020 godine. Studenti Pravnog fakulteta u Sarajevu tako putem video link veze iz Centra direktno prate i sudjeluju u predavanjima zajedno sa svojim kolegama sa pravnih fakulteta u regiji. Sva predavanja se snimaju i bit će dostupna na web platformama fakulteta kao i Centra čija izrada web stranice je u toku.

Informativni centar MKSJ organizuje stručna predavanja o mandatu i naslijeđu MKSJ, specijalističke obuke o korištenju i pretraživanju baza, kao i posjete Informativnom centru MKSJ.

Informativni centar je u toku 2019. godine kontinuisano organizovao posjete i stručna predavanja o mandatu i naslijeđu MKSJ za domaće i međunarodne studenata i učenika. Istovremeno, Centar je organizovao i specijalističke obuke o korištenju i pretraživanju baza.

Edukacije su organizovane u saradnji sa domaćim i stranim nevladinim organizacijama i udruženjima, naučnim, te pravosudnim institucijama, pa je tako u sklopu sljedećih posjeta organizovano predavanje o MKSJ i mandatu Centra:

- Inicijativa mladih za ljudska prava – sa partnerskim nevladinim organizacijama Nacionalni Demokratski Institut i INFOHOUSE organizovan trening za trenere MICC-a. Cilj programa je animiranje mladih za pomirenje kroz simulaciju rada MKSJ-a). Studenti su bili iz BIH, Hrvatske i Srbije;
- Međunarodna ljetna škola prava: Uloga tranzicione pravde u izgradnji institucija i ljudskih prava nakon konflikta – Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Udruženje Pravnik i Fondacija Konrad Adenauer;
- Informativni centar je organizovao nastavu za studenticu postdiplomskog studija Pravnog fakulteta u Pittsburghu, koja se u okviru međunarodnog programa razmijene: Učenje u inostranstvu bavi izučavanjem strukture pravnog sistema u BIH, sa naglaskom na predmete ranih zločina i građanskih prava.
- U okviru obilježavanja Međunarodnog dana mira utemeljenog od strane Opće Skupština Ujedinjenih Naroda 1981. godine i Rezolucijom Ujedinjenih Naroda iz 2001, upriličen je historijski čas za studente sarajevskih univerziteta na temu poštivanja ljudskih prava i očuvanja mira.
- Specijalistička obuka u pretraživanju javnih baza podataka MKSJ za studentice doktorskog studija Pravnog Univerziteta Macareta u Italiji i domaće i inostrane studente članove nevladine organizacije Inicijativa mladih za ljudska prava.
- Program Mehanizma za informisanje zajednica pogođenih sukobima je u saradnji sa Informativnim centrom i WARM festivalom organizovao predavanja: Pamtimogenocid u Srebrenici. Studenti iz regiona kao i međunarodnih učesnika Akademije prisustvovali su predavanjima o arhivama Tribunala i Mehanizma, te važnosti njihovog korištenja. Učesnici na prezentacijama su dolazili iz Bosne i Hercegovine i inostranstva. Na prezentacijama su sudjelovali studenti iz Sarajeva, Tuzle, Mostara, Čapljine, Duvara, i Užica. Pored učesnika iz zemalja regiona (Hrvatska, Srbija, Sjeverna Makedonija i Albanija), prezentacijama su prisustvovali i studenti dodiplomskog i postdiplomskog studija iz 25 zemalja: Danske, Francuske, Holandije, Njemačke, Poljske, SAD-a, Senegala, Španije, Velike Britanije, Kanade, Belgije, Turske, Italije, Rumunije, Mađarske, Ukrajine i Švicarske i Poljske.

- U skladu sa Memorandumom o saradnji, potpisanim između Suda BiH i Grada Sarajeva, održana su predavanja za 27 pripravnika i volontera Suda BiH. Uz predavanja uposlenika Centra, stručno osoblje Suda BiH je također imalo priliku održati prezentaciju o modalitetima saradnje Suda BiH i MKSJ/MRMKS. Posjeti su prisustvovali i šef Sekretarijata Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (MRMKS), g. Michael Adenuga, savjetnik registara MRMKS, g. Ade Omofade.
- U skladu s Memorandumom o saradnji, potpisanim između Pravnog fakulteta UNSA i Grada Sarajeva, za 130 studenata III i IV godine dodiplomskog studija zimskog semestra akademске 2019./2020. godine održana su dva školska časa nastave.

Održan je i sastanak sa Specijalnim savjetnikom za prevenciju genocida, Adamom Diengom i ambasadoricom OSCE-a u BiH, Kathleen Kavalce, na kome je predstavljen rad, mandat djelokrug i buduće aktivnosti Centra s ciljem da se kroz edukaciju promovira nasljeđe Haškog tribunala i značaj presuda MKSJ-a.

U okviru 30. Sjednice Generalne skupštine Asocijacije Gradovi glasnici mira (IAPMC) Informativni centar su posjetili gradonačelnici i predstavnici lokalnih vlasti evropskih i svjetskih gradova nositelja poruke mira.

Predstavnici Službe i Savjeta gradonačelnika za Informativni centar održavali su sastanke s predstvincima domaćih, stranih, fizičkih i pravnih osoba koji se bave međunarodnog humanitarnog prava, kao i s predstvincima diplomatskih misija u BiH, u cilju predstavljanja mandata Informativnog centra MKSJ i razmatranja mogućnosti zajedničke saradnje:

- Šefom Sekretarijata Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove, Michael Adenuga i savjetnik registra MRMKS, Ade Omofade,
- Direktorom Fondacije Konrad Adenauer Stiftung, Sven Petke,
- Direktorom Programa vladavine prava za Jugoistočnu Europu Fondacije Konrad Adenauer, Hartmut Rank,
- Ambasador R Francuske, NJ.E. Guillaume Rousson,
- Ambasadoricom R Slovenije, NJ.E. Zorica Bukinac i zamjenikom ambasadorice, Aljaž Zupan,
- Predstvincima Mehanizma i partnerskih organizacija: Almir Alić, predstavnik Mehanizma u BiH, Rada Pejić Sremac, savjetnica za informativnu

- djelatnost Mehanizma, Helena Eggleston, glasnogovornica Mehanizma, Nenad Golčevski, glasnogovornik Mehanizma,
- Predstavnicima Memorijalnog Centra Potočari,
  - Predstavnicima iz RHrvatske zaduženih za uspostavljanje Informativnog centra MKSJ u Zagrebu,
  - Konsultanticom UNDP-a, Nermom Jelačić,
  - Predstavnicom Programa Sigrid Rausing Trust za ljudska Prava u Londonu, Laurom Cools,
  - Bivšom tužiteljicom Haškog tribunala, Carolyn Edgerton.

Bibliotekarski fond

U Informativni centar o MKSJ Sarajevo stigla je isporuka svih ovjenenih kopija dvojezičnih presuda koje je Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) izrekao za 24 godine svog rada kao i značajan dio bibliotekarskog fonda Tribunala koja se, između ostalog, sastoji od vrijednih naslova; knjiga, stručnih publikacija, zbornika radova, anala, kao i kompletne outreach kolekcije pisanih i video materijala koje je stvarao Tribunal. Centar intenzivno radi na uspostavi biblioteke, te je odobrena aplikacija Grada Sarajeva prema Konrad Adenauer Fondaciji za Jugoistočnu Europu za dodjelu novčanih sredstava iz kojih će se opremiti biblioteka Centra (namještaj, tehnika).

Izrada i postavka izložbe-predstavljanje rada i doprinosa Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ)

Gradu Sarajevo je u novembru 2019. godine odobrena i aplikacija prema Konrad Adenauer Fondaciji – Ured u Sarajevu za Projekat Grada Sarajeva-Informativnog centra o MKSJ Sarajevo pod nazivom "Kreiranje, izrada i postavka izložbe-predstavljanje rada i doprinosa Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ)", a čijom realizacijom će Centar razviti i muzejsku komponentu, te će ova izložba zajedno sa orginalnom sudnicom činiti jedinstvenu izložbenu postavku.

Centar svakodnevno posjećuju i turisti, te je dnevni prosjek posjeta 20, u Centru je otvorena i knjiga utisaka.

7. GRADSKA SLUŽBA ZA GRADSKO VIJEĆE

Gradska služba za Gradsko je pratila realizaciju Programa rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2019. godinu, te obavještavala Kolegij Gradskog vijeća, u pripremi sjednica Kolegija.

Služba je početkom godine pripremila dinamiku aktivnosti u pripremi sjednica Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2019. godinu, koju je Kolegij Gradskog vijeća usvojio na 38. sjednici održanoj 04.02.2019. godine.

Na osnovu godišnje dinamike Služba je pripremala mjesечnu dinamiku aktivnosti za održavanje sjednica radnih tijela i sjednice Gradskog vijeća.

Prateći realizaciju Programa rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2019. godinu Kolegij Gradskog vijeća je predložio Izmjene i dopune Programa rada Gradskog vijeća koje je Služba obradila.

Kolegij Gradskog vijeća je na 53. sjednici održanoj 02.12.2019. godine utvrdio Prijedlog Izmjena i dopuna Programa rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2019. godinu, te uputio Gradskom vijeću na razmatranje i usvajanje. Gradsko vijeće Grada Sarajeva na 34. sjednici održanoj 17.12.2019. godine usvojilo je Izmjene i dopune Programa rada. Služba je, u skladu sa Programom rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2019 godinu, inicirala izradu Programa rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2020. godinu, u određenim rokovima, pripremom zahtjeva svim subjektima koji sudjeluju u njegovoj izradi i objedinila pristigle inicijative u radni materijal u formi nacrta. Poslije utvrđivanja i razmatranja nacrta na sjednici Gradskog vijeća održanoj 23.10.2019. godine, materijal je upućen u javnu raspravu, kako bi se u potrebnim rokovima mogao pripremiti izvještaj s javne rasprave i radni materijal za predlaganje Program rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2020. godinu je usvojen na sjednici Gradskog vijeća održanoj **17.12.2019.** godine i postavljen na službenoj stranici.

Pripremanje, sazivanje i održavanje sjednica Gradskog vijeća Grada Sarajeva i radnih tijela Gradskog vijeća, te Kolegija Gradskog vijeća

U 2019. godini Gradsko vijeće je održalo **12** redovnih sjednica, tematsku sjednicu i Svečanu sjednicu u povodu Dana Grada Sarajeva. U pripremi sjednica Gradskog vijeća održano je **136** sjednica stalnih radnih tijela Gradskog vijeća čiju pripremu,

organizaciju i realizaciju je Služba, u okviru svog djelokruga, u cjelini izvršila i to kako slijedi:

ODBOR ZA INFORMATIKU I TELEMATIKU GRADA SARAJEVA	4
KOMISIJA ZA IZBOR I IMENOVANJA	16
ODBOR ZA JAVNE SLUŽBE, INFRASTRUKTURU I JAVNI SAOBRAĆAJ	7
ODBOR ZA LOKALNI BIZNIS I TURIZAM	5
ODBOR ZA BUDŽET I FINANSIJE	12
MANDATNO-IMUNITETSKA KOMISIJA	6
KOMISIJA ZA MEĐUNARODNU SARADNJU	11
ODBOR ZA URBANIZAM I UPOTREBU LOKALNOG ZEMLJIŠTA	8
KOMISIJA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE	4
ODBOR ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI	13
ADMINISTRATIVNA KOMISIJA	12
KOMISIJA ZA STATUT I AKTE	18
KOMISIJA ZA PITANJA MLADIH	6
KOMISIJA ZA JEDNAKOPORAVNOST SPOLOVA	4
KOMISIJA ZA ODNOSE S VJERSKIM ZAJEDNICAMA I CRKVAMA	5
KOMISIJA ZA DRUGOSTEPENO UPRAVNO RJEŠAVANJE	4
KOMISIJA ZA SPOMENIKE GRADSKOG VIJEĆA	13
Etičko vijeće GRADSKOG VIJEĆA	4
UKUPNO	136

Održano je **16** sjednica Kolegija Gradskog vijeća Grada Sarajeva čiju pripremu, organizaciju i realizaciju je Služba, u okviru svog djelokruga, u cjelini izvršila.

Odbor za dodjelu „Šestoaprilske nagrade Grada Sarajeva” započeo je sa radom u 2018. godini, kada je održana jedna sjednica Odbora, dok je u 2019. godini održano pet sjednica, čiju pripremu, organizaciju i realizaciju je Služba, u okviru svog djelokruga, u cjelini izvršila.

Organizacioni Odbor za pripremu i realizaciju Programa obilježavanja Dana Grada Sarajeva održao je, u 2019. godini, pet sjednica, čiju pripremu, organizaciju i realizaciju je Služba, u okviru svog djelokruga, u cjelini izvršila.

Komisija za izradu izmjena i dopuna Statuta Grada Sarajeva ili izradu novog Statuta Grada Sarajeva održala je, u 2019. godini, šest sjednica, čiju pripremu, organizaciju i realizaciju je Služba, u okviru svog djelokruga, u cjelini izvršila.

Pripremanje i izrada tekstova nacrta i prijedloga akata, izvještaja, mišljenja, zapisnika, kao i drugih analitičko informacionih i dokumentacionih materijala po programu, na zahtjev i za potrebe Gradskog vijeća, radnih tijela i gradskih vijećnika

Služba je razmatrala formu nacrta i prijedloga akata, u pogledu njihove usklađenosti sa Statutom Grada Sarajeva i Poslovnikom Gradskog vijeća Grada Sarajeva, prije upućivanja u proceduru razmatranja na radnim tijelima i Gradskom vijeću.

Služba je bila obrađivač određenih materijala za Gradsko vijeće, te akata koje su unutar svog djelokruga donosila radna tijela Gradskog vijeća.

Od ukupno **141** tema razmatranih na sjednicama Gradskog vijeća, Služba je bila obrađivač za **38** materijala, bez zapisnika o radu sjednica Gradskog vijeća, a ovdje je potrebno izdvojiti sljedeće:

Svi akti koje je Gradsko vijeće usvojilo, obrađeni su poslije održanih sjednica Gradskog vijeća i upućeni na objavu u „Službene novine Kantona Sarajevo“, postavljeni na službenoj internetskoj stranici Gradskog vijeća, odnosno upućeni odgovarajućim subjektima.

Pored toga, Služba je obradila i pripremila **95** inicijativa, **29** vijećničkih pitanja i **2** zaključka, te obrađivala amandmane na prijedloge akata koje su podnosiли pojedini predlagaci.

Služba je obradila **434** izvještaja radnih tijela (stalnih i povremenih) koji su gradskim vijećnicima dostavljeni uz akte pripremljene i predložene za razmatranje na sjednicama Gradskog vijeća, a pored toga obrađivani su i izvještaji radnih tijela po pojedinim pitanjima koja su radna tijela razmatrala u pauzama sjednica Gradskog vijeća.

Osiguravanje dokumentacionog materijala i podataka

Služba je pripremala i osiguravala sav potreban materijal za rad Gradskog vijeća, Kolegija Gradskog vijeća i radnih tijela, u cilju stvaranja uvjeta za kvalitetan rad Gradskog vijeća i radnih tijela Gradskog vijeća.

U toku 2019. godine, službena dostava poziva i materijala za sjednice Gradskog vijeća je vršena elektronskim putem.

Služba je, u pripremi sjednica Gradskog vijeća, dostavljene materijale skenirala u formi koju podržava stranica za službenu elektronsku komunikaciju, te postavljala pozive sa tako pripremljenim materijalima, koji su upućeni Gradskom vijeću na razmatranje. Po završenim sjednicama Gradskog vijeća, Služba je pripremala i na službenu stranicu postavljala, materijale o realizaciji sjednica, odnosno o statusu akata razmatranih na sjednicama.

Za sjednice Gradskog vijeća, putem SMS poruka i putem elektronske pošte upućeno je oko **1938** najava s informacijom i elektronskim poveznicama na pozive, sa materijalima za sjednice Gradskog vijeća gradskim vijećnicima, Gradonačelniku i Gradskoj upravi, radnim tijelima Gradskog vijeća, po potrebi, gradskim općinama, Kantonu Sarajevo, predstavnicima nevladinih organizacija i organizacija međunarodne zajednice koje prate rad Gradskog vijeća, drugim subjektima ovisno o aktualnoj problematici, te svaku sjednicu Gradskog vijeća najavljujivala medijima javnog informisanja (za oko 50 medijskih kuća).

Služba Gradskog vijeća je pripremila **153** poziva za sjednice radnih tijela (stalna i povremena radna tijela) za koje je upućeno oko **5156** poziva članovima radnih tijela Gradskog vijeća, Gradonačelniku i po potrebi, vanjskim saradnicima, odnosno gostima. O radu sjednica radnih tijela sačinjeno je **167 zapisnika** koji su dostavljeni uz poziv za sljedeću sjednicu radnog tijela sa prijedlozima zaključaka za Gradske vijeće.

Upućeno je **290** poziva za **14** sjednica Kolegija, izrađeno **14** podsjetnika u pripremi sjednica Kolegija Gradskog vijeća (dvije sjednice Kolegija su održane pred početak održavanja sjednica Gradskog vijeća), sačinjeno **16** zapisnika koji su dostavljeni uz poziv za sljedeću sjednicu Kolegija, **6** izvještaja i **jedan** zaključak.

Vršenje arhiviranja svih dokumenata, posebno akata donesenih na sjednicama Gradskog vijeća Grada Sarajeva i zapisnika o radu sjednica i radnih tijela, uređivanje i izdavanje izvornika

Svi akti doneseni od strane Gradskog vijeća Grada Sarajeva, kao i zapisnici o radu i izvornici sa sjednica Gradskog vijeća, zapisnici sa sjednica radnih tijela i Kolegija Gradskog vijeća su arhivirani i o njima se vodi uredna evidencija u skladu sa Zakonom. U toku 2019. godine, pored toga, u pisarnici Službe protokolisana su **1410** akta, od čega je **76** odluka i **24** zaključaka, izvještaja, programa i informacije, koje je razmatralo

Gradsko vijeće i o njima se na odgovarajući način odredilo, odnosno radna tijela Gradskog vijeća.

Izvršavanje i drugih poslova Gradske službe za Gradsko vijeće u skladu sa važećim propisima, te stručnih, administrativno tehničkih poslova i zadataka za potrebe Gradskog vijeća i radnih tijela Gradskog vijeća, klubova vijećnika, pružanje stručne pomoći vijećnicima u njihovom radu u Gradskom vijeću u okviru svog djelokruga te pružanje svih potrebnih informacija za pripremu i za rad Gradskog vijeća i radnih tijela

Služba je tokom cijele godine radila

- na obradi materijala potrebnog za odlučivanje Gradonačelnika u pripremi za provođenje Pravilnika o kriterijima i postupku za korištenje finansijskih sredstava sa pozicije nepredviđeni izdataka u Budžetu Grada Sarajeva – segment sredstava za rad Gradskog vijeća,
- na pripremi zahtjeva za službena putovanja funkcionera Gradskog vijeća i gradskih vijećnika,
- pripremi prijedloga i obradi materijala za nabavke i plaćanja za potrebe Gradskog vijeća i Službe.

Pružanje pomoći građanima i pravnim licima, obradom podnesaka i prijemom stranaka, u cilju ostvarivanja njihovih prava i obaveza iz djelokruga Grada Sarajeva ili drugih organa, upućivanjem prema nadležnim organima i traženjem informacija po pojedinim pitanjima od nadležnih organa

Ukupno zaprimljenih akata je **455**, a otpremljenih **645**, od čega je **144** akata upućeno nadležnim organima na dalje postupanje.

Saradnja s drugim organima i organizacijama, priprema sastanaka i javnih istupa Predsjedavajućeg Gradskog vijeća, komunikacije s javnošću

Ostvarivana je saradnja sa općinskim vijećima i službama za upravu, Kantonalnom Skupštinom i organima uprave Kantona Sarajevo, pojedinim Federalnim organima, organizacijama međunarodne zajednice, Centralnom izbornom komisijom BiH i drugim subjektima.

Služba je vršila poslove za potrebe Predsjedavajućeg i zamjenika Predsjedavajućeg Gradskog vijeća, a vezano za njihovu pripremu za sastanke i skupove u čijem radu su sudjelovali, a posebno pripremu za sjednice Gradskog vijeća i Kolegija Gradskog vijeća. Služba je pripremala dopise i druge akte koje je upućivao Predsjedavajući Gradskog vijeća u službenoj i protokolarnoj komunikaciji i vršila druge poslove po nalogu Predsjedavajućeg i zamjenika Predsjedavajućeg Gradskog vijeća.

Služba je osiguravala prisustvo predstavnika medija javnog informiranja na samim sjednicama Gradskog vijeća. Vršila poslove najave i praćenja sjednica Gradskog vijeća i o tome informisala javnost. Služba je pratila aktivnosti Gradskog vijeća i funkcionera Gradskog vijeća i o tome, uz odobrenje funkcionera, informisala javnost. Pratila je objavu akata Gradskog vijeća i drugih informacija o radu Gradskog vijeća na web stranici Grada Sarajeva, u drugim medijima javnog informisanja, komunicirala sa predstavnicima medija zainteresovanim za informacije u vezi sa radom Gradskog vijeća, inicirala mjere za unapređenje saradnje sa medijima i izvršavala druge poslove iz oblasti odnosa sa javnošću. Služba je, uz saopćenja za javnost, pripremala fotografije i upućivala ih javnosti, zajedno sa saopćenjem.

Služba je učestvovala u organizaciji i realizaciji Svečane sjednice Gradskog vijeća Grada Sarajeva u povodu Dana Grada Sarajeva – 06. aprila.

8. GRADSKA SLUŽBA FINANSIJA

Poslovi i djelokrug rada Gradske službe finansija Grada Sarajeva, koji su se obavljali u ovom periodu, određeni su Statutom Grada Sarajeva, Odlukom o organizaciji organa uprave Grada Sarajeva i zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast.

Služba je uz redovno obavljanje poslova predviđenih Programom rada Gradonačelnika i Gradskog vijeća i aktivnostima koje su diktirane Budžetom za 2019. godinu, nastojala da prati i realizuje sve navedene Programme.

Osnovni cilj je bio dnevno praćenje priliva i odliva sredstava, transparentnost potrošnje sa zakonskom regulativom i odgovarajućom dokumentacionom osnovom, te redovno informisanje o ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima.

Pored osnovne aktivnosti iz ove oblasti: izrada Budžeta, izrada Dokumenta okvirnog Budžeta, Završnog računa, Izvještaja o izvršenju Budžeta, Služba je radila i na izradi odluka:

- Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Sarajeva za 2019. godinu;
- Odluke o preraspodjeli sredstava Budžeta Grada Sarajeva za 2019.godinu
- Odluke o odobravanju sredstava iz tekućoj rezervi Budžeta Grada Sarajeva 2019.godine
- Nacrt odluke o izvršavanju Budžeta Grada Sarajeva za 2020. godinu
- Prijedlog odluke o izvršavanju Budžeta Grada Sarajeva za 2020. godinu

U okviru izvršenja Budžeta urađeni su sljedeći poslovi i zadaci:

- Izrađen je Godišnji obračun Budžeta Grada Sarajeva za 2018. godinu.
- Izrađeni su kvartalni (I, II i III) izvještaji o izvršenju Budžeta Grada Sarajeva za 2019. godinu.
- Izrađeni su kvartalni izvještaji za 2019. godinu za Kantonalno ministarstvo finansijsa.
- Izrađen je polugodišnji izvještaj 2019. godine prema Gradskom vijeću.

Praćenje dinamike priliva i odliva sredstava je rezultiralo sljedeće aktivnosti:

- Urađeni su mjesечni izvještaji o izvršenju Budžeta;
- Mjesечni obračun i isplata plaća za uposlenike, kao i naknade za vijećnike i komisije;
- Vođeno je blagajničko poslovanje u skladu sa zakonskim obavezama;

- Vršena je obrada svih zahtjeva budžetskih korisnika, izrada naloga za plaćanje i plaćanje;
- Izdavanje potvrda po zahtjevima uposlenika i vijećnika;
- Izrada mjesecnih izvještaja prema Federalnom zavodu za statistiku i Poreskoj upravi;
- Ispravke pogrešnih knjiženja iz prethodnih godina.

Grad Sarajevo je osnivač Javnog preduzeća Sarajevo, kojom prilikom je odrđeno mnogo poslova, između ostalih smo uključeni i u obračun PDV-a. Od avgusta 2016. godine obračunava se PDV i PDV prijava na mjesecnom nivou se šalje Upravi za indirektno oporezivanje.

Programska orientacija za naredni period

Nastaviti ćemo obavljati sve poslove Službe u ovom kapacitetu. Služba će se organizovati na najbolji način da bi se pratila i primjenjivala zakonska regulativa u oblasti finansija i usavršavala programska rješenja. Cilj nam je da raspolažemo sa dnevno ažurnim podacima i da rad u Službi unaprijedimo.

9. GRADSKA SLUŽBA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR

Pregled vršenja inspekcijskog nadzora po odlukama Gradskog vijeća Grada Sarajeva:

Odluka o kućnom redu u stambenim zgradama („Službene novine KS“, broj 17/08).

Po navedenoj Odluci zaprimljena je 91 prijava u pismenoj formi.

Po nalogu Glavnog inspektora i po službenoj dužnosti izvršena su 84 inspekcijska nadzora dok su četiri prijave nakon uvida u sadržaj predmeta proslijeđene nadležnoj inspekciji ili su iste radi nemogućnosti vršenja inspekcijskog nadzora, odnosno zbog nенадлеžности, vraćene organu koji je prvobitno zaprimio prijavu.

Tri predmeta, odnosno tri zaprimljena zahtjeva za vršenje inspekcijskog nadzora po navedenoj Odluci su u procesu rješavanja, te se rješavanje istih očekuje početkom naredne godine.

Važno je napomenuti da je za provođenje odredbi Odluke o kućnom redu u stambenim zgradama neophodna saradnja sa drugim inspekcijskim organima odnosno komunalnom, urbanističko – građevinskom, ekološkom, sanitarnom i stambenom inspekцијом Kantona Sarajevo i općina u sastavu Grada, a što se i navodi u članu 19. Odluke.

Postupanje inspekcije Grada Sarajeva ograničeno je na postupanje u okviru nadležnosti komunalne inspekcije.

Najveći broj zaprimljenih prijava, a po kojima je komunalna inspekcija u mogućnosti da postupa, odnosio se na usurpiranje zajedničkih dijelova zgrade, odlaganje predmeta, otpada i kućnog smeća u hodnicima i stubištu, izbacivanje otpadaka, smeća i drugih predmeta kroz prozor, te izbacivanje hrane i mrva radi hranjenja golubova i drugih životinja.

Prilikom vršenja inspekcijskog nadzora nad provođenjem Odluke o kućnom redu u stambenim zgradama dešava se da inspekcija u skladu sa zakonskim ovlaštenjima nije u mogućnosti utvrditi počinioca prekršaja, a naročito u slučajevima kada podnosioci prijave ili predstavnici etažnih vlasnika ne žele da sarađuju sa inspekcijom, odnosno da daju izjavu ili sačine zapisnik. Iskustva na terenu su pokazala da predstavnici etažnih vlasnika često ne raspolažu aktuelnim podacima o vlasništvu posebnih dijelova zgrada (stanova) i podacima o osobama koje u njima borave, što dodatno otežava postupanje inspekcije.

Postupanje po prijavama odvija se na način da se inspekcijski postupak vodi u smjeru rješavanja problema građana, a ne samo represivnog djelovanja uz izricanje kazne. Ovakav pristup zahtijeva više izlazaka na teren po istom predmetu prilikom čega se vrše kontrolni pregledi i jača saradnja sa građanima, te stiče povjerenje u rad inspekcijskih organa.

Protiv subjekata nadzora koji nakon nastojanja inspekcije da tokom preventivnog i korektivnog djelovanja (informisanje subjekta nadzora, usmena i pismena upozorenja) nastave kršiti odredbe Odluke, u skladu za Zakonom o prekršajima Federacije BiH („Službene novine FBiH“, broj 63/14) pokrenut je prekršajni postupak uz izricanje novčane kazne. Po pokrenutim prekršajnim postupcima u 2019. g., u vezi kršenja Odluke o kućnom redu u stambenim zgradama, zatraženo je jedno sudsko odlučivanje. Navedeni zahtjev nije riješen od strane nadležnog suda u izvještajnom periodu.

Tokom svakog inspekcijskog nadzora građani se ohrabruju da nadležnoj inspekciji prijavljuju kršenje odredbi Odluke. Isti se informišu o načinu podnošenja anonimne prijave, u cilju njihove lične zaštite, s obzirom da su prekršioci odredbi Odluke veoma često osobe sklone drskom i agresivnom ponašanju. Iz navedenih razloga stanari stambenih zgrada u velikoj mjeri izbjegavaju konfliktne situacije sa ovim osobama i na vlastitu štetu tolerišu (trpe) njihova postupanja.

Nerijetko se dešava da uposlenici Službe za inspekcijski nadzor budu izloženi vrijeđanju i prijetnjama u toku vršenja inspekcijskog nadzora, prilikom čega se (ukoliko je to zaista i neophodno) od nadležnog Ministarstva unutrašnjih poslova sa lica mjesta traži podrška policijskih službenika. Podrška policijskih službenika se traži i prilikom odbijanja saradnje sa inspekcijom, najčešće prilikom utvrđivanja identiteta fizičkih lica. U odnosu na prethodnu godinu povećan je broj telefonskih poziva građana u vezi sa kršenjem odredbi Odluke o kućnom redu, te drugih zakona i propisa koji nisu u nadležnosti Službe za inspekcijski nadzor Grada Sarajeva.

Veći broj poziva građana odnosio se na evidentirane probleme unutar i oko stambenih zgrada koje nisu u nadležnosti Službe za inspekcijski nadzor, a naročito:

- Stvaranje buke u domaćinstvima
- Rad upravitelja
- Rad predstavnika etažnih vlasnika
- Odlaganje otpada na javnim površinama
- Način upotrebe zemljišta ispred zgrade koje ne pripada zgradi (javna površina)
- Obavljanje neprijavljene djelatnosti u posebnim dijelovima zgrade

- Način upotrebe posebnih dijelova zgrade (stanova), odnosno neodržavanje istih od strane vlasnika
- Držanje većeg broja životinja u stanu i sl.

U vezi sa provođenjem planskog djelovanja inspekcije po Odluci o kućnom redu u stambenim zgradama važno je osvrnuti se na podatke Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, koje je na osnovu člana 67. Stav 5. Zakona o upravljanju zajedničkim dijelovima zgrade („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 19/17), objavilo Evidenciju zgrada na dan 06.12.2019. godine.

U Evidenciji zgrada su navedeni slijedeći podaci o broju stambenih zgrada na području Grada Sarajeva, odnosno gradskih općina:

1. Općina Novi Grad.....	1004
2. Općina Novo Sarajevo.....	696
3. Općina Centar.....	1319
4. Općina Stari Grad.....	395

Ukupan broj zgrada na području Grada Sarajeva iznosi 3414, koje broje više stambenih jedinica (posebnih dijelova zgrade).

U skladu sa navedenim Služba za inspekcijski nadzor nije u mogućnosti u kontinuitetu kontrolisati poštivanje Odluke o kućnom redu u stambenim zgradama iz razloga što je potrebno provesti kontrolne preglede u 3414 stambenih zgrada.

Postupanje inspekcije se većim dijelom odvija po zaprimljenim prijavama, prilikom čega se vrši kontrola većeg broja zgrada u određenoj ulici.

Postupanje inspekcije na osnovu Odluke o kućnom redu u stambenim zgradama otežano je i uslijed nedostatka pravnog uporišta za postojanje iste, odnosno radi stavljanja van snage Zakona o održavanju zajedničkih dijelova zgrade i upravljanju zgradom („Službene novine KS“, broj 21/04) i Zakona o lokalnoj samoupravi („Službene novine KS“, br. 19/97, 22/97 i 14/00).

Stupanjem na snagu Zakona o stvarnim pravima FBiH („Službene novine FBiH“, br. 66/13, 100/13 i 32/19) i Zakona o upravljanju zajedničkim dijelovima zgrade („Službene novine KS“, br. 19/17 i 17/18) određivanja kućnog reda je uređeno sa sasvim novi način, odnosno isti je u isključivoj nadležnosti etažnih vlasnika i spada u poslove redovnog upravljanja.

Zakonom o stvarnim pravima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 66/13, 100/13 i 32/19) u članu 97. i članu 98. propisano je da etažni vlasnici donose odluke o

preduzimanju poslova redovnog upravljanja u koje spada i određivanje i promjene kućnog reda, odnosno novim zakonskim rješenjima kućni red je u isključivoj nadležnosti etažnih vlasnika. Isti se reguliše potpisivanjem Ugovora o međusobnim odnosima između etažnih vlasnika.

U skladu sa odredbama istog zakona, ukoliko etažni vlasnici ne zaključe ugovor o međusobnim odnosima sud će u vanparničnom postupku, na prijedlog bilo kojeg vlasnika, svojim rješenjem urediti te odnose.

Informacije sa terena i informacije dobivene od upravitelja prilikom vršenja inspekcijskog nadzora pokazuju da u Sarajevu nije utvrđeno postojanje ugovora o međusobnim odnosima između etažnih vlasnika ni u jednoj stambenoj zgradiji u kojoj je vršen inspekcijski nadzor, a pretpostavlja se da isti nije zaključen ni u jednoj zgradu na području Grada Sarajeva.

Odluka o korištenju, održavanju i čuvanju uređenih korita i obala vodotoka na području grada Sarajeva („Službene novine KS“, broj 2/07)

Po navedenoj odluci realizovano je 48 predmeta.

Rad službe ogledao se kroz postupanje po prijavama i redovnu kontrolu, te kontrolu postupanja po rješenjima Gradonačelnika Grada Sarajeva kojim se odobrava korištenje priobalnog pojasa u svrhu postavljanja reklamnog panoa ili davanja suglasnosti radi izvođenja radova u priobalnom pojasu i uređenim koritima u skladu sa Odlukom.

Redovna kontrola priobalnog pojasa uređenih vodotoka na području Grada Sarajeva obuhvata:

- kontrolu stanja korita (kontrolu zidova, ispusta, kontrolu čistoće – prevenciju odlaganje otpada i smeća, evidentiranje nanosa koji otežavaju protok vode, te kontrolu ugovorenih intervencija unutar korita – redovno održavanje i čišćenje)
- kontrolu priobalnog pojasa (kontrola reklamnih panoa – posjedovanje rješenja Gradonačelnika Grada Sarajeva za korištenje priobalnog pojasa, kontrola izvođača radova u priobalnom pojasu odnosno kontrolu posjedovanja suglasnosti Grada Sarajeva)
- Predlaganje mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka

U 2018. godini Inspekcija je radnom na terenu utvrdila 31 nelegalni reklamni pano u priobalnom pojasu rijeke Miljacke, Koševskog potoka i rijeke Dobrinja. Tokom vršenja inspekcijskog nadzora utvrđeno da investitori za navedene reklamne paneve nisu

posjedovali rješenje Gradonačelnika Grada Sarajeva kojim se odobrava korištenje priobalnog pojasa. U većem broju slučajeva prilikom vršenja inspekcijskog nadzora je utvrđeno da su reklamni panoi postavljeni na osnovu rješenja koja su istekla prije više godina, odnosno da nakon isteka rješenja nije izvršeno uklanjanje reklamnih panoa ili zatraženo izdavanje novog rješenja za korištenje priobalnog pojasa.

Za razliku od 2018., u 2019. godini utvrđena su 2 nelegalna reklamna panoa tipa city light u priobalnom pojusu rijeke Miljacke i Koševskog potoka za koje investitor nije posjedovao rješenje Gradonačelnika Grada Sarajeva. Inspekcijskim postupkom je utvrđeno da je reklamni pano u priobalnom pojusu rijeke Miljacke postavljen na osnovu urbanističke suglasnosti Općine Centar Sarajevo, kojoj je u periodu vršenja inspekcijskog nadzora isteklo važenje. Nakon provođenja inspekcijskog postupka data je mogućnost investitoru da se obrati nadležnoj službi Grada Sarajeva u cilju pribavljanja rješenja za korištenje priobalnog pojasa. Obzirom da nadležna služba nije dala pozitivno mišljenje za traženu lokaciju investitor je postupio po upozorenju inspekcije i uklonio reklamni pano. Protiv investitora koji je izvršio postavljanje reklamnog panoa u priobalnom pojusu Koševskog potoka pokrenut je inspekcijski postupak koji je u toku.

U toku 2019. godine od strane gradonačelnika Grada Sarajeva, doneseno je ukupno 43 rješenja kojima je odobreno korištenje priobalnog pojasa uređenih vodotoka na području Grada Sarajeva u svrhu postavljanja reklamnih panoa uz novčanu naknadu. Inspekcija je izvršila kontrolne preglede kako bi utvrdila da se priobalni pojasi koristi u skladu sa rješenjima. U odnosu na 2018., u 2019. godini nisu zabilježena odstupanja u korištenju priobalnog pojasa u odnosu na dispozitiv rješenja.

U 2018. godini Služba je prilikom kontrole postupanja po rješenjima, kojim se odobravalo korištenje priobalnog pojasa uređenih vodotoka, provela prekršajni postupak protiv investitora (pravnih lica) koji su priobalni pojasi koristili na način da su postavljali reklamne paneve većih dimenzija od odobrenih ili su odobreni jednostrani reklamni pano koristili za dvostrano reklamiranje. Pokretanju prekršajnog postupka prethodilo je korektivno djelovanje inspekcije po kojem se nije postupilo od strane investitora.

Represivno djelovanje i pokretanje prekršajnog postupka tokom 2019. godine provedeno je protiv onih investitora koji nakon isteka rješenja (odobrenja) nisu podnijeli zahtjev za izdavanje novog rješenja, a nastavili su da koriste priobalni pojas. Prekršajni postupak je proveden i protiv investitora kojima korištenje priobalnog pojasa nije odobreno u 2019. godini, a koji nakon donošenja rješenja od strane Gradonačelnika Grada Sarajeva kojim se odbija zahtjev za korištenje priobalnog pojasa u svrhu postavljanja reklamnog panoa, nisu postupili po upozorenju inspekcije odnosno uklonili reklamni pano.

Rad inspekcije u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu u velikoj mjeri je olakšan uslijed dovršene izrade elektronske evidencije donesenih rješenja i mapiranja reklamnih panoa korištenjem Google Maps software-a kojeg je moguće koristiti i putem mobilne aplikacije prilikom izlaska na teren. U mapi su unesene fotografije reklamnih panoa koje se periodično dopunjavanju u skladu sa promjenama na terenu, podaci o dimenzijama i načinu korištenja istih (jednostrani ili dvostrani), poziciji reklamnih panoa, podaci o rješenju Gradonačelnika Grada Sarajeva kojim je odobreno korištenje priobalnog pojasa i periodu važenja rješenja. Korištenjem navedene mape i elektronske evidencije postiže se veća efikasnost prilikom obavljanja redovnih aktivnosti inspekcije, a naročito prilikom rada na terenu.

U 2019. godini zabilježen je odgovorniji odnos od strane investitora prilikom postupanja i poštivanja odredbi Odluke, te prilikom postupanja po rješenjima Gradonačelnika Grada Sarajeva i naloga inspekcije, što je u konačnici rezultiralo umanjenom potrebom za represivnim djelovanjem inspekcije, odnosno manjim brojem izdatih prekršajnih naloga u odnosu na 2018. godinu.

U skladu sa navedenim zaključuje se da je represivnim djelovanjem inspekcije tokom 2018. godine postignuta svrha kažnjavanja, odnosno u 2019. godinu nije evidentirano kršenje propisa od strane investitora koji su tokom 2018. godine višestruko kažnjavani.

Odluka o izgradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih česmi i fontana, javnih kupatila i javnih nužnika („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 42/07)

Službe za inspekcijski nadzor je u 2018. godini započela sa snimanjem stanja javnih česmi i fontana, javnih kupatila i javnih nužnika, koje je dovršeno tokom 2019. godine od strane Službe za urbano planiranje, investicijske, stambene i komunalne poslove.

Prilikom snimanja izrađena je i mapa objekata koja uveliko olakšava rad inspekcije na terenu prilikom kontrole stanja i ispravnosti istih. Inspekcija je po Odluci postupala preventivno i korektivno u svrhu otklanjanja utvrđenih nedostataka na terenu.

Odluka o održavanju groblja lokalnog značaja na području Grada Sarajeva („Službene novine KS“, br. 35/06, 6/08)

Po navedenoj odluci realizovan je jedan predmet u saradnji sa KJKP „Pokop“ d.o.o. Sarajevo kao nadležnim kantonalnim javnim preduzećem za održavanje groblja koje je bilo predmet inspekcijskog nadzora.

Odluka o spomenicima od značaja za Grad Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 12/11, 21/16, 51/18, 8/19)

Napomena: 27.11.2019. godine Gradsko vijeće Grada Sarajevo usvojilo je Odluku o spomenicima od značaja za Grad Sarajevo, koja je objavljena u Službenim novinama Kantona Sarajevo, broj 49/19 od 12.12.2019. godine. Ista je stupila na snagu dan nakon objavljivanja u Službenim novinama, čime je prestalo važenje prethodno donesene Odluke.

Služba za inspekcijski nadzor nisu prijavljena kršenja odredbi Odluke u periodu 2018. i 2019. godine.

Odluka o postavljanju i održavanju javnih satova („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 42/07)

U članu 3. Odluke propisano je da Gradsko vijeće Grada Sarajeva donosi Elaborat o javnim satovima, dok je u članu 9. propisano da će Grad Sarajevo voditi evidenciju svih javnih satova na području grada Sarajeva.

Po navedenoj Odluci Služba za inspekcijske poslove nije u mogućnosti provoditi mјere i radnje iz svoje nadležnosti, obzirom da navedeni Elaborat još nije donesen, niti je

Službi za inspekcijski nadzor dostavljena evidencija javnih satova od strane nadležne Službe.

Također, Služba za inspekcijski nadzor nije zaprimila niti jednu prijavu koja se odnosila na kršenje navedene Odluke.

Odluka o načinu i uvjetima dekorisanja na području Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 2/07)

Po navedenoj Odluci Služba za inspekcijske poslove nije u mogućnosti provoditi mjere i radnje uslijed nedonošenja Elaborata o dekorisanju na području Grada Sarajeva od strane Gradskog vijeća. Također, nije određen davalac komunalne usluge koji vrši dekorisanje u skladu sa odredbama Odluke. Inspekcija je tokom 2018. i 2019. godine pratila način dekorisanja uže gradske jezgre na području općina Centar Sarajevo i Stari Grad Sarajevo evidentirajući tipove korištenih dekoracija i njihove pozicije.

Odluka o vršenju kafilerijskih usluga na području Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 30/07)

Po navedenoj Odluci Služba za inspekcijske poslove nije u mogućnosti provoditi mjere i radnje radi nepostojanja ugovora sa davaocem komunalne usluge, što je propisano u članu 4. Odluke, te činjenici da su pojedine odredbe Odluke u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja („Službeni glasnik BiH“, broj 25/09). U skladu sa odredbama istog Zakona inspekcijski nadzor vrše službeni veterinari.

Prekršajni nalozi, novčane kazne i postupci pred sudom:

Tokom 2019. godine izdato je 29 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 6.710 KM, od čega 8 prekršajnih naloga radi kršenja Odluke o kućnom redu u stambenim zgradama („Službene novine KS“, broj 17/08), 20 prekršajnih naloga radi kršenja Odluke o korištenju, održavanju i čuvanju uređenih korita i obala vodotoka na području grada Sarajeva (Službene novine KS, broj 2/07) i 1 prekršajni nalog radi kršenja Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo, broj 2/17).

Po izdatim prekršajnim nalozima upućeno je 16 zahtjeva za sudske odlučivanje, od čega je 14 zahtjeva u procesu rješavanja, dok su 2 zahtjeva riješena u korist Grada Sarajeva, odnosno potvrđena je odgovornost počinjoca prekršaja.

Rješavanje preostalih 14 zahtjeva za sudske odlučivanje očekuje se u 2020. godini.

Zahtjevi za Sudska odlučivanja po prekršajnim nalozima iz 2018. g. koji su riješeni u 2019. godini (10 postupaka)

Od strane Općinskog suda u Sarajevu prilikom održavanja 10 usmenih pretresa, u kojima je Komunalni inspektor Grada Sarajeva učestvovao u svojstvu svjedoka, potvrđena je odgovornost pravnih i fizičkih lica kojima je prilikom pokretanja prekršajnog postupka od strane inspekcije izdat prekršajni nalog uz izricanje novčane kazne.

Odlučivanje pred sudom i saradnja sa Pravobranilaštvom Grada Sarajeva

Prilikom zahtjeva za sudsko odlučivanje nadležni sud zakazuje usmeni pretres u prekršajnom postupku protiv pravnog ili fizičkog lica kojem je izdat prekršajni nalog. Na usmeni pretres poziva se ovlašteni predstavnik organa, dok inspektor koji je vodio inspekcijski i prekršajni postupak usmenom pretresu pristupa kao svjedok.

Samo izdavanje prekršajnog naloga ne predstavlja dokaz da je prekršaj i počinjen već se činjenje prekršaja od strane pravnih ili fizičkih lica treba dokazati prilikom usmenog pretresa izvođenjem dokaza i saslušavanjem svjedoka. Teret dokazivanja je na ovlaštenom organu.

U izvještajnom periodu ostvarena je kvalitetna saradnja sa Pravobranilaštvom Grada Sarajeva, odnosno pravobraniocem i zamjenikom pravobranioca koji su bili ovlašteni za zastupanje organa pred sudom. Prilikom zakazivanja usmenog pretresa sa istima su poduzimanje pripremne radnje, vrši upoznavanje sa sadržajem predmeta, tokom provedenog inspekcijskog postupka i dokazima koje je potrebno izvesti.

Navedena saradnja rezultirala je potvrđivanjem odgovornosti počinilaca prekršaja po svim zahtjevima za sudsko odlučivanje koji su do kraja 2019. godine, riješeni pred sudom.

Taksa zbor propuštanja

Ako okrivljeni za prekršaj u roku koji je određen u prekršajnom nalogu ne prihvati odgovornost za prekršaj u skladu sa odredbama člana 57. Zakona o prekršajima FBiH, ili ne zatraži odlučivanje o predmetu pred sudom, smarat će se da je okrivljeni prihvatio odgovornost propuštanjem i prekršajni nalog postaje konačan i izvršan.

U skladu sa članom 57 Zakona o prekršajima FBiH okriviljeni za prekršaj može prihvatiti odgovornost za prekršaj tako što će platiti novčanu kaznu i sve druge obaveze utvrđene prekršajnim nalogom u određenom roku, ili obavijestiti ovlašteni organ o prihvatanju sankcije određene u prekršajnom nalogu.

Kada je novčana kazna određena zbog propuštanja ovlašteni organ koji je izdao prekršajni nalog odredit će dodatnu taksu za naplatu u iznosu od 20,00 KM.

Ista se vodi kao dug u registru novčanih kazni pod brojem prekršajnog naloga na koji se odnosi.

Realizacija izvršenja novčanih kazni predstavlja iznos izražen u KM (konvertibilna marka) koji je uplaćen na račun Grada Sarajeva na osnovu izdatih prekršajnih naloga.

Procenat izvršenja novčanih kazni (uplate 50% i 100%), predstavlja procenat uplata (uplate novčanih kazni i uplate taksi zbog propuštanja, te uplate kazni koje su plaćene u roku od 8 dana u iznosu od 50%) od ukupnog iznosa izrečenih novčanih kazni izuzev prekršajnih naloga i kazni za koje je zatraženo sudske odlučivanje, a koji do današnjeg dana nisu riješeni od strane nadležnog suda.

Procenat izvršenja novčanih kazni – ukupno, predstavlja jednak prikaz kao u prethodnoj tački s tim da se iznosi novčanih kazni koje su plaćene u roku od 8 dana u iznosu od 50% prikazuju kao izvršenje od 100% s obzirom na odredbe člana 23. Zakona o prekršajima FBiH. U istom je propisano da se u slučaju plaćanja novčane kazne u roku određenom na osnovu člana 57. (u konkretnom slučaju 8 dana) kažnjenik oslobađa plaćanja 50% iznosa izrečene novčane kazne.

Registar novčanih kazni i prekršajne evidencije

U svrhu unosa izdatih prekršajnih naloga ostvaruje se saradnja sa Agencijom za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH koja vodi i tehnički održava Registar novčanih kazni i prekršajne evidencije (ROF). Uposlenici Službe za inspekcijski nadzor su ovlašteni da vrše unos izdatih prekršajnih naloga i izvršenih uplata koje predstavljaju prihod Grada Sarajeva.

Stručno usavršavanje (obuke i savjetovanja):

U skladu sa članom 23. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 2/17) inspektor je u obavezi da se neprestano stručno obrazuje i usavršava za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora u trajanju od najmanje 40 sati godišnje iz propisa koji se odnose na oblast inspekcijskog, upravnog i prekršajnog postupka.

S tim u vezi, uposlenici Službe prisustvovali su i slijedećim obukama i savjetovanjima:

- 04. i 05. juli 2019. godine – Dvodnevno savjetovanje na temu „Upravni i inspekcijski postupak“
- 24. oktobar 2019. godine – Jednodnevno savjetovanje o upravnom postupku i inspekcijskim postupcima

Pored navedenog uposlenici Gradske službe za inspekcijski nadzor se redovno stručno usavršavaju educirajući se o zakonima i podzakonskim aktima koji su direktno ili posredno u vezi za vršenjem inspekcijskog nadzora koje je u nadležnosti Grada Sarajeva, odnosno Službe.

10. STRUČNA SLUŽBA GRADONAČELNIKA

ODJELJENJE ZA KABINETSKE POSLOVE I INFORMISANJE

Odjeljenje za kabinetske poslove i informisanje je u toku 2019. godine svakodnevno blagovremeno informisalo javnost, konzistentno komuniciralo s njom, u cilju dobivanja podrške i kreiranja pozitivne atmosfere.

Istovremeno, Odjeljenje je nastojalo graditi dobre i proaktivne odnose sa medijima kako bi rad gradskih službi učinili što transparentnijim i podložnim ocjeni javnosti i time joj omogućili da formira jasniju sliku o ulozi, funkcionisanju i značaju institucije Grada Sarajeva. Dobre reakcije i uspješna saradnja sa novinarima rezultat su stalne dostupnosti uposlenika Odjeljenja kao i permanentne saradnje koju Odjeljenje za odnose s javnošću brižljivo njeguje.

Aktivnosti Odjeljenja podrazumijevalo je:

- Pripremanje i plasiranje obavijesti i saopćenja s fotografijama za medije,
- Organizovanje press konferencija,

- Koordiniranje pri obezbjeđenju odgovora/izjava gradskih zvaničnika na medijske zahtjeve i upite o aktivnostima, te kapitalnim i tekućim događajima, kao i manifestacijama u organizaciji i pod pokroviteljstvom Grada Sarajeva,
- Koordiniranje pri gostovanja u elektronskim medijima, davanju intervjeta,
- Obavljanje poslova akreditovanja novinara,
- Koordiniranje pri obezbjeđenju odgovora na upite i zahtjeve u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacija u FBiH,
- Svakodnevno ažuriranje web-stranice i profila na društvenim mrežama Grada Sarajeva, u vidu postavljanja saopćenja sa fotografijama, najava, javnih nabavki i poziva, video klipova, vizuala...,
- Monitoring objava u medijima od interesa za rad Gradske uprave, izrade posebnih izvještaja i press clippinga,
- Pokretanje i obavljanje procedure javne nabavke vezane za medijsku promociju razvojnih projekata i prigodnih manifestacija grada Sarajeva.

Odjeljenje je tokom 2019. godine pripremilo i medijima prosljedilo ukupno 600 saopćenja sa preko 1.000 fotografija.

U organizaciji Grada ili u partnerstvu sa drugim institucijama ili organizacijama, Odjeljenje je organizovalo i pripremilo održavanje press konferencija povodom:

- Ceremonija otvaranja EYOF;
- Dolazak baklje u Sarajevo
- Vijeće ministara – u vezi pripreme EYOF;
- Organizovanje Prvog Meet up-a u Sarajevu;
- Uklanjanje grafita iz uže jezgre Grada;
- Najava projekta Muzejske priče;
- 6. april – Dan Grada Sarajeva;
- Derbi (FK Sarajevo – FK Željezničar);
- Aktivnosti projekta „Sarajevo bez mina“;

- Organizovanje predstave „Ay Carmela“;
- Bistrička stanica;
- Aktivnosti na projektu Smart City;
- Početak gradnje Vidikovac;
- Predstavljanje bosanskog čilima - SFF;
- Gradovi „Glasnici mira“;
- Javni doček Nove godine;
- Izložba Safet Zecu Historijskom muzeju;
- Diplomatski zimski bazar;
- Sarajevo Holiday Market;

Odjeljenje je, također, pratilo i izvještavalo medije o dogovorenim konkretnim oblicima saradnje u oblasti kulture, obrazovanja, zaštite kulturno-historijskog naslijeđa, sporta, privrede, okoliša, prilikom posjeta gradskih zvaničnika.

Promotivna kampanja Grada koju je vodilo Odjeljenje za odnose s javnošću, značajno je doprinijela da se ponovo organizovan trodnevni doček Nove godine na otvorenom u bh. prijestolnici medijski poprati na izuzetno visokom nivou, te da javnost pravovremeno i kvalitetno bude informirana, što je dobrom dijelom doprinijelo velikoj posjećenosti spomenutoj manifestaciji od strane građana i gostiju grada.

Web stranica

Transparentnost rada organa Grada Sarajeva unaprijedena novom web platformom koja je za dva mjeseca 2019. godine zabilježila 26.000 posjete. Na web platformi svakodnevno se vrši objava servisnih informacija, aktuelnosti iz gradskih općina, autorski tekstovi. Također objave se svakodnevno ažuriraju na društvenim mrežama Grada Sarajeva. Pored postavljanja saopćenja i fotografija, web-stranica i društvene mreže Grada Sarajeva su neprestano dopunjavane i osvježavane novim dokumentima i sadržajima, vizualima povodom prigodnih datuma, događaja i manifestacija kao i video

sadržajima. Za ove svrhe u toku 2019. godine kreirano je ukupno 36 video prezentacija sa preko 316.480 pregleda. Odjeljenje za odnose s javnošću zadržalo je standard da se izbjegavaju bilo kakva reagiranja koja bi mogla biti protumačena kao pritisak na medije i ugrožavanje medijskih sloboda. U skladu sa „politikom“ Odjeljenja, reaguje se isključivo na netačno prezentovane činjenice i na njima bazirane komentare.

EYOF-a 2019. godine

Stručna služba gradonačelnika bila je nosilac aktivnosti u pripremi i organizaciji EYOF-a 2019. godine. U februaru 2019. godine u našu zemlju je došlo preko 2.000 sportista iz 46 evropskih država, hiljade sportista i 150 akreditiranih novinara, što samo po sebi govori o dimenzijama ovog događaja. Moto EYOF-a „Stvarajmo zajedno“, predivna je poruka koja je iz Bosne i Hercegovine poslata cijelom svijetu, ali prevashodno nama samima, ovdje, kod nas, u Bosni i Hercegovini. Ovo je najveći sportski događaj u Bosni i Hercegovini još od Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu 1984. godine. Ceremoniju su uz prigodan sadržaj upotpunile brojne poznate osobe iz sportskog života iz vremena ZOI 1984. godine, te mladi građani BiH koji su plesali i pjevali na centralnom podiju stadiona.

Sarajevo i Bosna i Hercegovina, bili su pravo mjesto da se ovakva poruka pošalje cijelom svijetu. Poruka o zajedničkom stvaranju iz Bosne univerzalna je i stopostotno inspirativna ljudima širom svijeta.

6. april – Dan grada Sarajeva

Stručna služba Gradonačelnika bila je nosilac aktivnosti pripreme i realizacije aktivnosti 6. aprila dana Grada Sarajeva, protokolarne aktivnosti, kao i ostale aktivnosti u cilju realizacije Programa obilježavanja 6. aprila – Dana Grada Sarajeva u 2019. godini.

Odavanje počasti i polaganje cvijeća

Delegacija Grada Sarajeva na čelu sa gradonačelnikom mr. Abdulahom Skakom i predsjedavajućim Gradskog vijeća dr. Igorom Gavrićem, zajedno sa ostalim nivoima vlasti, položila je cvijeće na nekoliko spomen-obilježja grada Sarajeva i odala počast poginulim braniteljima grada i žrtvama fašizma, povodom Dana grada Sarajeva – 6. aprila.

PERFORMANS STUDENTA FILOZOFSKOG FAKULTETA

Ulični performans Grad Sarajevo je organizovao u saradnji sa Društvom pisaca BiH i s Katedrom književnosti na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, kao i sa Institutom za jezik Univerziteta u Sarajevu. Studenti Filozofskog fakulteta su na više lokacija u starim i centralnim dijelovima Sarajeva – od Sebilja do BBI centra, čitali poeziju savremenih i starijih bosanskohercegovačkih pjesnika, koji su pisali o Sarajevu i BiH te dijelili flajere sa imenom grada Sarajeva, napisanim na svih pet bosanskih pisama: dva savremena – latinica i cirilica i tri tradicionalna – glagoljica, bosančica i arebica, a sve sa ciljem promocije bogatstva kulturnih raznolikosti Sarajeva i Bosne i Hercegovine. Na lokacijama Baščaršija i kod Vječne vatre pridružio im se i gradonačelnik mr. Abdulah Skaka, navodeći da se na ovaj način, želi skrenuti pažnja na važnost knjige.

KAFA SA GRADONAČELNIKOM

Kao i prethodnih godina, na Dan grada Sarajeva, i ovog 6. aprila vladala je prava slavljenička atmosfera na Baščaršijskom trgu. Građani, gosti i turisti bili su u prilici da se druže sa gradonačelnikom Abdulahom Skakom, te da popiju bosansku kafu i počaste se tradicionalnim poslasticama. Ovom prilikom gradonačelnik je naglasio: „Sarajevo nastavlja da bude grad različitosti, ali i grad u kojem se svi međusobno uvažavaju i poštuju. Ključna rečenica je da mi u Sarajevu ne živimo jedni pored drugih, nego jedni sa drugima“. Na trgu je bio upriličen i prigodan kulturno-umjetnički program.

SVEČANA SJEDNICA GRADSKOG VIJEĆA GRADA SARAJEVA

Svečana sjednica Gradskog vijeća održana je u Vijećnici uz uručenje Šestoaprilske nagrade i drugih gradskih priznanja. Uz prisustvo diplomatskog kora, predstavnika svih nivoa vlasti u zemlji, gradskih vijećnika i ranijih gradonačelnika, svečanosti su prisustvovali predstavnici bratskih i prijateljskih gradova: Pule, Zagreba, Dubrovnika, Novog Pazara, Podgorice i Kuala Lumpura. Čestitajući praznik slobode, predsjedavajući Gradskog vijeća dr. Igor Gavrić i gradonačelnik mr. Abdulah Skaka su u prigodnim obraćanjima naglasili da je šesti april simbol stalne borbe Sarajeva i njegovih stanovnika protiv zla fašizma iz različitih epoha.

Predsjedavajući Gavrić i gradonačelnik Skaka uručili su „Šestoaprilske nagrade Grada Sarajeva“ u 2019. godini: prof. dr. Franji Topiću za doprinos u oblasti kulture i

umjetnosti, prof. dr. Fahrudinu Smajloviću, u oblasti zdravstva i socijalne zaštite, te Bogiću Bogićeviću, u drugim oblastima rada i stvaralaštva, a koji je novčani iznos nagrade u cijelosti donirao Roditeljskoj kući.

„Počasni građanin Grada Sarajeva“ u 2019. godini postali su: Mirjana Karanović, glumica, veliki borac za ljudsku pravdu i prava, posebno vezana za Sarajevo; Chris Smith, američki kongresmen, zagovornik ljudskih prava, koji je tražio zaustavljanje agresije i genocida i skretao pažnju na situaciju u BiH; maestro Michelangelo Pistoletto, jedan od najvećih živućih protagonisti svjetske suvremene umjetnosti i podržavalac projekta ARS AEVI; Krunoslav Cigoj (posthumno), operni umjetnik, koji je u vrijeme opsade Sarajeva, učestvovao na koncertima za Sarajevo. Plaketu je preuzeo njegov sin, Marko Cigoj. Plakete Grada Sarajeva primili su Sadeta Dervišević – Satka, medicinska sestra Dobrinjske ratne bolnice za izuzetan doprinos u liječenju ranjenih i oboljelih pripadnika ARBiH i civila Sarajeva u toku agresije na RBiH, te sportskom novinaru Muhamedu Bikiću za dokumentarac „Keli“ o fudbaleru Želimiru Vidoviću Keliju koji je poginuo u Sarajevu tokom agresije. Plaketa Grada Sarajeva dodjeljena je slovenskom novinaru Ivi Štandekeru (posthumno), koji je poginuo na Dobrinji 1992. godine. Nagradu je preuzeo Robert Botteri, kreativni direktor lista „Mladina“ za koji je Štandeker izvještavao o istini i stradanju Sarajeva i njegovih stanovnika.

Posthumno Plaketa Grada Sarajeva pripala je i profesoru Jasminu Džindi za veliki doprinos razvoju Univerziteta u Sarajevu, autoru brojnih knjiga, članaka, i studija, osnivaču Katedre za italijanistiku na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Ovo gradsko priznanje je preuzeo njegov sin Mirza Džindo.

Malonogometna reprezentacija BiH osoba sa dijabetesom dobitnik je nagrade „Sarajevska pahuljica“. Nagrada „Graham Bamford“ za građansku hrabrost, solidarnost, humanost i altruizam ove godine pripala je Elviru Karaliću, osnivaču i idejnom tvorcu HO „Pomozi.ba“. Prigodan program svečanosti u Vijećnici oplemenio je svojim izvedbama Sarajevo Big Band.

KONCERT MOSKOVSKOG KAMERNOG ORKESTRA SCHNITTKE POVODOM DANA EVROPE I DANA POBJEDE NAD FAŠIZMOM TE GODIŠNICE OTVARANJA VIJEĆNICE

Svečani koncert Moskovskog kamernog orkestara „Schnittke“ održan je 9. maja u Vijećnici na godišnjicu otvaranja ovog obnovljenog simbola grada, pod dirigentskom

palicom direktora i dirigenta Moskovskog kamernog orkestra, počasnog umjetnika Rusije, profesora Igora Gromova. Gosti iz Moskve pred punom dvoranom izveli su neke od svojih najboljih koncertnih kompozicija poznatih svjetskih kompozitora: Bacha, Čajkovskog, Rahmanjinova, Haydna, Rossinija, Vivaldija i drugih.

ORGANIZACIJA JAVNOG DOČEKA NOVE 2020. GODINE

Doček Nove godine na otvorenom tradicionalno organizuje Grad Sarajevo uz finansijsku podršku četiri gradske općine – Stari Grad, Centar, Novi Grad i Novo Sarajevo, te Turističke zajednice KS.

Više od 100.000 ljudi tokom tri noći spektakularne manifestacije "Sarajevo, novogodišnji centar regije 2020", uživalo je u programu koji je, uz pomoć prijatelja i partnera, Grad Sarajevo pripremio i uspješno realizirao. Prepuni Trg Bosne i Hercegovine bio je najljepša slika ovog grada i države koja je otišla u svijet. Građane i turiste zabavljao je poznati regionalni pop izvođač Željko Joksimović, čijem nastupu je prethodila mlada bh. pop zvijezda Ilma Karahmet. Ispred Vječne vatre, 31. decembra i 1. januara održana su dva koncerta - prvi pod palicom profesora Ognjena Bomoštara, a drugi nastup kultnog rock banda Zabranjeno pušenje, čime je završen program Javnog dočeka Nove 2020. godine u Sarajevu. Javni doček Nove godine u Sarajevu je uspješan brand sa ekonomskog i turističkog aspekta.

ODJELJENJE ZA MEĐUNARODNU SARADNJU I PROTOKOLARNE AKTIVNOSTI

Programom međunarodne saradnje Grada Sarajeva za 2019. godinu, predviđen je Izvještaj o aktivnostima Grada Sarajeva u oblasti međunarodne saradnje u 2019. godini.

POTPISANI PROTOKOLI/ MEMORANDUMI/ SPORAZUMI:

- *Memorandum o razumijevanju* između Grada Sarajeva i američke organizacije „Marshall Legacy Institute“ (MLI) kojim će se omogućiti potpuno deminiranje glavnog grada BiH do 2020., potpisani je u Washingtonu 24.10.2018.
- *Sporazum o saradnji* između Grada Sarajeva i Konrad Adenauer Fondacije - Ured u BiH, u implementaciji Projekta „Kreiranje, izrada i postavka izložbe - predstavljanje rada i doprinosa Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ)“ potpisani u Vijećnici 30.12.2019.

- Saradnja Grada Sarajeva i UNDP-a BiH u okviru „Smart Sarajevo” inicijative krunisana je 18.11.2019. potpisivanjem ugovora sa timovima koji će realizovati svoje projekte u sklopu ove inicijative.

Od ostalih aktivnosti izdvajamo sljedeće:

- Povodom 31. oktobra – Svjetskog dana gradova, koji se obilježava u Parizu, Grad Sarajevo je dobio status grada filma UNESCO-a.
- Za doprinos saradnji, miru i dijalogu kroz uspješnu organizaciju Evropskog olimpijskog festivala za mlade (EYOF) 2019, gradovi Sarajevo i Istočno Sarajevo dobili su priznanje Ujedinjenih nacija, te nagradu „Diplomatska aktivnost godine”.
- Na 4. Samitu gradonačelnika glavnih gradova Srednje i Istočne Europe i NR Kine 17+1, održanom u Tirani, Grad Sarajevo je proglašen za domaćina 5. Samita koji će se održati 2020. godine.
- U okviru 38 godina dugih pobratimskih odnosa između kineskog grada Tianjina i Sarajeva, Grad Tianjin je Gradu Sarajevu poklonio Paviljon prijateljstva.

MEĐUNARODNA SARADNJA NA NIVOU GRADOVA – PRIJEMI:

- Radna posjeta rukovoditelja skijališta Sljeme iz Zagreba, Sarajevo, 16.-18.01.2019.
- Prijem Ericka Hauka, predstavnika Vlade Katalonije za Balkan, Sarajevo, 31.01.2019.
- Prijem delegacije EYOF-a 2021. Voukatti (Finska), Sarajevo, 15.02.2019.
- Pripremni sastanak - Samit gradonačelnika glavnih gradova Jugoistočne Europe, Sarajevo, 06.03.2019.
- Sastanak sa Attilom Szalayem-Berzeviczyem, autorom knjige “Stoljetnim stopama Velikog rata”, Sarajevo, 04.04.2019.
- Svečano obilježavanje 6. aprila – Dana grada Sarajeva 2019. Delegacije Dubrovnika Pule, Novog Pazara, Podgorice, Zagreba i Kuala Lumpura.
- Primopredaja Zvona mira, Sarajevo, 12.04.2019.
- Prvi festival japanske trešnje „Sakura Matsuri“, Sarajevo, 13.04.2019.
- Prijem Šeika Ahmeda bin Saeed Al Maktouma, predsjednika aviokompanije „Emirates Airline“, Sarajevo, 19.04.2019.

- Projekat „Sarajevo bez mina“, Sarajevo, 06.06.2019. - direktorom Marshall Legacy Institute iz Washingtona Perry Baltimorom i direktorom ITF-a ambasadorom Tomažem Lovrenčićem o provođenju projekta „Sarajevo bez mina 2020“.
- Posjeta guvernera malezijske države Sarawak Tun Pehin Sri Haji Abdul Taiba Mahmuda, Sarajevo, 09.-12.06.2019.
- Prijem delegacije Republike Azerbejdžan i Asocijacije „Mostovi prijateljstva BiH“, Vijećnica, 19.06.2019.
- Sastanak sa članom Vijeća Šure Kraljevine Bahrein, Vijećnica, 21.06.2019.
- Sastanak sa delegacijom Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove u Hagu (MRMKS), predsjednik Carmel Agius, Sarajevo, 21.06.2019.
- Susret sa generalmajorom SAD Lindom Singh, Sarajevo, 24.06.2019.
- Otvorena izložba „Stoljetnim stopama Velikoga rata od Sarajeva do Versaja“, Sarajevo, 28.06.2019.
- Sastanak sa gradonačelnikom Podgorice Ivanom Vukovićem, Sarajevo, 18.08.2019.
- Prijem predstavnika Državnog inspektorata za lokalnu samoupravu pri Vladi Republike Sjeverne Makedonije, Sarajevo, 13.09.2019.
- Prijem Nj. E. Datuk Seri Saifuddin Nasution, ministra iz Malezije, Sarajevo, 27.09.2019.
- Prijem Željka Aprcovića, predsjednika Općine Kotor (Crna Gora), Sarajevo, 28.09.2019.
- Prijem Andreya Lyakha, zamjenika gradonačelnika Volgograda (Ruska Federacija), Sarajevo, 28.09.2019.
- Prijem Janusza Chwieruta, gradonačelnika Oswiecima (Republika Poljska), Sarajevo, 28.09.2019.
- Prijem predstavnika Gradskog vijeća Coventryja (Velika Britanija), Sarajevo, 28.09.2019.
- Prijem Ilije Jovanoskog, gradonačelnika Općine Prilep (Republika Sjeverna Makedonija), Sarajevo, 28.09.2019.
- Prijem Maksima Dimitrievskog, gradonačelnika Općine Kumanovo (Republika Sjeverna Makedonija), Sarajevo, 28.09.2019.
- Prijem Holgera Kelcha, gradonačelnika Cottbusa (SR Njemačka), Sarajevo, 02.10.2019

- Sastanak sa podsekretarom UN-a i specijalnim izvjestiocem za pitanja genocida Adamom Diengom, Sarajevo, 07.10.2019.
- Sastanak sa voditeljem konsultantskog tima Švicarske Agencije za razvoj i saradnju (SDC), Sarajevo, 24.10.2019.
- Prijem visoke delegacije Grada Pekinga (NR Kina), Sarajevo, 28.10.2019.
- Prijem glavnog tužioca Mehанизма за међunarodне кривичне судове, Serge Brammertza, Sarajevo, 30.10.2019.
- Posjeta delegacije Gradskog vijeća Grada Sarajeva Kumanovu, Skoplju, Prilepu i Ohridu (Republika Sjeverna Makedonija), 10.-17.11.2019.
- Svečano otvaranje 9. Coca-Cola Holiday Marketa, Sarajevo, 04.12.2019. - Armin Hodžić, predsjednik Vijeća bošnjačke nacionalne manjine Grada Zagreba.
- Prezentacija 6. Dubrovačkog zimskog festival, Sarajevo, 11.12.2019.
- Prijem Pascuala Hasso Jordana - Izložba umjetničkih djela njemačkog umjetnika Rudolfa zur Lippea, Sarajevo, 13.12.2019.
- Prijem delegacije Tianjina (NR Kina) - Svečano otvorenje Paviljona prijateljstva, Sarajevo, 20.12.2019.
- Prijem delegacije Grada Erzuruma (Republika Turska), Sarajevo, 20.12.2019.

MEĐUNARODNA SARADNJA NA NIVOU GRADOVA – SLUŽBENA PUTOVANJA:

- Ceremonija preuzimanja Plamena mira za EYOF 2019, Rim (Republika Italija), 30.01.-02.02.2019.
- Dan Grada Dubrovnika, Dubrovnik (Republika Hrvatska), 01.-03.02.2019.
- Izložba „Exodus“ maestra Safeta Zeca, Rim (Republika Italija), 19.-21.02.2019.
- Službena posjeta gradonačelniku Grada Beča (Republika Austrija), 07.03.2019.
- Susret gradonačelnika pobratimskih gradova, Sarajeva i Bakua, Baku (Republika Azerbejdžan), 15.03.2019.
- Otvorenje monografske izložbe Mersada Berbera u Galeriji Klovićevi dvori, Zagreb, 18.04.2019.
- Svečano obilježavanje 20. aprila - Dana grada Novog Pazara (Republika Srbija), 20.04.2019.
- Svečano obilježavanje Dana grada Vukovara (Republika Hrvatska), 03.05.2019.
- Svečano obilježavanje Dana grada Pule (Republika Hrvatska), 05.05.2019.

- Posjeta Gradu Budimpešti (Mađarska), 12.-14.05.2019.
- Posjeta gradonačelnika Sarajeva Gradu Oslu (Kraljevina Norveška), 23.05.2019.
- Sastanak u vezi projekta ugradnje lifta u Domu zdravlja Omer Maslić, Sarajevo, 28.05.2019.
- Koncert Gorana Bregovića „Tri pisma iz Sarajeva”, Ravenna (Republika Italija), 02.07.2019.
- Svečano otvorenje 67. Ljubljana Festivala, Ljubljana (Republika Slovenija) 01.-04.07.2019.
- Svečano otvorenje 70. Dubrovačkih ljetnih igara, Dubrovnik (Republika Hrvatska), 10.07.2019.
- Svečano otvaranje 65. Splitskog ljeta, Split (Republika Hrvatska) 14.07.2019.
- Uručenje priznanja „Ključ Grada Sarajeva“ Robertu Džozefu „Bob“ Dolu, bivšem američkom senatoru, Vašington (SAD), 19.-23.07.2019.
- Sastanak sa gradonačelnikom Ljubljane Zoranom Jankovićem, Ljubljana (Republika Slovenija), 25.07.2019.
- 75. godišnjica oslobođenja Prata od nacista i historijska parada “Corteggio storico”, 06.-09.09.2019.
- Posjeta delegacije njemačkog grada Friedrichshafena, 01. i 03.10.2019.
- Prijem delegacije Skupštine Općine Rožaje (Crna Gora) i koordinatora Australijske unije bh asocijacija (AUBHA) iz Sidneja (Australija), Sarajevo, 08.10.2019.
- Radna posjeta prof. arh. Christophu Luchsingera sa Tehnološkog univerziteta u Beču, Sarajevo, 15.-17.10.2019.
- Otvorenje Kulturnog centra Udruženja za kulturu i solidarnost “Bosna Sandžak”, Istanbul (Republika Turska), 27.10.2019.
- Posjeta Gradu Nur-Sultan (Republika Kazahstan), 28.-30.10.2019.
- Posjeta Gradu Isfahanu i Gradu Teheranu (Islamska Republika Iran), 30.10.-04.11.2019.
- Posjeta prestolonasljednice Kraljevine Švedske, princeze Victorije, Sarajevo, 06.-07.11.2019.
- Diplomatski zimski bazar, Sarajevo, 07.12.2019.
- Koncert Sarajevske filharmonije u Dohi (Država Katar), 10.12.2019.
- Obilježavanje 19. decembra - Dana Glavnog grada Podgorica, 18.-20.12.2019.

- Sastanak sa gradonačelnikom Monaka Georges Marsanom, Monako (Kneževina Monako), 12.12.2019.

- **MULTILATERALNA SARADNJA – MEĐUNARODNI SKUPOVI:**
- Svjetski skijaški kup FIS „Snow Queen Trophy“ 2019 Zagreb/Sljeme (Republika Hrvatska), 05.-06.01.2019.
- Internacionalni seminar za muzičke i baletne pedagoge i umjetnike 2019, Dubrovnik (Republika Hrvatska), 14.-19.01.2019.
- Konferencija Connected Smart Cities, Brisel (Kraljevina Belgija), 17.01.2019.
- Konferencija „Komunalna infrastruktura u novoj finansijskoj perspektivi 2021.-2027., Luxembourg, Njemačka, Belgija, 28.-30.01.2019.
- 7. Global Baku Forum, Baku (Republika Azerbejdžan), 14.-16.03.2019.
- Svečano otvorenje izložbe umjetnika Mersada Berbera, Doha (Država Katar), 26. do 29.03.2019.
- Prvi Međunarodni sastanak tour operatera „Meet Up Sarajevo“, Sarajevo, 28.03.2019.
- Prvi Samit gradonačelnika glavnih gradova država jugoistočne Europe, Sarajevo, 05.04.2019.
- Konferencija „Dan gradova“, Ženeva (Švicarska), 07.-09.04.2019.
- Gala večera Savjetodavnog vijeća za BiH (ACBiH), Washington (SAD), 13.04.2019.
- Uručenje Sarajevo Business Forum priznanja, Sarajevo, 17.04.2019.
- 58. Bijenale savremene umjetnosti, Venecija (Republika Italija), 09.05.2019.
- Konferencija “Podrška kulturi u globalnom svijetu: uloga privrednih i državnih aktera, Sarajevo, 09.05.2019.
- Peti Međunarodni dan joge IDY, Sarajevo, 15.06.2019.
- 6. Evropska konferencija o planovima održive urbane mobilnosti - SUMP, Groningen (Kraljevina Nizozemska), 17.-18.06.2019.
- Konferencija na temu digitalizacije, Beč, 18.-19.06.2019.
- 25. Sarajevo Film Festival – Panel diskusija „Mreža kreativnih gradova“, Sarajevo, 17.08.2019.
- Godišnji susret partnerskih organizacija Fondacije Konrad Adenauer, Zenica, 29.-30.08.2019.
- Sastanak bratskih gradova Burse, Bursa (Republika Turska), 09. -14.09.2019.

- Međunarodni mirovni susret „Mir bez granica. Religije i kulture u dijalogu“, Madrid (Kraljevina Španija), 15.-17.09.2019.
- 30. Generalna skupština Međunarodne asocijacije „Gradovi glasnici mira“ (IAPMC), Sarajevo, 25.-29.09.2019.
- Svečanost otvaranja festivala „Ja BiH...5 dana Sarajeva u Zagrebu 2019“, 07.10.2019.
- Sarajevo Innovation Summit, Sarajevo, 10.10.2019.
- Manifestacija obilježavanja 830. godišnjice Povelje Kulina Bana, 11.-12.10.2019.
- „Sarajevo Unlimited 2019“, Sarajevo, 22.-24.10.2019.
- 4. Samit gradonačelnika glavnih gradova Srednje i Istočne Europe i NR Kine 17+1, Tirana (Republika Albanija), 23.-25.10.2019
- 48. Generalna skupštinu Evropskog olimpijskog komiteta (EOC), Varšava (Republika Poljska), 25.-26.10.2019.
- Godišnji sastanak Svjetske unije olimpijskih gradova (UMVO) - Smart Cities & Sport Summit 2019, Tokio (Japan), 11.-15.11.2019.
- Godišnja konferencija Eurocities 2019, Prag (Češka Republika), 20.-22.11.2019.
- Međunarodna konferencija „Poređenje multietničkih društava u postkonfliktnim okruženjima“, Liban (Bejrut), 02.-03.12.2019.
- 19. Međunarodni ekonomski forum, Dubrovnik (Republika Hrvatska), 05.-06.12.2019.
- 12. Međunarodni forum sportske fondacije „Peace and Sport“, Monako (Kneževina Monako), 11.-13.12.2019.
- The first South East Regional SmartCity conference. Izgradnja kapaciteta za Digital Innovation Hub u pametnim i održivim gradovima i zajednicama u JIE, Ljubljana, 19.-20.12.2019.
- Otvaranje međunarodnog Sajma knjige u Bursi (Republika Turska), 20.-21.12.2019.
- KONCERTI: Koncert Mađarskog nacionalnog filharmonijskog orkestra, Sarajevo, 09.05.2019.
- IZLOŽBE: Izložba fotografija „Edo Murtić – Gdje su riječi nedostatne“, Sarajevo, 13.06.2019.

SARADNJA S DIPLOMATSKO-KONZULARnim predstavništVIMA:

- Prijem ambasadora Republike Slovačke Martina Kače, Sarajevo, 24.01.2019.

- Prijem ambasadora Republike Francuske Guillaume Roussona, Sarajevo, 24.01.2019.
- Prijem ambasadora Velike Britanije Matthewa Fielda, Sarajevo, 04.02.2019.
- Prijem učesnika EYOF-a iz Velike Britanije u rezidenciji Ambasade Velike Britanije 14.02.2019.
- Nastupna posjeta ambasadora NR Kine Ji Pinga, Sarajevo, 27.02.2019.
- Nastupna posjeta ambasadorice Republike Austrije Urlike Hartmann, Sarajevo, 27.02.2019.
- Prijem delegacije Ambasade Mađarske, Sarajevo, 05.03.2019.
- Sastanak sa savjetnikom i zamjenikom Šefa Misije u Ambasadi Japana Akihitom Teruuchijem, Sarajevo, 05.03.2019.
- Prijem povodom Nacionalnog dana Bugarske, Delegacija EU, 06.03.2019.
- Sastanak sa šefom ureda EBRD-a Iantom Brownom, Sarajevo, 11.03.2019.
- Sastanak s ambasadorom Lars-Gunnar Wigemarkom, šefom Delegacije EU u BiH, Sarajevo, 20.03.2019.
- Sastanak s delegacijom Ambasade SAD u BiH, Sarajevo, 20.03.2019.
- Sastanak sa zamjenicom šefa Misije u Ambasadi Mađarske Agnes Angyal, Sarajevo, 27.03.2019.
- Nacionalni Dan Republike Grčke, 28.03.2019.
- Press konferencija povodom početka realizacije projekta „Sarajevo bez mina 2020“ (sa Ambasadom SAD), Sarajevo, 04.04.2019.
- Prijem nerezidentnog ambasadora Republike Azerbejdžan za BiH Eldara Hasanova, Sarajevo, 16.05.2019.
- Večera u organizaciji Ambasade Japana: zahvala na saradnji u vezi organizacije ceremonije Zvona mira i Sakura festivala, 16.05.2019.
- Sastanak s delegacijom Ambasade Indije - 5. Međunarodni dan joge, 28.05.2019.
- Bajramski prijem, Ambasada Malezije, 06.06.2019.
- Prijem povodom Nacionalnog dana Slovenije i Oružanih snaga Slovenije, 20.06.2019.
- Sastanak sa šeficom Političkog odjeljenja Ambasade NR Kine, 21.06.2019.
- Oproštajna posjeta ambasadorice SR Njemačke u BiH Christiane Hohmann, 15.07.2019.
- Svečani prijem u organizaciji Ambasade Japana: Godina do Olimpijade u Tokiju 2020, 18.07.2019.

- Prijem ambasadora Republike Sjeverne Makedonije Ekrema Ebibija, 07.08.2019.
- Svečani prijem u organizaciji Ambasade SAD – povodom 25. Sarajevo film festivala, 18.08.2019.
- Prijem Danke Savić, novoimenovane ambasadorice BiH u Kraljevini Španiji, 13.09.2019.
- Ambasador Republike Češke otvorio izložbu „1989 – Baršunasta revolucija“, 23.09.2019.
- Prijem Mahmouda Heidarija, ambasadora IR Iran u BiH, 02.10.2019.
- Nastupna posjeta ambasadorice SR Njemačke Margret Uebber, 09.10.2019.
- Sastanak sa članicama Organizacionog odbora „Diplomatskog zimskog bazara (DWB)“, 09.10.2019.
- Nastupna posjeta ambasadora IR Pakistan Muhammada Khalida Raoa, 15.10.2019.
- Sastanak sa novoimenovanim ambasadorom Republike Hrvatske, Ivanom Sabolićem, 16.10.2019.
- Sastanak sa predstavnicima State Departmenta, Ambasade SAD i implementatorima projekta „Sarajevo bez mina 2020“, Sarajevo, 17.10.2019.
- Sastanak s ambasadorom Saudijske Arabije, Hani Abdullah Mominahom, 18.10.2019.
- Nastupna posjeta ambasadorice Švedske Johanne Strömquist, 18.10.2019.
- Prijem u oproštajnu posjetu ambasadora Republike Grčke Georgiosa Iliopoulosa, 23.10.2019.
- Ceremonija prijema ordena počasne pripadnice najizvrsnijeg Reda Britanskog Carstva, 23.10.2019.
- Sastanak sa ambasadorom za kulturu Republike Slovenije Mihom Pogačnikom (prisustvovala i ambasadorica Slovenije Zorica Bukinac), 04.11.2019.
- Sastanak sa ambasadorom Republike Italije Nicolom Minasijem, 05.11.2019.
- Sastanak sa ambasadorom Republike Francuske Guillaume Jean Roussonom, 07.11.2019.
- Prijem u oproštajnu posjetu Hasana Atlija, atašea za vjerska pitanja u ambasadi Republike Turske, 07.11.2019.
- Ceremonija obilježavanja Dana primirja 11. novembra 1918. u organizaciji Ambasade Republike Francuske, 11.11.2019.
- Nastupna posjeta ambasadora Delegacije EU Johanna Sattlera, 04.12.2019.

- Oproštajna posjeta ambasadora Češke Republike Jakuba Skalníka, 16.12.2019.
- Nastupna posjeta Ambasadora Crne Gore u BiH Obrada Miše Stanišića, 17.12.2019.
- Prijem za gradonačelnike Sarajeva i Istočnog Sarajeva, u organizaciji Ambasade Republike Francuske, povodom odavanja priznanja organizaciji EYOF-a 2019, 17.12.2019.

OSTALE AKTIVNOSTI:

- Ceremonija otvorenja Evropskog olimpijskog festivala mladih (EYOF) 2019., Sarajevo, 10.02.2019.
- Izložba „Exodus“ maestra Safeta Zeca, Rim (Republika Italija), 19.-21.02.2019.
- Prijem novoimenovanog direktora Goethe Instituta u BiH, Sarajevo, 13.03.2019.
- Predstavljanje Projekta „Muzejske priče”, Sarajevo, 21.03.2019.
- Puštanje u rad postrojenja za grijanje u Osnovnoj školi „Saburina”, Sarajevo, 28.03.2019.
- Uručenje Sarajevo Business Forum priznanja, Sarajevo, 17.04.2019.
- Svečano otvorenje nove zgrade Francuskog instituta u BiH, Sarajevo, 18.04.2019.
- Dodjela priznanja Počasni građanin Grada Sarajeva Stjepanu Mesiću, Sarajevo, 18.04.2019.
- Otvorenje monografske izložbe Mersada Berbera u Galeriji Klovićevi dvori, Zagreb, 18.04.2019.
- Prijem Šeika Ahmeda bin Saeed Al Maktouma, predsjednika aviokompanije „Emirates Airline”, Sarajevo, 19.04.2019.
- Potpisani Protokol o saradnji u Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Sarajevo, 24.04.2019.
- Sastanak sa delegacijom Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove u Hagu (MRMKS), Sarajevo, 21.06.2019.
- Susret sa generalmajorom Lindom Singh, Sarajevo, 24.06.2019.
- Prijem direktora predstavništva Fondacije Konrad Adenauer u BiH Svena Petkea, Sarajevo, 30.06.2019.
- Sastanak sa predstavnicima Udruženja Partnerships In Health, Sarajevo, 27.08.2019.

- Prijem predstavnika Državnog inspektorata za lokalnu samoupravu pri Vladi Republike Sjeverne Makedonije, Sarajevo, 13.09.2019.
- Sastanak sa predsjednicom Udruženja Češka beseda, Sarajevo, 26.09.2019.
- Sastanak sa podsekretarom UN-a i specijalnim izvjestiocem za pitanja genocida Adamom Diengom, Sarajevo, 07.10.2019.
- Sastanak sa voditeljem konsultantskog tima Švicarske Agencije za razvoj i saradnju (SDC), Sarajevo, 24.10.2019.
- Prijem glavnog tužioca Mehanizma za međunarodne krivične sudove, Serge Brammertza, Sarajevo, 30.10.2019.
- Grad Sarajevo uvršten je na UNESCO-ovu listu kreativnih gradova, 30.10.2019.
- Potpisani ugovor između Grada Sarajeva i UNDP-a, Sarajevo, 18.11.2019.
- Izložba umjetničkih djela njemačkog umjetnika Rudolfa zur Lippea, Sarajevo, 13.12.2019.
- Potpisani Sporazum o saradnji između Grada Sarajeva i Konrad Adenauer Fondacije, Sarajevo, 30.12.2019.

AKTIVNOSTI U OKVIRU MEĐUNARODNIH ASOCIJACIJA:

Aktivnosti koje su tokom 2019. realizirane u okviru međunarodnih asocijacija čiji je Grad Sarajevo član su sljedeće:

30. Generalna skupština Međunarode asocijacije „Gradovi glasnici mira“ (IAPMC), pod nazivom „*Promocija kulture mira u 21. stoljeću i provođenje ljudskog prava na mir*“ održana je u Sarajevu od 26. do 29.09.2019. Grad Sarajevo je imenovan za predsjedavajućeg IAPMC tokom 2020. godine.

Godišnji sastanak Svjetske unije olimpijskih gradova (UMVO) – Smart Cities & Sport Summit 2019, Tokio (Japan), 11.-15.11.2019.

Godišnja konferencija Eurocities 2019, Prag (Češka Republika), 20.-22.11.2019.

OCJENA STANJA

Fokusirajući se na razvojnu komponentu, Grad Sarajevo je značajno doprinio afirmaciji glavnog grada Bosne i Hercegovine kao političkog, privrednog, kulturnog, sportskog i turističkog centra regije i Europe uopće.

U izvještajnom periodu međunarodna saradnja Grada Sarajeva bila je značajno intenzivirana i usmjerena ka održavanju i unaprjeđenju postojeće saradnje s gradovima, asocijacijama ili institucijama, te uspostavljanju saradnje s novim inostranim partnerima u oblasti, kulture, obrazovanja, sporta, zaštite i očuvanja kulturno-historijskog naslijeđa, turizma i privrede, energetske efikasnosti, te ostalim područjima djelovanja u okviru nadležnosti gradskih uprava.

Kao rezultat provođenja ciljeva međunarodne saradnje, u izvještajnom periodu ostvareni su, pored promocije Sarajeva, i konkretni benefiti ili je u toku realizacija konkretnih aktivnosti.

PROGRAMSKA ORIJENTACIJA

Programska orientacija u oblasti međunarodne saradnje zasnovana je na intenziviranju i konkretizaciji veza s prijateljskim gradovima, posebno glavnim gradovima regionala, kroz zajedničke projekte u oblasti unapređenja lokalne uprave, edukacije kadrova, kulture, energetike i turizma. Poticanje novih i daljnje unapređenje i obnavljanje već uspostavljenih kontakata s pobratimskim, prijateljskim i partnerskim gradovima sa ciljem razmjene informacija i iskustava na područjima djelovanja u okviru nadležnosti gradskih uprava, kao što su lokalna samouprava, kultura, obrazovanje, sport, turizam, pitanja mladih, zdravstvo i socijalna politika, gradske javne službe, zaštita i očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa, zaštita okoline, strategija razvoja malih i srednjih preduzeća, međunarodni odnosi i druga područja od međusobnog interesa, te saradnja na nivou gradskih vijeća.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Kao rezultat provođenja ciljeva međunarodne saradnje, pored promocije Sarajeva, u izvještajnom periodu ostvareni su i konkretni benefiti ili je u toku realizacija konkretnih aktivnosti, te su višestruko veći od sredstava koja su realizirana u provođenju aktivnosti međunarodne saradnje grada Sarajeva u periodu od 2017. do 2020. godine. Ocjenjujući međunarodnu saradnju Grada Sarajeva tokom mandatnog perioda uspješnom u smislu unapređenja postojećih veza i uspostavljanja novih partnerskih odnosa, te konkretnih realiziranih projekata, ovoj oblasti treba i dalje pristupati s posebnom pažnjom.

Europski trend regionalizacije i decentralizacije nameće ozbiljan pristup i posebno uvažavanje značaja diplomacije gradova, kao svojevrsne efikasne forme međunarodnih

odnosa čiji je nosilac grad. Gradovi putem svojih višestrukih odnosa koji često nadilaze institucionalne forme saradnje, doprinose rješavanju zajedničkih problema, stvarajući tako trajne strukture, odnosno internacionalni dijalog, ne samo u okviru regije, nego i šire.